דער פונק
THE SPARK

INTERNATIONAL WORKERS ORDER

Published by the International Workers' Order, 80 Fifth Ave., New York, N. Y.

VOL. III. No. 4. AUG.-SEPT., 1932. — 3טער יאָרגאַנג, נומער 4, אַווגוסט־סעפּטעמבער, 1932

בויט דעם אינטערנאַציאָנאַלן אַרבעטער אָרדן

(לייט־אַרטיקל און אַרטיקל פון ר. זאַלצמאַן)

אונדזערע שול־פאַראיין קאָנפערענצן

(לייט־אַרטיקל, אַרטיקלען פון ד. טאַראַנט און א. מייזעל און קאָנספּעקט)

די קומענדע וואַלן — 1932

אין קאַמף געגן רעליגיע

(לייט־אַרטיקל, ליד פון משה נאַדיר און אַרטיקל פון י. ל. דרוקער)

קינדערלאַנד, 1932
פון משה שיפּרים

די קינדער סעקציע פון א. אַ. אָ.
פון ג. קאַמענעצקי

היגיענע פון מויל
פון דר. יעקב אפּער

דער משפּט איבערן אַרבעטער רינג
פון כאַווער פּאַווער

וואָס טוט זיך אין אונדזער אָרדן
פון ר. ז.

Bi-monthly: May-June, August-September, February-March; Monthly: January, April, July, October, November and December. Application for Entry as Second Class Matter at the Post Office of New York, N. Y. Pending. Subscription $1.00 per year.

פרייז צען סענט

דער מעדיקל דעפּאַרטמענט אין שיקאַגאָ

דר. ל. טאַבאַטשניק

אַז דער מעדיקל דעפּאַרטמענט איז אַ דערפאָלג פאַר די מיטגלידער, און אַז די פּרוויוילעגיע העלפט אונדז אַריינברייגגען נייע מיטגלידער אין אינטערנאַציאָנאַלן אַרבעטער אָרדן, איז גאָר קיין ספק ניט. מיר ווילן זיך דאָ, דעריבער, אָפּשטעלן נאָר אויף די קליינקייטן, וועלכע פאַראורזאַכן אָפט מוספאַרשטענדנישן צווישן די מיטגלידער און די דאָקטוירים, ווי אויך דערקלערן אייניקע רעגולאַציעס, וועלכע זיינען ניט אָנגעשריבן אויף דעם מיטגלידערשאַפט קאַרטל.

צו ערשט אַ פּאָר ווערטער וועגן דער פאַרוואַלטונג און אויך וועגן די רעזולטאַטן ביז איצט. דער מעד. דעפּאַרטמענט באַשטייט הויפּטזעכלעך פון די 5 אָפּטיילונגען, וועלכע זיינען ווי פאָלגט:

1. 7 דיסטריקט דאָקטוירים.
2. 8 ספּעציאַליסטן.
3. דענטאַל דעפּאַרטמענט.
4. לאָקאַלע 8 דראָג־סטאָרס.
5. אַ לאַבאָראַטאָריע פאַר עקס־רעי בילדער און אַנדערע אונטערזוכונגען.

ווען אַ מיטגליד פאַרשרייבט זיך באַ זיין ברענטש סעקרעטאַר אין מעד. דעפּט. קריגט ער אַ קאַרטל פון סעקרעטאַר פון מעד. דעפּט., אין וועלכן עס איז אָנגעשריבן צו וועלכן דאָקטאָר ער געהערט און אויך רעגולאַציעס, ווי אַזוי זיך באַנוצן מיט דעם מעד. דעפּאַרטמענט. אין פאַל דער מיטגליד אָדער דער דאָקטאָר געפינט, אַז די קויס מוז באַהאַנדלט ווערן פון אַ ספּעציאַליסט, דענטיסט, אָדער מען דאַרף אונטערזוכן דעם פּאַציענט מיט עקס־רעי בילדער, ווערן דאַן געמאַכט די צוגרייטונגען פאַר דעם, אויב דער מיטגליד פאַרלאַנגט דאָס אַזוי, אַז דער מיטגליד זאָל קריגן אַ חברשע באַהאַנדלונג און עס זאָל אים קאָסטן אַזוי ווינציק ווי מעגלעך.

פאַר דער צייט, וואָס דער מעד. דעפּט. עקזיסטירט האָבן מיר שוין אַראַנזשירט ספּעציאַליסטן פאַר הויט־קראַנקהייטן, פרויען און קינדער קראַנקהייטן, אייניקע פון די בעסטע סוירדזשענס אין שטאָט פאַר אָפּעראַציעס, און 4 פון די בעסטע פּראָפעסאָרן פון שיקאַגער אוניווערזיטעט פאַר אַלגעמיינע 2קינדער און פרויען קראַנקהייטן, אויערן, האַלדז און נאָז. דאָס זעלבע קען געזאָגט ווערן וועגן אונדזער דענטיסטן, פאַרמאַסיסטן און לאַבאָראַטאָריע.

פון די באַריכטן פון אונדזערע דאָקטוירים זעען מיר, אַז אַ סך פון אונדזערע מיטגלידער זיינען ניט נאָר צופרידן מיט אונדזערע דאָקטוירים, נאָר אָפט מאָל וואונדערן זיי זיך, ווי אַזוי אַזעלכע נוצן זיינען מעגלעך פאַר אַזעלטע קליינע קאָסטן.

ניט נאָר אונדזערע דיסטריקט דאָקטוירים, נאָר אויך אונדזערע ספּעציאַליסטן טוען אַלץ וואָס נאָר מעגלעך פאַר אונדזער באַוועגונג.

אונדזערע דאָקטוירים באַריכטן אָפט, אַז פאַר אַ סך פון אונדזערע מיטגלידער האָבן אונדזערע ספּעציאַליסטן פריי אַראַנזשירט אַזעלכע אָפּעראַציעס ווי פאַר גאַל־בלאַדער אָדער גוידער, און אויך פרייע עקס־רעי בילדער. מיר האָבן אויך ביישפּילן ווי אונדזערע דאָקטוירים האָבן אַראַנזשירט פרייע וויזיטן צו די מיטגלידער, וואו דאָקטאָר פרעדריק טאיפּ, דר. הערי ריכטער, דר. טרייס, און דר. פּענטאַס האָבן זיי אונטערזוכט. ווען מיר דערמאָנען זיך, אַז אייניקע פּראָפעסאָרן רעכענען פאַר זייערע פּריוואַטע פּאַציענטן אַזויפיל ווי $10 ביז $50 פאַר אַ וויזיט, און אַז אונדזערע וויזיטן זיינען אַראַנזשירט געוואָרן פריי פאַר מיטגלידער, וועלכע האָבן קיין איין דאָלאַר ניט געקענט איינצאָלן, קענען מיר פאַרשטיין ווי גרויס די הילף איז געווען אין אַזעלכע נויטווענדיקייטן.

אַנדערע ביישפּילן וואָלטן מיר געקענט אָנצייגן, וואו אייניקע מיטגלידער, מיט כראָנישע קראַנקהייטן, זיינען באַזוכט געוואָרן פון אונדזערע דאָקטוירים פון 30 ביז 50 מאָל דורכן יאָר. און דאָך האָט דער דאָקטאָר ניט געקראָגן מער ווי 1 דאָלער פאַר דער גאַנצער צייט. דער פּלאַץ דערלויבט דאָ ניט אָנצומערקן אַ סך אַנדערע באַהאַנדלונגען, פאַר וועלכע דער מיטגליד וואָלט געדאַרפט צאָלן דעם דאָקטאָר עקסטרע. צום ביישפּיל אייניקע האָבן זיך געגוויטיקט אין נוירסעס, האָספּיטאַל, אָדער איינשפּריצונגען. עס זיינען געווען פאַלן, ווען דער דאָקטאָר האָט אפילו געגעבן צו אַ מיטגליד אייגענע מעדיצין אומזיסט.

אין מערסטע פאַלן וואַרטן ניט אונדזערע דאָקטוירים ביז מען וועט זיי נאָכאַמאָל רופן צום פּאַציענט, נאָר ווען זיי פאַרשטייען, אַז דער פּאַציענט נויטיקט זיך נאָך אין דער הילף פון דאָקטאָר, קומט מען אַליין אויף דער קייס וויפל מען דאַרף נאָר. זעלבסטפאַרשטענדלעך, מיר קענען ניט דערוואַרטן, אַז אונדזערע דאָקטוירים, און ספּעציאַליסטן, זאָלן מאַכן אָפּעראַציעס אומזיסט פאַר יעדן מיטגליד. דאָס זעלבע וועגן געבן פרייע איינשפּריצונגען, באַנדאַזשן, מעדיציגן, א. א. וו. מיר שטעלן זיך דאָ אָפּ אויף דעם פאַקט, אַז אונדזערע דאָקטוירים און ספּעציאַליסטן טוען מער וויפל זיי קענען טאַקע דערפאַר, ווייל זיי סימפּאַטיזירן מיט דער באַוועגונג.

אין דעם לעצטן יאָר, זיינען אונדזערע דאָקטוירים מיטגעגאַנגען מיט די הונגער־מאַרשירער קיין ספּרינגפילד און וואַשינגטאָן, צו געבן זיי הילף אויב נויטיק. זיי האָבן אויך געגעבן הילף צו א סך שוואַרצע חברים, וועלכע האָבן זיך באַטייליקט אין עוויקשאָן קייסעס. אונדזערע דאָקטוירים קומען אויך פריוויליק אַרויס אין אונדזער קעמפּ „ניטגעדייגעט" און עקזאַמינירן די יונגוואַרג פריי, מיט איין וואָרט, דער מעד. דעפּט. פון אינט. אַרבעטער אָרדן נעמט אַ גרויסן אַנטייל אין אונדזער באַוועגונג. עס איז דעריבער אַ פּריווילעגיע, וועלכע אונדזערע מיטגלידער שאַצן אָפּ און נוצן אויס אַזוי שנעל ווי זיי קענען נאָר אַריין אין אונדזערע ברענטשעס. אַ סך פּלעגער, וועלכע וועלן אַ סך פאַרבעסערן אונדזער דעפּט. ווערן איצט באַטראַכט, נאָר וועגן דעם אַן אַנדערש מאָל.

טרויער רעזאָלוציעס

די חברים פון ברענטש 10 א. א. א. דריקן אויס זייער טיפן שמערץ און טרויער אויפן פריצייטיקן טויט (38 יאָר) פון חברטע ליבע ליפּסאָן. חברטע ליפּסאָן און איר היים־שטאָט פּינסק, איז שוין אַלס 15 יאָריק מוידל אריינגעטראָטן אין די רעוואָלוציאָנערע רייען. אין אַמעריקע האָט זי פאָרגעזעצט די קעמפערישע אַרבעט ביזן לעצטן טאָג פון איר לעבן. חברטע ליפּסאָן איז באַוואוסט געווען אין דער באַוועגונג אַלס „ליבע די שניידערקע".

פ. סיבאַל, קולטור דירעקטאָר

מיר, די מיטגלידער פון דזשאַן ריד ברענטש 28 א. א. א. דריקן אויס אונדזער טיפן טרויער אויף דעם טראַגישן און פריצייטיקן טויט פון חבר נייטן דזשיקאָבסאָן, וועלכער איז געווען אַ מיטגליד פון אונדזער ברענטש פון דעם ערשטן טאָג זינט דער ברענטש איז געגרינדעט געוואָרן.

מיר דריקן אויך אויס אונדזער טיפן טרויער אויף דעם טויט פון די אַנדערע צוויי קרבנות פון דעם זעלבן אויטאָמאָביל אומגליק, די חברים באָרנשטיין און סערע זאָל. מיר האָפן אַז די פאַמיליעס און פריינט פון די אומגעקומענע חברים וועלן געפינען אַ טרייסט אין אַ פאַרשטאַרקטער טעטיקייט פאַר די אידעאַלן פון דער רעוואָלוציאָנערער אַרבעטער באַוועגונג.

וואָלף ווייַנער, סעק.

מיר, די מיטגלידער פון ברענטש 53 א. א. א. דריקן אויס אונדזער טיפסטן מיטגעפיל און טרויער צו חבר מאָרים גאַבעלמאַן אויף דעם פריצייטיקן און טראַגישן טויט פון זיין ברודער דוד. זאָל חבר מ. גאַבעלמאַן געפינען זיין טרייסט אין זיין פאָרזעצונג פון דער רעוואָלוציאָנערער אַרבעט וואָס זיין ברודער האָט אַזוי געטרוי און באַשיידן געטאָן.

מיט חברשער סימפּאַטיע

ז. אַרנסאָן, סעק.

מיר די מיטגלידער פון ברענטש 115, דריקן אויס אונדזער טיפסטע סימפּאַטיע און טרויער צו די חברים רייען אויף דעם טויט פון זייער קינד. מיר האָפן אַז אין דעם קאַמף פאַר אַ קאָמוניסטישער געזעלשאַפט וועט איר געפינען אייער טרייסט.

מאָרים ווינטשעווסקי, בר. 115

מיר, די חברים פון ברענטש 174 ווינטראַפּ, דריקן אויס אונדזער טרויער איבער דעם פריצייטיקן טויט פון די חברים דזשעקסאָן און חברטע זול, וועלכע זיינען אומגעקומען אין דעם אויטאָמאָביל און האָבן אַזוי טראַגיש זייערע יונגע לעבנס פאַרלאָרן. זאָלן די פאַמיליעס געפינען אַ טרייסט אין פאַרשטאַרקערן זייער אַקטיוויטעט אין דער באַוועגונג, וועלכע קעמפט אָפּצושאַפן דעם ליפּן און יאָגן, פאַר וועלכע מיר אַרבעטער צאָלן אַזוי טייער.

י. קאַפּלאַן

THE SPARK
Official organ of the
International Workers Order, Inc.
K. MARMOR
Cultural Director and Editor
R. SALTZMAN
General Secretary

דער פונק

חודש־זשורנאַל

Subscription Rates:
One year $1.00
Six months ..... .60
Single copy ..... .10
General Office
80 Fifth Avenue
New York City, N. Y.

אָפיציעלער אָרגאַן פון אינטערנאַציאָנאַלן אַרבעטער אָרדן

VOL. III No. 4. AUG.-SEPT., 1932.

3טער יאָרגאַנג, נומער 4, אַווגוסט־סעפּטעמבער, 1932.

בויט דעם אינטערנאַציאָנאַלן אַרבעטער אָרדן

די נאַציאָנאַלע עקזעקוטיווע פונם אינטערנאַציאָנאַלן אַרבעטער אָרדן האָט באַשלאָסן אָנצופירן אַ מיטגלידערשאַפט קאַמפּאַניע. דער צוועק פון אָט דער קאַמפּאַניע איז צו קומען צו אונדזער קומענדיקער קאָנווענשאָן אין מאַי מיט אַ מיט־גלידערשאַפט פון 40,000. נאָך דער אַלגעמיינער פאַראייניקונג וועלן מיר שוין האָבן 31 טויזנט מיטגלידער. מיר מוזן דערי־בער רעקרוטירן 9 טויזנט נייע מיטגלידער כדי צו דערגרייכן אונדזער ציל.

40 טויזנט מיטגלידער אין דעם אָרדן ביז מאַי 1933 איז אַ וויכטיקער פּאָליטישער ציל אויסגעדריקט אין ציפערן. מיר ווילן מאַכן דעם אינטערנאַציאָנאַלן אַרבעטער אָרדן דאָס וואָס זיין נאָמען באַדייט — אַן אינטערנאַציאָנאַלער און אַן אַרבעטער אָרדן. אינטערנאַציאָנאַל אין צוזאַמענשטעל און אידעאָלאָגיע און אַרבעטער אין זיין צוזאַמענשטעל און צוועק. צו דערגרייכן אָט דעם ציל פאָדערט זיך אַ סך אַרבעט. אויב מיר זאָלן דורכפאַלן צו דערגרייכן אָט דעם ציל וועט עס אַוועקנעמען די עקזיסטענץ באַרעכטיקונג פונם אָרדן. פאַרוואָס?

אין מערסטע זעלבסטהילף אָרגאַניזאַציעס נוצט אויס די קאַפּיטאַליסטישע פירערשאַפט די באַדערפעניש פון די אַרבע־טער פאַר זעלבסטהילף כדי צו שפּייזן זיי מיט קאַפּיטאַליסטישע אילוזיעס. נאַציאָנאַליזם, פּאַטריאָטיזם, רעליגיע, פאַלשער אידעאַליזם ווערן אַרויסגעשטעלט אין פאָדערגרונט. און די אַרבעטער וואָס האָבן זיך אָנגעשלאָסן אָן דער אָרגאַניזאַציע כדי צו זיין עקאָנאָמיש פאַרזיכערט געפינען אויס אַז זיי קריגן גאָר פּאַטריאָטיזם, אָדער רעליגיע. די הילף וואָס ווערט געגעבן צו די מיטגלידער פון אָט די אָרגאַניזאַציעס איז בלויז אַ וועגדקע צו פאַרנאַרן די אַרבעטער אין אַן אָרגאַניזאַציע וואו מען שפּייזט זיי מיט קאַפּיטאַליסטישן פּאָליטישן סם.

אין קאָנטראַסט צו דעם האָט דער אינטערנאַציאָנאַלער אַרבעטער אָרדן אַרויסגעשטעלט דעם סטאַנדאַרד פון די אַרבע־טער אינטערעסן. דאָס פאָדערט אינטערנאַציאָנאַליזם. עס פאָדערט אַז אַלע אַרבעטער פון אַלע נאַציאָ־נאַליטעטן זאָלן זיך צונויפזאַמלען אונטער איין דאַך כדי צו ווייזן אַז נעמלעכקייט פון שפּראַך, און נאַציאָנאַלער אָפּשטאַם מיינט גאָרניט, נאָר אַז נעמלעכקייט פון די אַרבעטער אינטערעסן מיינט אַלץ. אַזוי אַז דער אינטער־נאַציאָנאַלער אַרבעטער אָרדן וועט ניט פאַרשפּרייטן, נאָר פאַרקערט, וועט קעמפן קעגן די בורזשואַזע אילוזיעס אין זיינע מיטגלידער. ער וועט ניט אויפהאַלטן נאַציאָנאַלע צעטיילונג, נאָר פאַרקערט, וועט אויסשמידן די קלאַסן איינקייט.

אָט דאָס זיינען באמת וויכטיקע און ווערטפולע פּרינציפּן. אָט די פּרינציפּן מאַכן דעם אינטערנאַציאָנאַלן אַרבעטער אָרדן אַ מיטגליד פון דער פאַמיליע פון באַוואוסטזיניקע אַרבעטער אָרגאַניזאַציעס.

אָבער פּרינציפּן זיינען ווערטפול בלויז דאַן ווען זיי ווערן אויסגעפירט אין לעבן. די ווערט פון דעם אינטערנאַציאָנאַלן אַרבעטער אָרדן פאַרן אַרבעטער קלאַס קאָן דעריבער ניט באַ־זירט זיין אויף די אָנגענומענע פּרינציפּן אַליין, נאָר עס מוז זיין באַזירט אויף די אָנגענומענע פּרינציפּן.

און דעריבער וועט אַ ניט־וואַקסנדיקער אינטערנאַציאָנאַלער אַרבעטער אָרדן ניט באַרעכטיקן זיין עקזיסטענץ. די פּרינציפּן פונם אָרדן קאָנען אָנגעוועגדט ווערן בלויז אין אַן אומאויפ־הערלעכן דעקרוטירן פון די גרויסע מאַסן אַרבעטער. דאָס קענען מיר טאָן בלויז דאַן ווען מיר וועלן אָנווענדן אונדזערע פּראָלעטאַרישע פּרינציפּן אין אומאויפהערלעכער פּראַקטיק. אַזוי וועלן מיר געווינען כסדר נייע מיטגלידער פאַרן אָרדן. און די מיטגלידער וואָס מיר וועלן געווינען ווערן אַזוי אַרום געראַ־טעוועט פון דעם איינפלוס פון קאַפּיטאַליסטישער הערשאַפט אין ניט פּראָלעטאַרישע זעלבסטהילף אָרגאַניזאַציעס. אויב מיר וועלן ניט אַריינקריגן נייע מאַסן אַרבעטער אין אונדזער אָרגאַ־ניזאַציע בלייבן אונדזערע פּרינציפּן אַפן פּאַפּיר. זיי וועלן זיך אפשר לייענען זייער שיין — אָבער אין דעם פאַל וועט זיי קיי־נער ניט לייענען.

און דערפאַר האָט די נאַציאָנאַלע עקזעקוטיווע פונם אָרדן באַשלאָסן צו בויען דעם אָרדן. צו בויען דעם אָרדן איז זייער אַ וויכטיקער טייל פון אונדזער ציל. עס איז אונדזער פליכט צו קעמפן קעגן דער קאַפּיטאַליסטישער פירעשאַפט אויפן פעלד פון זעלבסטהילף אָרגאַניזאַציעס. אונדזערע מיטגלידער מוזן פאַרשטיין אָט די פליכט און מיר זיינען זיכער אַז זיי וועלן אויספאָלגן אָט די פליכט.

דעריבער — פאַראויס צו אַ 40 טויזנדיקער מיטגלידער־שאַפט ביז אונדזער קומענדיקער קאָנווענשאָן אין מאַי 1933.

אונדזערע שול־פאַראיין קאָנפערענצן

אין חודש סעפּטעמבער עפענען זיך ווידער אונדזערע שולן; די אַלטע און די נייע. די דערציאונג פונם אַרבעטער קינד פאַרן אַרבעטער קלאַס איז איצט אַ ברענענדיקע פראַגע פאַר דער קעמפערישער אַרבעטערשאַפט.

די בורזשואַזיע זוכט איצט, אין צייט פון שטייגנדיקן קריזיס און פאַרשאַרפטן קלאַסנקאַמף, נאָך מער ווי פריער צו דערציען און אָרגאַניזירן דעם נייעם דור אין די אינטערעסן פונם קאַפּיטאַליסטישן קלאַס. די בורזשואַזיע טוט עס אונטער פאַרשידענע שילדן: פּאַטריאָטיזם, נאַציאָנאַליזם, אומפּאַר־טייאישקייט, עטישקייט א. א. וו. נאָר דער ציל איז איינער: דערציען דאָס אַרבעטער קינד פאַר אַ שונא פון זיינע אייגענע עלטערן, פון זיין אייגענעם אַרבעטער קלאַס.

די פּראָלעטאַרישע דערציאונג פונם נייעם דור דאַרף דערי־בער שטיין אויף דער טאָג־אָרדנונג פון אַלע פּראָלעטאַרישע אָרגאַניזאַציעס. די פּראָבלעם פון פּראָלעטאַרישער קינדער דערציאונג פאָדערט אַ סך ענערגיע אַפילו פון יענע אַרבעטער אָרגאַניזאַציעס, וועמעס מיטגלידער האָבן ניט קיין אייגענע קינדער צו דערציען.

אונדזערע שולן גרייטן צו שול־פאַראיין קאָנפערענצן אין אַ ריי דיסטריקטן. דער אינטערנאַציאָנאַלער אַרבעטער־אָרדן פאָדערט אויף זיינע ברענטשעס צו שיקן דעלעגאַטן צו דער שול־פאַראיין קאָנפערענץ אין זייער דיסטריקט. אונדזערע מיט־גלידער, וואָס געהערן צו אַנדערע פּראָלעטאַרישע מאַסן־אָרגאַ־ניזאַציעס דאַרפן דאָרט אויפהייבן די פראַגע פון פּראָלעטאַרישער דערציאונג און באַאיינפלוסן יענע אָרגאַניזאַציעס צו שיקן

דעלעגאַטן צו די שול־פאַראיין קאָנפערענצן און מיטהעלפן אין דער שול־אַרבעט.

אין אָט דעם נומער „פונק" גיבן מיר אַ קאָנספּעקט פאַר איינלייטונגען און דיסקוסיעס איבערן שול־פאַראיין. אונדזער יעדער ברענטש דאַרף אָרגאַניזירן אינם פאַרלויף פונם חודש סעפּטעמבער אַן איינלייטונג און דיסקוסיעס איבער דער וויכ־טיקייט פונם שול־פאַראיין פאַר דער פּראָלעטאַרישער דערציאונג פון דעם נייעם דור. אויף די זעלבע פאַרזאַמלונגען, באַלד נאָך דער דיסקוסיע, קאָנען און דאַרפן געוויילט ווערן די דעלעגאַטן צו די שול־קאָנפערענצן. ווען אָט די דעלעגאַטן קומען צוריק פון דער שול־פאַראיין קאָנפערענץ דאַרף דער ברענטש אָפּגעבן אַ זיצונג פאַר זייערע באַריכטן און די דיסקוסיע איבער דעם. גלייכצייטיק דאַרף דער ברענטש אויסוויילן טיכטיקע חברים פאַר מיטגלידער אין דער עקזעקוטיוו פונם שול־פאַראיין, וואָס זאָלן אָנפירן מיט דערפאָלג די דערציאונג פונם אַרבעטער קינד פאַרן אַרבעטער קלאַס.

די אידישע קינדער שולן ביים אינטערנאַציאָנאַלן אַרבע־טער־אָרדן קאָנען ווערן אַ מאַסן באַוועגונג, ווען אונדזערע ברענ־טשעס זאָלן טאָן זייער טייל. מיר קאָנען זיך פאַרלאָזן אויף אונדזער יעדן מיטגליד, אַז ער וועט דערפילן זיין פליכט צו אונדזער פּראָלעטאַרישער שול־אַרבעט.

די קומענדע וואַלן — 1932

דעם 8טן נאָוועמבער וועלן פאָרקומען וואַלן פאַר פּרעזידענט און קאָנגרעס. די מיטגלידער פון אונדזער אָרדן קענען ניט בלייבן פּאַסיוו צו אָט דער געשייעניש. פּונקט פאַרקערט.

אונדזער עקזיסטענץ אַלס אַ זעלבסטהילף אָרגאַניזאַציע איז באַזירט אויף דעם וואָס עס איז ניטאָ קיין סאָציאַלע פאַרזיכע־רונג אין די פאַראייניקטע שטאַטן. אָבער בשעת מיר אָרגאַני־זירן זעלבסטהילף אויפן אָרט פון סאָציאַלער הילף, גיבן מיר ניט אויף אונדזער רעכט אויף סאָציאַלער הילף. מיר פאָדערן אָט דאָס רעכט. מיר קעמפן פאַר דעם. מ י ר ק ע מ פ ן פ אַ ר כ אָ צ י אַ ל ע ר פ אַ ר ז י כ ע ר ו נ ג.

אין דער איצטיקער וואַל קאַמפּאַניע איז סאָציאַלע פאַרזי־כערונג זייער אַ וויכטיקע אישו — מען קען זאָגן די וויכטיקסטע אישו. דער עקאָנאָמישער קריזיס האָט אַוועקגענומען פון איבער 12 מיליאָן אַרבעטער זייערע שטעלעס און שכירות. דאָס האָט באַשאַפן אַ באַדערפעניש פאַר סאָציאַלער פאַרזיכערונג אויף אַן אומגעהויער גרויסן מאַסשטאַב. סאָציאַלע פאַרזיכערונג איז געוואָרן אַ פאָדערונג וואָס איז אַזוי וויכטיק ווי די פאָדערונג פון מיליאָנען הונגעריקע פאַר ברויט.

פון אַלע פּאָליטישע פּאַרטייען אין אָט דער איצטיקער וואַל־קאַמפּאַניע אַנערקענט בלויז די קאָמוניסטישע פּאַרטיי אָט די פאָדערונג. בלויז די קאָמוניסטישע פּאַרטיי האָט אַרויסגע־שטעלט די פאָדערונג פון סאָציאַלער פאַרזיכערונג אין סאַמע פאָדערונגען פון איר פּראָגראַם. בלויז די קאָמוניסטישע פּאַרטיי האָט אַ פּראָגראַם פאַר אַ צוגעפּאַסטער סיסטעם פון סאָציאַלער פאַרזיכערונג.

דעריבער וועלן די מיטגלידער פונם אינטערנאַציאָנאַלן אַרבעטער אָרדן, האַלטנדיק זיך ביי די פּרינציפּן און צילן פון זייער אָרגאַניזאַציע, זיך אַקטיוו באַטייליקן אין דער וואַל קאַמ־פּאַניע דורך אַגיטירן און שטימען פאַר די קאַנדידאַטן און וואַל־פּראָגראַם פון דער קאָמוניסטישער פּאַרטיי.

די באַטייליקונג פון אונדזערע מיטגלידער אין דער איצ־טיקער וואַל קאַמפּאַניע דאַרף אויך זיין אַ פּראַטעסט און אַקטי־וויטעט געגן דעם וואַקסנדיקן טעראָר און ברוטאַליטעט, וואָס ווערט אָנגעווענדט קעגן די אַרבעטער וואָס קעמפן פאַר ברויט און סאָציאַלער פאַרזיכערונג; אַרבעטער וואָס דעמאָנסטרירן פאַר סאָציאַלער פאַרזיכערונג, פאַר הילף געגן הונגער ווערן געשפּייזט מיט פּאָליצייאישע דובינעס, טרערן באָמבעס און קוילן. די מלחמה וועטעראַנען וואָס האָבן געפאָדערט בלויז דאָס וואָס די רעגירונג איז זיי שולדיק זיינען אַטאַקירט געוואָרן פון דער רעגירונג קאַוואַלעריע און אַרטילעריע. די איינציקע וואָס קאָנען פאָדערן עפּעס פון דער רעגירונג זיינן די באַנקירן און גרויסע קאַפּיטאַליסטן. זיי קענען קריגן וואָס נאָר זיי ווילן.

צו באַטייליקן זיך אין דער וואַל־קאַמפּאַניע מיינט דעריבער צו פּראָטעסטירן און קעמפן קעגן אָט דעם וואַקסנדיקן טעראָר. אונדזערע מיטגלידער דאַרפן זיך באַטייליקן אין די דעמאָנ־סטראַציעס קעגן טעראָר אָרגאַניזירט אין סעפּטעמבער פון דער קאָמוניסטישער פּאַרטיי.

געדיינקט — אייער אַקטיוויטעט פאַר די אַרבעטערס אינטערעסן, אייער אַקטיוויטעט פאַר סאָציאַלער פאַרזיכערונג אין דער איצטיקער וואַל קאַמפּאַניע מיינט:

צו אַרבעטן און שטימען פאַר דער קאָמוניסטישער וואַל־פּראָגראַם און די קאָמוניסטישע קאַנדידאַטן—וויליאַם ז. פאָסטער פאַר פּרעזידענט און דזשיימס וו. פאָרד פאַר וויצע־פּרעזידענט.

פאַרוואָס מיר באַקעמפן רעליגיע

רעליגיע טעמפּט אָפּ דעם ווילן צום קאַמף. רעליגיע לערנט: אַלץ איז אָנגעחתמעט פאַראויס. רייכקייט און אָרימ־קייט איז באַשערט פון גאָט. קעמפן קעגן דעם, מיינט זיך שטעלן קעגן גאָטס ווילן.

דער הערשנדיקער קלאַס ווייס דעם ווערט פון רעליגיע פאַר זיינע אינטערעסן. ער גיט גוט אַכטונג, אַז זיינע גייסטלעכע (רבנים, גלחים, פּרעדיקער, מיסיאָנערן א. א. וו.) זאָלן אים זיין טרייע לאַקייען.

די האָרעפּאַשנע מאַסן פילן דאָס. זיי באַטראַכטן זייערע כלי־קודש פאַר גאָטס גנבים. נאָר אומוויסנהייט און אַבערגלויבן האַלטן נאָך אַלץ ברייטע מאַסן אין צאַם. די רעליגיע כשרט די קאַפּיטאַליסטישע סיסטעם פון רויב און מאָרד. די רעליגיע דערקלערט, אַז די אַרבעטנדיקע מאַסן זיינען אַליין שולדיק אין זייער אַרבעטלאָזיקייט, נויט און עלנט. דאָס איז גאָטס שטראָף פאַר ניט נאָכפאָלגן די פאָרשטייער פון רעליגיע. דער ענטפער פון דער רעליגיע אויף דער איצטיקער נויט איז: גייט אין שול אַריין (אָדער אין דער קירך) און בעט ביי גאָט אַ בעסערע מערכה (מאַראָבע), נאָר בשום אופן טרויט ניט אייערע איי־גענע כחות. בונטעוועט זיך ניט קעגן גאָטס ווילן. סטרייקט ניט, דעמאָנסטרירט ניט, קעמפט ניט קעגן דעם „שלימזל", וואָס גאָט האָט אייך „באַשערט".

די בורזשואַזיע ציטערט שטאַרק, אַז די ליידנדיקע אַרבעטנ־דיקע מאַסן זאָלן ניט נאָכטאָן דעם ביישפּיל פון דעם באַפרייטן זעקסטל ערד — דעם סאָוועטן־פאַראַנד, פאָדערט זי אויף אירע גאָטס גנבים צו העצן און פאַרלוימדן קעגן סאָוועטן־פאַראַנד און די וואָס אַרבעטן איינצופירן אַזאַ אָרדנונג אויף די איבריקע פינף זעקסטל ערד. יעדער בית־מדרש, טעמפּל אָדער קירך — אַזוי ווי יעדע בורזשואַזע רעדאַקציע — איז אַ פאַבריק פון שקר־בלבולים קעגן דעם פּאָטערלאַנד פונם אַלוועלטלכן אַרבעטער־קלאַס. ס'איז נויטיק פאַרן קאַפּיטאַליזם צו פאַרמיאוסן דאָס לאַנד און די מענטשן וואָס בויען אַ געזעלשאַפט, וואו יעדער איינער מוז לעבן פון זיין אייגענער אַרבעט.

דער אינטערנאַציאָנאַלער אַרבעטער־אָרדן, וואָס שטייט

אויף דער ליניע פונם קלאַסנקאַמף מוז דערפאַר באַקעמפן די רעליגיע, וואָס פּרעדיקט אונטערטעניקייט און קנעכטשאַפט און שטערט דעם קאַמף קעגן די רויבערישע קאַפּיטאַליסטישע סיס־טעם און אירע פּאַראַזיטן, וואָס לעבן פון פרעמדער אַרבעט.

אַ בריוו פון אַ מיטגליד און אַן ענטפער

מיר דרוקן, אין טייל, איבער דעם פאָלגנדן בריוו ווי ער איז צו אונדז אָנגעקומען, ווייל ער איז טיפּיש פאַר דער סיטו־אַציע וואָס עקזיסטירט אין אַ סך היימען פון אונדזערע מיט־גלידער און ווייל ער פאָדערט די אויפמערקזאַמקייט פון אונדזערע עלטערן.

„איך בין אַן אַלטער חבר אין דעם אַרבעטער אָרדן. אין 1911 בין איך אַריין אין אַרבעטער ריגג — — — איך האָב געלעזן אין „פונק" וועגן די טעטיקייט פון אונדזער אָרדן, און ספּע־ציעל אויפמערקזאַם צו דעם וואָס דער א. אַ. אָ. (טוט) איז צו אָרגאַניזירן די יונגע אינגליש שפּרעכנדע. איך וויל דאָ זאָגן, אַז אין קאָלאָמבוס איז (דאָ) אַ גרויסע לעבעדיקע אינטעליגענטע יוגנט, און מען וואָלט זי גרינג קענען אַריינציען אין א. אַ. אָ. אָבער קאָלאָמבוס האָט ניט אַבסאָליוט ווער עס זאָל טאָן וועלכע עס איז אָרגאַניזאַציאָנעלע אַרבעט. די חברים וואָס מיר פאַרמאָגן דאָ האַלטן אין איינשלאָפן און אַ סך פון אונדזערע חברים האָבן יונגע באַיעס וואָס מען האָט זיי גרינג געקענט צוציען צום אָרדן. — — עס פאַרדריסט שמערצלעך ווען איר זעט אַז יונגע סטודענטן פון אָהייאָ סטייט יוניווערזיטעט גייען אין שול הערן אַ יונגן ראַבאַי, אָדער לויפן הערן אַ ציוניסטישן רעדנער אין איינגליש. איך וויל פרעגן דעם אָרדן, וואָס קען ער טאָן פאַר קאָלאָמבוסער אידישער יוגנט כדי זי אַרייצוציען אין א. אַ. אָ.? עס איז אַ פּיאָנערן אַרמיי וואָס מען מוז זי פאַנגען ווען עס איז פאַראַן די ריכטיקע מאַטעריאַל.

אַלס אַ חבר פון אָרדן ערוואַרט (איך) ענטפער. איך האָב 3 באַיעס, צוויי גייען אין סטייט יוניווערסיטי, דער עלטערער האָט שוין דורכגעמאַכט 3 יאָר און גייט פאַר קעמיקל אינ־זשענער. זיי ווייסן אַז דער טאַטע און מאַמע זיינען פריינט פון סאָוועטן פאַרבאַנד, און זיי באַציען זיך קאַלט צו אונדזער אידייע. זיי טוען דור אַ טובה און גיבן דיר גערעכט וועגן סאָוועט יוגנט ווי אַזוי זיי ווערן געטרייגט. — — — קינדער גייען אַוועק פון זייערע עלטערן אין אידייע אַ דאַנק די ער־ציאונג פון די קאַפּיטאַליסטישע סקולס, און נאָך ערגער ווען די עלטערן זיינען עמיגראַנטן."

ב אַ מ ע ר ק ונ ג: איך בין ניט קיין שרייבער, אָבער איר קענט פאַרשטיין מיין ווייטיק. איך בין מיט מיין גאַנצן האַרצן פאַרן א. אַ. אָ. און טאָן אַ סך קען איך ניט.

דער בריוו ברייגט אַרויס זייער שאַרף די ווירקונג וואָס די קאַפּיטאַליסטישע שול און אַנדערע בורזשואַזע אינסטיטו־ציעס האָבן אויף דער אַרבעטער יוגנט. די גיפטיקע פּראָפּאַ־גאַנדע פון דער בורזשואַזיע פרעמדט אָפּ די אַרבעטער יוגנט פון זייער קלאַס. אַ סך פון אונדזער יוגנט קוקן מיט פאַראַכטונג אויף זייערע עלטערן. זיי שעמען זיך מיט זייער „פאָרען" פאָטער, און האָבן זיי אפילו פיינט — פיינט די אייגענע עלטערן וואָס זיינען מקריב אַזויפיל כדי צו געבן זייערע קינדער אַ בילדונג.

דער בריוו דאַרף זיין אַ וואַרנונג צו אונדזערע רעוואָלוציאָ־נערע עלטערן. זיי מאַכן אַלערליי קרבנות צו זען אַז זייערע קינדער זאָלן קריגן אַ בילדונג, אָבער וואָס טוען זיי געגנצוואַווירקן דער גיפטיקער פּראָפּאַגאַנדע וואָס זייערע קינדער קריגן אין די בורזשואַזע אינסטיטוציעס? אויב זיי זיינען ניט ווילן צו באַזאָרגן זייערע קינדער מיט זייערע אייגענע אָרגאַניזאַציעס וואו זיי זאָלן זיך קענען אויסדריקן אין ספּאָרט, געזעלשאַפט־לעכער אַקטיוויטעט און וואו זיי זאָלן צו דער אייגענער צייט קריגן אַן אַרבעטער דערציאונג, דאַרפן אונדזערע אַרבעטער עלטערן זיך ניט וואונדערן און ניט באַווייגען דעם פאַקט וואָס זייערע קינדער גייען צו ציוניסטישע מיטינגען און הערן זיך צו צו ראַבאַיס כדי צופרידנצושטעלן זייער דורשט נאָך געעזל־שאַפטלעכער אויסלעבונג.

אונדזער יוגנט סעקציע, אין דער זעלבער צייט וואָס עס גיט דער אַרבעטער יוגנט די קראַנקן און טויטן בענעפּיטן און מעדיצינישע הילף, באַזאָרגט עס זיי מיט דער נייטיקער פּראָ־לעטאַרישער אַטמאָספערע. דורך דער יוגנט סעקציע לערנען זיי וועגן זייערע טאָג טעגלעכע פּראָבלעמען אין די פאַבריקן און אין די סקולס און ווערן אָרגאַניזירט צו קעמפן געגן זייערע שרעקלעכע באַדינגונגען.

יעדער דערוואַקסענער מיטגליד קאָן העלפן אין דער בויאונג פון אונדזער יוגנט סעקציע. מאַכט אייערע קינדער פאַר אייערע חברים. דיסקוטירט מיט זיי זייערע פּראָבלעמען אין שאַפּ, מאַכט זיי באַוואוסטזיניק וועגן דעם קלאַס צו וועלכן זיי געהערן, דערציילט זיי וועגן דער יוגנט סעקציע און איבערצייגט זיי אַז זיי זאָלן זיך אָנשליסן. נאָכדעם ווי זיי האָבן זיך אָנגעשלאָסן, העלפט בויען דעם יוגנט ברענטש, גיט זיי די הילף פון אייער דערפאַרונג אין לייזן די פיל פּראָבלעמען וואָס וואַקסן אויף אין גאַנג פון דער אַרבעט.

אויב איר האָט קינדער צווישן 10 און 15 יאָר, דאַרפן זיי געהערן צו אַ קינדער ברענטש. די קינדער פון אָט די יאָרן זיינען נאָך ניט אַזוי פאַרסמט פון דער קאַפּיטאַליסטישער פּראָ־פּאַגאַנדע און עס איז גרינגער זיי צו דערציען פאַרן אַרבעטער־קלאַס. הייבט אָן איצטער צו דערציען אייערע קינדער פאַרן אַרבעטער־קלאַס און זעט אַז זיי זאָלן קריגן אַ פּראָלעטאַרישע רע־וואָלוציאָנערע דערציאונג אין אונדזערע שולן. אייערע קינדער געהערן אין דער אַרמיי פונם אַרבעטער קלאַס געגן די קאַפּיטאַ־ליסטן און איר קענט טאָן גאָר אַ סך צו זען אַז זיי זאָלן דאָרט געהערן.

חברים וואָס האָבן דעם מאַי־יוני 1931 נומער „פונק" (קאָנ־וועגשאָן נומער) זיינען געבעטן אים גלייך אַריינצושיקן אין אָפּיס פון אָרדן. מיר דאַרפן אים זייער נייטיק האָבן.

40,000 מיטגלידער צו אונדזער קומענדיקער קאָנווענשאָן

ר. זאַלצמאַן

דער אינטערנאַציאָנאַלער אַרבעטער־אָרדן פאַנגט אָן די 3טע מיטגלידער קאַמפּאַניע דעם 15טן סעפּטעמבער. — אין דער קאַמפּאַניע באַטייליקן זיך אַלע סעקציעס, אַריינגערעכנט די סלאַוואַקישע און רוסישע, וואָס האָבן צוליב טעכנישע אורזאַכן, זיך נאָך ניט פאַראייניקט מיט אונדז. — סאָציאַלע פאַרזיכערונג, וואַל־קאַמפּאַניע, און שאַפּ־אַרבעט. — די וויכטיקסטע שטריכן אין דער קאַמפּאַניע — דיסטריקט שפּראַך־פּלענומס דעם 30סטן אָקטאָבער איבערן גאַנצן לאַנד.

לויט דעם באַשלוס פון דער נאַציאָנאַלער עקזעקוטיווע פון אינטערנאַציאָנאַלן אַרבעטער אָרדן, וועלן מיר דעם 15טן סעפּטעמבער דערעפענען אונדזער דריטע מיטגלידערשאַפט קאַמפּאַניע.

די ערשטע קאַמפּאַניע האָבן מיר אָנגעפאַנגען גלייך ווי דער אָרדן איז אָרגאַניזירט געוואָרן מיר האָבן געשלאָסן די ערשטע קאַמפּאַניע מיט 7,500 מיטגלידער. די צווייטע קאַמפּאַניע האָבן מיר אָנגעפאַנגען אין פאַרבינדונג מיט אונדזער ערשטער קאָנ־ווענשאָן און דער דעלעגאַציע קיין סאָוועטן־פאַרבאַנד. זי האָט זיך געשלאָסן דעם 1טן מאַי מיט איבער 15,000 מיטגלידער. די 3טע קאַמפּאַניע, די איצטיקע, וואָס מיר וועלן אָנפאַנגען דעם 15טן סעפּטעמבער, איז איינג פאַרבונדן מיט אונדזער קומענדער קאָנווענשאָן, וואָס דאַרף פאָרקומען אין מאַי 1933.

די צווייטע קאָנווענשאָן פון אונדזער אָרדן וועט זיין זייער אַ וויכטיקע. ווען מיר האָבן ביי דער ערשטער קאָנווענשאָן אין מאַי 1931 גערעדט וועגן פאַרוואַנדלען דעם אינטערנאַציאָנאַלן אַרבעטער־אָרדן אין אַ פיל שפּראַכיקער אָרגאַניזאַציע, וועגן פאַר־אייניקן אים מיט אַ גאַנצע רייע אַנדערע פראַטערנאַלע אָרגאַני־זאַציעס, וועלכע שטייען אויף דער זעלבער קלאַסן ליניע ווי מיר, איז דאָס דעמאָלט געווען בלויז אַ שיינע פּרעכטיקע לאָזונג. צו דער צווייטער קאָנווענשאָן אין מאַי 1933 וועלן מיר קומען מיט אַ פיל שפּראַכיקער פאַרטרעטערשאַפט. מיר וועלן שוין האָבן דורכגעפירט די פאַראייניקונג ניט נאָר מיט דער אונגאַ־רישער סעקציע מיט וועלכער מיר זיינען שוין פאָלשטענדיק פאַראייניקט, נאָר אויך מיט דער סלאַוואַקישער אַרבעטער קראַנקן קאַסע און דער רוסישער פראַטערנאַלער אָרגאַניזאַציע.

אויב מיר האָבן געהלומט דעמאָלט וועגן אַ פאַראייניקטן אָרדן פון 25,000 מיטגלידער, איז דאָס שוין היינט אַ ווירקלעך־קייט, און מיר מאָביליזירן זיך צו דערגרייכן אַ פאַראייניקטן אָרדן מיט 40,000 מיטגלידער צו אונדזער קומענדיקער קאָנווענשאָן.

די פריערדיקע צוויי מיטגלידער קאַמפּאַניעס האָבן מיר געפירט אומאָפּהייַנגיק פון די אַנדערע סעקציעס מיט וועמען מיר פאַראייניקן זיך אָבער אין דער איצטיקער מיטגלידער קאַמ־פּאַניע וועלן אַריינגעצויגן ווערן אַלע שפּראַך־סעקציעס. און ווען מיר רעדן וועגן אַלע שפּראַכן סעקציעס מיינען מיר ניט נאָר די סעקציעס וועלכע זיינען צוגעשטאַנען צו אונדז דורך דער פאַראייניקונג — די סלאַוואַקישע, רוסישע און די אונגאַרישע — מיר מיינען אַלע שפּראַך־סעקציעס, וואָס דער אינטערנאַ־ציאָנאַלער אַרבעטער־אָרדן אַליין האָט אָרגאַניזירט זינט אונדזער לעצטער קאָנווענשאָן (איינקיק סעקציעס פאַרנעמען שוין אַ גאַנץ באַדייטנדן פּלאַץ, ווי די אוקראַאיִנישע, איטאַליענישע, פּוילישע און רומענישע סעקציעס) און איינקיק, וועלכע האַלטן איצט אין אָרגאַניזירט ווערן אַלס פולע גלייכבאַרעכטיקטע סעקציעס. מיר מיינען אויך אונדזער יוגנט סעקציע, וועלכע האָט שוין באַוויזן צו אָרגאַניזירן איבער 1,000 מיטגלידער און אונדזער איינגליש רעדנדע סעקציע, וועלכע איז נאָך דערווייל אַ שוואַכע, מיט נאָענט צו 500 מיטגלידער, וועלכע דאַרף אין דער איצטיקער קאַמפּאַניע אַרויסקומען באַזונדערס געשטאַרקט.

אין דער איצטיקער קאַמפּאַניע וועלן מיר שיינקען באַזונ־דער אויפמערקזאַמקייט צו דער אָרגאַניזירונג פון דער קינדער סעקציע, וואָס מיר האָבן נאָרוואָס אָנגעפאַנגען און אין וועלכער מיר זעען שוין רעזולטאַטן.

וואָס זיינען די וויכטיקסטע אישוס אין אונדזער איצטיקער קאַמפּאַניע? פאַרשטייט זיך, אַז אין אונדזער אָרדן, צווישן אונדזערע ברענטשעס און מיטגלידער, קאָן ניט זיין קיין אַנדער אישו ווי די פון אויפבויען אַ ברייטע מאַסן אָרגאַניזאַציע, וועלכע זאָל אויפ'ן בעסטן אופן קאָנען דינען די אינטערעסן פון דעם אַרבעטער־קלאַס. עס איז פאַר אונדז קלאָר, אַז ביים דורכפירן פאָלשטענדיק די פאַראייניקונג מיט די אַנדערע צוויי סעקציעס — די סלאַוואַקישע און די רוסישע, וועלן מיר זיין בכח צו רע־דוצירן די צאָלונגען פון די מיטגלידער מיט 60 סענט אַ קוואַרטאַל. דאָס מיינט, אַז אַפילו אין דעם איצטיקן צוזאַמענשטעל, האָבנדיק בלויז צווישן 30,000 און 31,000 מיטגלידער, וועלן מיר זיין בכח צו פאַרקלענערן די צאָלונגען פון די מיטגלידער אויף אַזאַ גרויסער סומע. וועלן מיר דערגרייכן די צאָל פון 40,000 מיט־גלידער ביז אונדזער קאָנווענשאָן איז קלאָר, אַז די נאַציאָנאַלע עקזעקוטיווע וועט קאָנען קומען צו דער קאָנווענשאָן מיט אַ רעקאָמענדאַציע נאָך מער צו פאַרקלענערן די צאָלונגען פון די מיטגלידער. דאָס איז וויכטיק ניט נאָר צוליב דעם אַז מיר זאָלן קאָנען באַוויזן פאַר די ברייטע מאַסן, אַז אין צייט ווען די פאַשיסטישע פראַטערנאַלע אָרגאַניזאַציעס לייגן אַרויף נייע שווערע שטייערן אויף די מיטגלידער, קאָנען מיר קומען מיט רעקאָמענדאַציעס צו פאַרקלענערן די צאָלונגען פון די מיטגלידער. דאָס איז נאָך מער וויכטיק פאַר דעם, אַז מיר זאָלן קאָנען צוציען די ברייטע מאַסן אין אונדזער אָרדן, אַז מיר זאָלן קאָנען אַריינ־ציען די אָרימסטע, די פּראָלעטאַרישסטע עלעמענטן אין אונדזער אָרגאַניזאַציע.

דאָס איז אָבער ניט די איינציקע אישו. צו די ברייטע מאַסן דאַרפן מיר ברייַנגען דעם קאַמף פאַר סאָציאַלער פאַרזיכערונג אַלס די וויכטיקסטע אישו, פאַרבינדנדיק איר מיט דעם וואַלקאַמף.

נאָך קיינמאָל איז פאַר די ברייטע מאַסן ניט אַזוי קלאָר געווען די וויכטיקייט פון דער פאָדערונג פון סאָציאַלער פאַר־זיכערונג אויף דעם חשבון פון די באַלעבאַטים און דער רעגירונג ווי איצט. די פראַטערנאַלע באַוועגונג אין אַמעריקע, צו וועלכער מיליאָנען אַרבעטער געהערן, איז געווען אַ פאַקטאָר ניט פאַר נאָר ק ע ג ן דעם קאַמף פאַר סאָציאַלער פאַרזיכערונג. אונדזער אָרדן איז געווען די ערשטע פראַטערנאַלע אָרגאַניזאַציע, און איז נאָך היינט צו טאָג די איינציקע, וואָס האָט געמאַכט אַן ערנסטן פאַרזוך צו ברייַנגען די פראַגע וועגן סאָציאַלער פאַר־זיכערונג און פאָרמולירן דעם קאַמף פאַר סאָציאַלער פאַרזיכערונג צו די אַרבעטער אין די פאַרשיידענע פראַטערנאַלע אָרגאַניזאַ־ציעס. מיר האָבן אָבער אויף דעם געביט זייער ווייַנציק באַוויזן אויפצוטאָן. אונדזער איצטיקע קאַמפּאַניע פאַר מיטגלידער מוז זייער איינג פאַרבונדן ווערן מיט אונדזער קאַמפּאַניע פאַר סאָ־ציאַלער פאַרזיכערונג. און בלויז דאַמאָלט ווען מיר וועלן באַוויזן צו מאָביליזירן הונדערטער פראַטערנאַלע ברענטשעס, צענדליקער טויזנטער מיטגלידער אין די אַנדערע אָרגאַניזאַציעס, וועלן

מיר קאָנען דורכפירן דערפאָלגרייך אונדזער מיטגלידער קאַמפּאַניע.

די קורצע געשיכטע פון אונדזער אָרדן לערנט אונדז, אַז אונדזערע דערגרייכונגען קאָנען מיר פאַרצייכענען בלויז דעמאָלט, און בלויז אין די ערטער, וואו אונדזערע ברענטשעס האָבן באַוויזן איינג צו פאַרבינדן די אַלגעמיינע קאַמפן פון דעם אָרבעטער־קלאַס דאָ אין לאַנד מיט בויאונג פון אונדזער אָרדן. אין יענע ערטער וואו אונדזערע ברענטשעס האָבן עס ניט באַוויזן צו טאָן, איז די אָרגאַניזאַציע ניט געוואָקסן.

ווען מיר רעדן וועגן דער סאָציאַלער פאַרזיכערונג־קאַמפּאַניע דאַרפן מיר געדיינקען, אַז די איינציקע פּאָליטישע פּאַרטיי, וועלכע קעמפט פאַר די אינטערעסן פון דעם אַרבעטער־קלאַס איז די קאָמוניסטישע פּאַרטיי און אַז די הויפּט קאַנדידאַטן פון דער קאָמוניסטישער פּאַרטיי, די חברים פּאָסטער און פאַרד ברייגנען צו די ברייטע מאַסן די וויכטיקסטע אישו, אָט די פאָדערונג, וואָס וואַקסט אַרויס פון זייערע נויטן, — די פאָדערונג פון סאָציאַלער פאַרזיכערונג. און דעריבער ווען מיר ריידן וועגן דער קאַמפּאַניע פאַר סאָציאַלער פאַרזיכערונג, קאָנען מיר דאָס ניט אָפּטיילן פון דער וואַל־קאַמפּאַניע. ווען אונדזערע ברענ־טשעס, אונדזערע דיסטריקט און שטאַט־קאָמיטעטן וועלן פאַר־שטיין ווי אַזוי צו פאַרבינדן אונדזער מיטגלידער־קאַמפּאַניע מיט דער וואַל־קאַמפּאַניע; ווען זיי וועלן פאַרשטיין ווי אַזוי יעדע וואַל־פאַרזאַמלונג, אָפּן־עיר מיטינג, קענוועס און אַלע אַנדערע אַקציעס, וואָס וועלן דורכגעפירט ווערן זאָל איינג פאַרבונדן ווערן מיט דער בויאונג פון אונדזער אָרדן, וועלן זיי זיכער באַוויזן דורכצופירן ביזן 7טן נאָוועמבער, ביז צום טאָג פון די וואַלן, אַ ממשותדיקע אַקציע פאַר דער קאָמוניסטישער פּאַרטיי און אירע קאַנדידאַטן, און פאַר דער אויסברייטונג פון אונדזער אָרדן, פאַר דער רעקרוטירונג פון אַ גרויסער צאָל נייע מיטגלידער אין אונדזער אָרגאַניזאַציע.

ווי שוין געזאָגט אויבן, וועט די לאָזונג פון דער קאַמפּאַניע זיין אַריינצוקריגן 40,000 מיטגלידער ביז אונדזער קומענדיקער קאָנווענשאָן. מיר האָבן אַוועקגעשטעלט דעם ציפער פון 40,000, ווייל מיר האַלטן, אַז דאָס איז די צאָל וואָס מיר קאָנען דער־גרייכן. מיר דיינקען אויך, אַז ווען די קאַמפּאַניע וועט געפירט ווערן מיט יענעם אימפּעט, וואָס איז נויטיק פאַר אַזאַ קאַמ־פּאַניע; ווען די ברענטשעס וועלן באַוויזן אַריינצוציען אין דער קאַמפּאַניע אַ וואָס גרעסערע צאָל מיטגלידער, וועלכע האָבן זיך ביז איצט ווינציק באַטייליקט אין דער בויאונג פון דעם אָרדן; ווען יעדע שפּראַך־סעקציע וועט דורכפירן דעם סאָציאַליסטישן געוועט, לערנענדיק זיך פון אונדזערע סאָוועטישע חברים; ווען זיי וועלן קאָנען אַריינטראָגן די לאָזונג, ווי די סאָוועטישע חברים האָבן עס געטאָן, „דעם 5־יאָריקן פּלאַן אין 4 יאָר", דעמאָלט וועלן מיר באַוויזן צו קומען צו אונדזער קאָנווענשאָן, ניט מיט 40,000 מיטגלידער, נאָר מיט אַ סך אַ גרעסערער צאָל מיטגלי־דער אין אונדזער אָרדן.

מיר זיינען, חברים, ניט געגאַרט. מיר ווייסן אַז די צייטן זיינען זייער שווערע, די אַרבעטלאָזיקייט, די נויט איז אַזוי גרויס, אַז טויזנטער, וועלכע ווייסן שוין וועגן אונדזער אָרדן, וועלכע באַגרייפן שוין די וויכטיקייט פון אונדזער אָרגאַניזאַציע, וועלכע זיינען גרייט אַריינצוטרעטן אין אונדזער אָרגאַניזאַציע, קאָנען עס ניט טאָן צוליב זייער פינאַנציעלער לאַגע. מיר דאַרפן אָבער פאַרשטיין, אַז די איצטיקע לאַגע, די נויט פון די ברייטע מאַסן טרייבט פון דער צווייטער זייט עלעמענטן, וועלכע זיינען געווען ווייט פון אונדז, אין אונדזערע רייען, און אַז אין זיין איצטיקער לאַגע נויטיקט זיך באַזונדערס דער אַרבעטער אין אַ פּראָטערנאַלער אָרגאַניזאַציע, אין אַ זעלבסט־הילף אָרגאַניזאַציע, וועלכע זאָל אים העלפן אין דער צייט פון נויט. מיר דאַרפן אויך געדיינקען, אַז די אַנדערע פּראָטערנאַלע אָרגאַניזאַציעס האָבן מיליאָנען אַרבעטער אין זייערע רייען און אַז יענע אָרגאַ־ניזאַציעס זיינען ניט געבויט פאַר די אינטערעסן פון די אַרבע־טער, נאָר פאַר די אינטערעסן פון דעם אַרבעטערס שונא, און אַז די איצטיקע צייט, דער איצטיקער מאָמענט, איז דעריבער פאַר מיר קאָנען דורכפירן דערפאָלגרייך אונדזער מיטגלידער קאַמפּאַניע.

די קורצע געשיכטע פון אונדזער אָרדן לערנט אונדז, אַז אונדזערע דערגרייכונגען קאָנען מיר פאַרצייכענען בלויז דעמאָלט, און בלויז אין די ערטער, וואו אונדזערע ברענטשעס האָבן באַוויזן איינג צו פאַרבינדן די אַלגעמיינע קאַמפן פון דעם אַרבעטער־קלאַס דאָ אין לאַנד מיט בויאונג פון אונדזער אָרדן. אין יענע ערטער וואו אונדזערע ברענטשעס האָבן עס ניט באַוויזן צו טאָן, איז די אָרגאַניזאַציע ניט געוואָקסן.

ווען מיר רעדן וועגן דער סאָציאַלער פאַרזיכערונג־קאַמפּאַ־ניע דאַרפן מיר געדיינקען, אַז די איינציקע פּאָליטישע פּאַרטיי, וועלכע קעמפט פאַר די אינטערעסן פון דעם אַרבעטער־קלאַס איז די קאָמוניסטישע פּאַרטיי און אַז די הויפּט קאַנדידאַטן פון דער קאָמוניסטישער פּאַרטיי, די חברים פּאָסטער און פאַרד ברייגנען צו די ברייטע מאַסן די וויכטיקסטע אישו, אָט די פאָדערונג, וואָס וואַקסט אַרויס פון זייערע נויטן, — די פאָדערונג פון סאָציאַלער פאַרזיכערונג. און דעריבער ווען מיר ריידן וועגן דער קאַמפּאַניע פאַר סאָציאַלער פאַרזיכערונג, קאָנען מיר דאָס ניט אָפּטיילן פון דער וואַל־קאַמפּאַניע. ווען אונדזערע ברענ־טשעס, אונדזערע דיסטריקט און שטאַט־קאָמיטעטן וועלן פאַר־שטיין ווי אַזוי צו פאַרבינדן אונדזער מיטגלידער־קאַמפּאַניע מיט דער וואַל־קאַמפּאַניע; ווען זיי וועלן פאַרשטיין ווי אַזוי יעדע וואַל־פאַרזאַמלונג, אָפּן־עיר מיטינג, קענוועס און אַלע אַנדערע אַקציעס, וואָס וועלן דורכגעפירט ווערן זאָל איינג פאַרבונדן ווערן מיט דער בויאונג פון אונדזער אָרדן, וועלן זיי זיכער באַוויזן דורכצופירן ביזן 7טן נאָוועמבער, ביז צום טאָג פון די וואַלן, אַ ממשותדיקע אַקציע פאַר דער קאָמוניסטישער פּאַרטיי און אירע קאַנדידאַטן, און פאַר דער אויסברייטונג פון אונדזער אָרדן, פאַר דער רעקרוטירונג פון אַ גרויסער צאָל נייע מיטגלידער אין אונדזער אָרגאַניזאַציע.

ווי שוין געזאָגט אויבן, וועט די לאָזונג פון דער קאַמפּאַניע זיין אַריינצוקריגן 40,000 מיטגלידער ביז אונדזער קומענדיקער קאָנווענשאָן. מיר האָבן אַוועקגעשטעלט דעם ציפער פון 40,000, ווייל מיר האַלטן, אַז דאָס איז די צאָל וואָס מיר קאָנען דער־גרייכן. מיר דיינקען אויך, אַז ווען די קאַמפּאַניע וועט געפירט ווערן מיט יענעם אימפּעט, וואָס איז נויטיק פאַר אַזאַ קאַמ־פּאַניע; ווען די ברענטשעס וועלן באַוויזן אַריינצוציען אין דער קאַמפּאַניע אַ וואָס גרעסערע צאָל מיטגלידער, וועלכע האָבן זיך ביז איצט ווינציק באַטייליקט אין דער בויאונג פון דעם אָרדן; ווען יעדע שפּראַך־סעקציע וועט דורכפירן דעם סאָציאַליסטישן געוועט, לערנענדיק זיך פון אונדזערע סאָוועטישע חברים; ווען זיי וועלן קאָנען אַריינטראָגן די לאָזונג, ווי די סאָוועטישע חברים האָבן עס געטאָן, „דעם 5־יאָריקן פּלאַן אין 4 יאָר", דעמאָלט וועלן מיר באַוויזן צו קומען צו אונדזער קאָנווענשאָן, ניט מיט 40,000 מיטגלידער, נאָר מיט אַ סך אַ גרעסערער צאָל מיטגלי־דער אין אונדזער אָרדן.

מיר זיינען, חברים, ניט געגאַרט. מיר ווייסן אַז די צייטן זיינען זייער שווערע, די אַרבעטלאָזיקייט, די נויט איז אַזוי גרויס, אַז טויזנטער, וועלכע ווייסן שוין וועגן אונדזער אָרדן, וועלכע באַגרייפן שוין די וויכטיקייט פון אונדזער אָרגאַניזאַציע, וועלכע זיינען גרייט אַריינצוטרעטן אין אונדזער אָרגאַניזאַציע, קאָנען עס ניט טאָן צוליב זייער פינאַנציעלער לאַגע. מיר דאַרפן אָבער פאַרשטיין, אַז די איצטיקע לאַגע, די נויט פון די ברייטע מאַסן טרייבט פון דער צווייטער זייט עלעמענטן, וועלכע זיינען געווען ווייט פון אונדז, אין אונדזערע רייען, און אַז אין זיין איצטיקער לאַגע נויטיקט זיך באַזונדערס דער אַרבעטער אין אַ פּראָטערנאַלער אָרגאַניזאַציע, אין אַ זעלבסט־הילף אָרגאַניזאַציע, וועלכע זאָל אים העלפן אין דער צייט פון נויט. מיר דאַרפן אויך געדיינקען, אַז די אַנדערע פּראָטערנאַלע אָרגאַניזאַציעס האָבן מיליאָנען אַרבעטער אין זייערע רייען און אַז יענע אָרגאַ־ניזאַציעס זיינען ניט געבויט פאַר די אינטערעסן פון די אַרבע־טער, נאָר פאַר די אינטערעסן פון דעם אַרבעטערס שונא, און אַז די איצטיקע צייט, דער איצטיקער מאָמענט, איז דעריבער פאַר אונדז גינסטיק צו דערגרייכן מיט אונדזער וואָרט יענע עלעמענטן, וועלכע מיר האָבן אין אַנדערע צייטן ניט געקאָנט דערגרייכן.

ווי אַזוי וועלן מיר די קאַמפּאַניע אָנפירן? עס איז קלאָר, אַז פון די פריערדיקע קאַמפּאַניעס האָבן מיר אַ סך געלערנט; אַז מיר מוזן אויסמיידן אַלע חסרונות, וואָס מיר זיינען באַגאַנגען אין די פריערדיקע צוויי קאַמפּאַניעס. דער ערשטער גרויסער חסרון איז דאָס, וואָס מיר האָבן אין די פריערדיקע קאַמפּאַניעס ניט נאָר ניט באַוויזן צו מאָביליזירן אַ גרויסע צאָל פון די מיט־גלידער פון אַלע ברענטשעס, נאָר מיר האָבן אַפילו ניט באַוויזן צו מאָביליזירן אַ גרויסע צאָל פון אונדזערע ברענטשעס. מיר דאַרפן זיך שטעלן פאַר אַן אויפגאַבע צו מאָביליזירן אין דער איצטיקער קאַמפּאַניע יעדן ברענטש פון אונדזער אָרדן, און יעדער ברענטש פון אונדזער אָרדן דאַרף זוכן צו מאָביליזירן אין דער איצטיקער קאַמפּאַניע די גרעסטע צאָל פון זיינע מיטגלידער. וועלן מיר באַוויזן צו פאַרמיידן אָט דעם גרויסן פעלער, וועלן מיר האָבן דערגרייכט רעזולטאַטן, וועלכע וועלן דערשטוינען אונדזערע גרעסטע אָפּטימיסטן און וועלן באַצייטיקן פיל שווע־ריקייטן, וואָס מיר האָבן אין פּראָצעס פון בויען אונדזער אָרדן.

דער צווייטער וויכטיקער חסרון, וואָס מיר זיינען באַגאַנגען אין די פריערדיקע קאַמפּאַניעס, איז געווען דאָס, וואָס מיר האָבן ווינציק פּלאַנירט אונדזער אַרבעט. אויף דעם נאַציאָנאַלן מאַס־שטאַב האָבן מיר שוין אָנגעפאַנגען דעם חסרון צו באַצייטיקן. די נאַציאָנאַלע עקזעקוטיווע האָט אַרויסגעשיקט אַ דעטאַליזירטן פּלאַן פון אונדזער קומענדער קאַמפּאַניע. יעדער ברענטש מוז דעם פּלאַן איבעראַרבעטן, פאַרבינדיק אים מיט דער קאָנ־קרעטער אַרבעט אין דעם ברענטש און מיט די מעגלעכקייטן, וואָס זיינען פאַראַן פאַר דעם ברענטש. דער ברענטש דאַרף אויסאַרבעטן אַ קאָנקרעטן פּלאַן פון אַרבעט, וואָס זאָל פון דער עקזעקוטיוו פון ברענטש אָפּגעטשעקט ווערן יעדע צוויי וואָכן צו זען, וואָס זיינען די דערגרייכונגען, וואָס איז ניט דורכגעפירט געוואָרן, וואָס קאָן נאָך דורכגעפירט ווערן און וואָס דאַרף פאַרבע־סערט ווערן. די עקזעקוטיווע פון דעם ברענטש דאַרף זיין די טרייב־קראַפט. מיר וועלן אויך דאַרפן באַשטימען עטלעכע עטאַפּן אין דער קאַמפּאַניע און זען, אַז מיר זאָלן קומען מיט די מאַקסימום דערגרייכונגען צו יעדן.

איינער פון יענע עטאַפּן אין אונדזער אַרבעט, וועלכער וועט אונדז געבן אַ מעגלעכקייט אָפּצוטשעקן דאָס אָפּגעטאָנענע סיי אין ברענטש, סיי אין דער שטאַט אַלס אַ גאַנצער, סיי נאַציאָ־נאַל, וועלן זיין די קומענדע פּלענומס, וואָס מיר אָרגאַניזירן אין די באַזונדערע שפּראַכן פאַר דעם 30סטן אָקטאָבער.

מיר וועלן שוין דעמאָלט קאָנען אונטערציען אַ סך־הכל פון 6 וואָכן אָפּגעטאָנענער אַרבעט; מיר וועלן קאָנען דיסקוטירן ביי יענע פּלענומס די פּראָבלעמען, וואָס שטייען פאַר אונדזער אָרדן; מיר וועלן דאָרטן זען די שוואַכע פּונקטן פון אונדזער אַרבעט און זיי פאַרריכטן. אַזוי, אַז אין די קומענדע צוויי חדשים, נאָוועמבער און דעצעמבער, זאָלן מיר קאָנען גוטמאַכן דאָס, וואָס מיר האָבן פאַרפעלט ביז דעם 1טן נאָוועמבער. דאָס מיינט אָבער ניט, אַז די ברענטשעס קאָנען זיך איצטער אַוועקזעצן מיט פאַר־לייגטע הענט ביז דעם 30סטן אָקטאָבער און דעמאָלט וועלן זיי קומען מיט „זעלבסט קריטיק", אַז זיי האָבן ניט געטאָן קיין אַרבעט, און צוזאָגן, אַז זיי וועלן פאַרריכטן. דאָס טאָרן מיר ניט טאָן. מיר מוזן גלייך באַשטימען אַ קוואָטע וויפל יעדער ברענטש דאַרף דערגרייכן ביז דעם 30סטן אָקטאָבער. יעדער ברענטש דאַרף מאַכן די גרעסטע אָנשטריינגונג ניט נאָר צו דער־גרייכן די באַשטימטע קוואָטע נאָר אַריבערגיין איר. בלויז אויף דער דערפאָרונג פון אָפּגעטאָנענער אַרבעט וועלן מיר קאָנען בויען די אַרבעט אויף ווייטער.

דעם קומענדן ערשטן יאַנואַר איז דער טאָג, וועלכער שטעלט פעסט די צאָל דעלעגאַטן, וואָס יעדער ברענטש וועט זיין באַ־רעכטיקט צו שיקן צו אונדזער קומענדער קאָנווענשאָן. מיר האָבן אָנגעוויזן אין אָנהייב פון אַרטיקל, אַז די קאָנווענשאָן וועט זיין איינע פון די וויכטיקסטע געשייענישן אין דער געשיכטע פון אונדזער אָרדן; אַז יעדער ברענטש פון אונדזער אָרדן דאַרף

וואָס מיר לערנען פון דער ערשטער אינספּעקציע אין אונדזערע שולן

ה. טאַראַנט

פאַר יאָרן און יאָרן האָבן אונדזערע שול־צוזאַמענפאָרן אָנגענומען רעזאָלוציעס וועגן דער וויכטיקייט פון קאָנטראָל און אינספּעקציע אין אונדזערע שולן, כדי די דאמאָלסט עקזיסטירנדיקע „צענטראַלע פאַרוואַלטונג“ זאָלן האָבן אַ קלאָר בילד וועגן דעם, צי די שולן ווערן טאַקע געפירט אין דער ליניע פון אָנגענומענע באַשלוסן, און כדי די באַמערקטע טעותן זאָלן קענען פאַרריכט ווערן.

זיינען אָבער די רעזאָלוציעס שטענדיק געבליבן אויפן פּאַפּיר, ביז מיר האָבן זיך פאַראייניקט מיטן אינטערנאַציאָנאַלן אַרבעטער אָרדן. די פאַראייניקונג מיט אַ גרויסער פּראָלעטאַרישער מאַסן־אָרגאַניזאַציע, וועלכע האָט אונדז אַוועקגעשטעלט אין די רייען פון דעם קעמפנדיקן פּראָלעטאַריאַט, האָט באַזונדערס קלאָר אונטערשטראָכן אונדזער געזעלשאַפטלעכע פאַראַנטוואָרטלעכקייט פאַר דער דורכפירונג פון אונדזער רעוואָלוציאָנערער פּראָגראַם. עס איז שוין מער ניט געווען קיין פּלאַץ פאַר סתם פּאַפּירענע רעזאָלוציעס. האָט טאַקע דער שול־צוזאַמענפאָר פון יאָר 1931 אַסיגנירט אַ סומע פון 1000 דאָלער, כדי די קאָנטראָל און אינספּעקציע זאָלן אונטער אַלע אומשטענדן דורכגעפירט ווערן.

מיר האָבן אַזאַ קאָנטראָל און אינספּעקציע היי־יאָר דורכגעפירט. עס האָט זיך אָנגעפאַנגען אין דעם מיטן פון מאָנאַט מערץ און איז פאַרענדיקט געוואָרן אין מאָנאַט מאַי. קיין אויסגעטראָטענעם וועג פאַר אַזאַ קאָנטראָל און אינספּעקציע אין אַ פּראָלעטאַרישן שול־וועזן האָבן מיר ניט געהאַט. איז נויטיק געווען אויסצואַרבעטן אינגאַנצן אַ נייעם פּלאַן פון אַרבעט און נאָך די באַקומענע רעזולטאַטן, לערענען־דיק זיך פון באַגאַנגענע טעותן, אין גייסט פון פּראָלעטאַרישער זעלבסט־קריטיק, פעסטשטעלן אַ קלאָרע ליניע פאַר ווייטער. דער ציל פון דעם אַרטיקל איז אויבערצוגעבן ווי אַזוי די אַרבעט איז דורכגעפירט געוואָרן, וואָס זיינען געווען די דערפאָלגן און טעותן פון דער אַרבעט, און ווי אַזוי די אַרבעט דאַרף געפירט ווערן ווייטער.

עס איז פון אָנהייב אָן פאַרשטאַנען געוואָרן, אַז אינספּעקטירט דאַרפן ווערן סיי די קלאַסן, סיי די שול־אָנפירונג, דאָס הייסט, די פאַרוואַלטונג. ווער זאָלן זיין די אינספּעקטאָרן? קלאָר, אַז אין אַ פּראָלעטאַרישער אונסטיטוציע האָט מען זיך געקענט שטעלן אויפן שטאַנדפּונקט פון דער אַלטער „קאַזיאָנער“ שול, אַז אינספּעק־טאָרן דאַרפן אַראָפּקומען ערגעץ פון אויבן, כדי צו „באַמערקן און שטראָפן“. אונדזערע אינספּעקטאָרן דאַרפן זיין חברים פון אונדזער שול־וועזן, וואָס שטייען ביי דער אַרבעט און וואָס ווערן געשיקט אין אַ צווייטער שול באַקאַנען זיך מיט דער אַרבעט דאָרטן. די באַ־מערקטע גוטע דערפאַרונגען דאַרפן איבערגעגעבן און אויסגענוצט ווערן אין אַלע שולן, די טעותן דאַרפן חברישׁ פאַרריכט ווערן, און אין די שוועריקייטן דאַרף מען העלפן.

אין גייסט פון דעם באַשלוס איז דער פּרינציפּ פון אינספּעקציע איינגעשטעלט געוואָרן אַזוי:

1. יעדע שול דאַרף אינספּעקטירט ווערן פון דריי חברים: אַ לערער (פון אַ צווייטער שול) און 2 מיטגלידער פון שול־פאַראיין פון דערזעלבער שול.

2. יעדער לערער, וואָס האָט ניט וויניקער ווי אַ יאָריקן סטאַזש אין אונדזערע שולן ווערט באַשטימט פאַר אַן אינספּעקטאָר (ניט איבער זיין שול).

3. אַ לערער מיט אַ קלענערן סטאַזש באַזוכט די שול פון אַ לערער מיט אַ לענגערן סטאַזש און פאַרקערט.

4. די מיטגלידער פון שול־פאַראיין ווערן דערוויילט ביי אַ פאַרזאַמלונג פון שול פאַראיין.

5. אינספּעקטאָרן האָבן פאַר דער אַרבעט ניט געקראָגן באַצאָלט. אָבער דער פאַרטרעטער וואָס האָט געדאַרפט לערנען אין דעם אינ־ספּעקטאָרס שול האָט געקראָגן באַצאָלט פאַר זיין אַרבעט.

אויף אַזאַ אופן זיינען אינספּעקטירט געוואָרן כמעט אַלע שולן איבערן לאַנד. אויסנאַמען זיינען געמאַכט געוואָרן פאַר לאָס־אַנדזשעלעס (ווייל ס'איז געווען פאַרבונדן מיט גרויסע קאָסטן) און פאַר קאַנאַדע, וואו די חברים דאַרפן דורכפירן זייער אייגענע אינספּעקציע.

אַזעלכע שטעט, ווי שיקאַגאָ און דעטראָיט זיינען אינספּעקטירט געוואָרן פון אונדזער קולטור דירעקטאָר און נאַציאָנאַלן שול־סעק־רעטאַר, חבר ק. מרמר, ווען ער איז געווען אויף זיין טור איבערן לאַנד, וואָס איז צוזאַמענגעפאַלן מיט דער צייט פון אינספּעקציע.

ווען מען זאָל אַראָפּרעכענען די ניט באַזוכטע שטעט און די מיטלשולן מיטן קונדערגאַרטן, וועלכע זיינען היי־יאָר נאָך אָפיציעל ניט אַריין אין אינספּעקציע פּלאַן, וועלן מיר האָבן אַ צאָל פון 90 אינספּעקטירטע שולן: פון זיי 35 אין ניו יאָרק און די איבעריקע איבערן לאַנד.

באַריכטן זיינען אָבער דערוויל אַריינגעקומען בלויז פון 75 שולן: פון זיי, 31 פון ניו יאָרק. דאָס ווייזט, אַז אַ טייל חברים, וואָס האָבן די אינספּעקציע דורכגעפירט, האָבן זיך ניט באַצויגן גענוג ערנסט צו זייער אויפגאַבע און האָבן פאַרפעלט נאָך ביז היינ־טיקן טאָג אַריינצובריינגען באַריכטן. פון דער אַנדער זייט, איז אפשר ניט געווען קיין גענוג שטרייַנגער „טשעק־אָפּ“ פון סעקרעטאַריאַט איבער די אַריינקומענדיקע באַריכטן, ווייל דער נאַציאָנאַלער סעקרע־טאַר איז דאַמאָלסט געווען אויף זיין טור איבערן לאַנד.

וואָס צייגן אונדז די אַריינגעקומענע באַריכטן? וואָס פאַר אַ באַראַקטער טראָגן די באַריכטן? יעדער אינספּעקטאָר האָט געקראָגן אַ בלאַנק, אַ פראַגע־בויגן, וועלכער האָט געדאַרפט פאַרפיקסירן די רעזולטאַטן פון זיינע באַאָבאַכטונגען. די בלאַנקן האָבן געהאַט 3 גרופּעס פראַגן: וועגן דעם אויסזען פון דער שול און די קלאַסן, וועגן די לימודים און טעטיקייטן פון די קינדער, וועגן דער פאַרוואַלטונג.

דער פראַגע־בויגן איז אָבער געווען ניט געלונגען אין אַ וויכטיקן פּרט: ער איז געווען צוזאַמענגעשטעלט ווי אַן אַנקעטע, וועלכע דער שטרעבן צו קומען מיט אַ וואָס גרעסערער צאָל פאַרטרעטער צו אונדזער קאָנווענשאָן. אויב אַ ברענטש איז באַרעכטיקט אינם איצטיקן מאָמענט בלויז צו איין דעלעגאַט, זאָל ער אָנשטרייַנגען אַלע זיינע כחות, אַז ער זאָל דערגרייכן אַזאַ צאָל מיטגלידער, וואָס זאָלן אים באַרעכטיקן צו 2 דעלעגאַטן. אויב אַ ברענטש איז באַרעכטיקט צו 2-3 אָדער 4 דעלעגאַטן, זאָל ער מאַכן אַלע אָנשטרייַנגונגען צו זיין באַרעכטיקט צו אַ גרעסערער צאָל דעלע־גאַטן. אונדזערע אַקטיווע טוער ווייסן וואָס עס באַדייט פאַר זיי צו זיין אויף אונדזער קאָנווענשאָן. ליידער קאָן די קאָנווענשאָן ניט אַריינגעמען אַלע אַקטיווע מיטגלידער פון אונדזער אָרדן. זאָל זיך דערפאַר דער ברענטש שטעלן פאַר אַן אויפגאַבע צו קאָנען שיקן וואָס מער פון די אַקטיווע טוער, כדי ער זאָל האָבן וואָס מער פאַרטרעטער צו דער קאָנווענשאָן. דערפאַר איז נויטיק אַ באַלדיקע אַנשטרייַנגונג, כדי צו קאָנען דעם 1טן יאַנואַר געפינען זיך אין די רייען פון יענע ברענטשעס, וועלכע האָבן פאַרגרעסערט זייער פאַרטרעטערשאַפט צו אונדזער קומענדער קאָנווענשאָן.

אין דער איצטיקער קאַמפּאַניע, מער ווי אין די פריערדיקע קאַמפּאַניעס, וועט זיך אָפּשפּיגלען די לעבנס פייאיקייט פון אונדזער אָרגאַניזאַציע. אין דער איצטיקער קאַמפּאַניע, מער ווי אין די פריערדיקע, וועלן מיר קאָנען זען צי איז אונדזער אָרדן פייאיק אַריינצונעמען די ברייטע מאַסן, צי קאָן ער פאַרוואַנדלט ווערן אין יענעם אַפּאַראַט, וואָס איז אַזוי נויטיק פאַר די אינטע־רעסן פון דעם אַרבעטער־קלאַס דאָ אין לאַנד. מיר זיינען זיכער, אַז אונדזערע ברענטשעס, אונדזערע מיטגלידער, אונדזערע טוער איבערן לאַנד וועלן זיך אַריינוואַרפן אין דער קאַמפּאַניע מיט דעם גאַנצן ענטוזיאַזם און באַגייסטערונג וואָס זיי פאַרמאָגן און אַז מיר וועלן דורכפירן די לאָזונג, אַז אַנשטאָט 40,000 מיט־גלידער צו דער קאָנווענשאָן וואָס איז דער רוף פון דער נאַציאָ־נאַלער עקזעקוטיווע, זאָלן מיר קומען מיט 50,000 מיטגלידער אין אונדזער אָרדן.

לערער און די פאַרוואַלטונג פון יעדער שול האָבן געקענט אַליין אויס־פילן. פון די 70 פראַגעס זיינען דאָרטן בלויז 6, וועלכע באַציען זיך אויף דעם איינדרוק און באַאַבאַכטונגען פון די אינספּעקטאָרן. (פראַגעס: 2-16-17 אין גרופּע 1, 16 אין גרופּע 2 און 24-25 אין גרופּע 3.) אפילו די פראַגעס זיינען אויך אַזוי אַלגעמיין, (ווי „וואָס איז אייער איינדרוק“), אַז זיי מוזן ברייגגען צו צעשוואומענע ענטפערס.

אויף כמעט אַלע איבעריקע 64 פראַגעס האָט יעדער אינספּעקטאָר געדאַרפט אַוועקזעצן זיך מיטן לערער און דער פאַרוואַלטונג און בעטן זיי ענטפערן אויף די פראַגעס. מייסטע פון די פראַגעס פון דער ערשטער גרופּע באַציען זיך אויף טעכניש באַשריבערישע באַריכטן, ווי צום ביישפּיל: וויפל צימערן, וויפל פענצטער, וועלכע טעג לערנט די שול, ווי זיינען איינגעטיילט די לימודים, וועלכע מכשירים האָט די שול און אַז. וו. אויף די פראַגעס וואָלט יעדער לערער גע־ענטפערט וועגן זיין שול גאַנץ אָביעקטיוו, אָן דער הילף פון אינ־ספּעקציע. די פראַגעס פון גרופּע 2 באַציען זיך צו לימודים און אַקטיוויטעטן שוין אָפּגעטאָנענע, ווי צום ביישפּיל:

וועלכע פּראָיעקטן זיינען דורכגעפירט געוואָרן, וועלכע אַרבעטן, און וועלכע קאָמפּאַניעס האָבן זיך די קינדער באַטייליקט, און וואָס באַשטייט די סעקציע־אַרבעט, צי ס'איז דאָ מאָלן, טאַנצן און זינגען און אַז. וו.

אויף דער גרעסטער טייל פון די פראַגעס האָט דער אינספּעקטאָר ניט געקענט זעלבסטשטענדיק ענטפערן פון דעם טאָג אָדער צוויי זיצן אין די קלאַסן — הייסט עס — אַז אויך אויף דער גרעסטער טייל פון דער גרופּע פראַגעס האָט באַדאַרפט ענטפערן דער לערער.

דער פראַגע־בויגן וואָלט געבראַכט נוצן בלויז אין דעם פאַל, ווען עס וואָלט געצילט צו פאַרפיקסירן די באַאָבאַכטונגען פון דער אינ־ספּעקציע איבער דעם אופן פון לערנען, איבער דעם אופן פון קלאַס־פירונג, איבער דיסציפּלין־מיטלען, וועלכע דער לערער באַנוצט, איבער דער אַנטוויקלונג פון די קינדער און זייער קלאַסן־באַוואוסטזיין, איבער זייערע דערגרייכונגען אין דער שפּראַך, איבער דעם אינטערעס, וואָס די שול רופט אַרויס ביי די קינדער און די מיטלען, וועלכע ווערן גענוצט דערצו און א. וו. אין אַזאַ פאַל וואָלטן די אַנגעזאַמלטע גוטע דערפאַרונגען געקענט איבערגעגעבן ווערן און די טעותן און אָפּכיגונגען וואָלטן געקענט אַרויסגעשטעלט און קריטיקירט ווערן. פון אַזאַ מין באַריכט וואָלטן די לערער געקענט שעפּן ווי פון אַ קוואַל פון געזאַמלטער קאָלעקטיווער דערפאַרונג. דאָס האָבן מיר נאָך קיינ־מאָל ניט געהאַט, און דאָס האָט אונדזער ערשטע אינספּעקציע נאָך אויך ניט געבראַכט. דערפאַר וועלן מיר אָבער ווייטער וויסן, ווי אַזוי אַוועקצושטעלן אונדזער אינספּעקציע.

וואָס איז שייך דער פאַרוואַלטונג, האָט די דריטע גרופּע פראַגן געזאָלט דעקן די אינספּעקציע איבער דער פאַרוואַלטונג.

אָבער אויך אין דער גרופּע זיינען מייסטנס אַזעלכע פראַגעס, וועלכע ווערן סיי ווי אַריינגעשיקט דורך אַנקעטעס פון אונדזער הויפּט אָפּיס און ווערן געענטפערט דורך דער שול־פאַרוואַלטונג אַליין. צום ביישפּיל: וויפל מיטגלידער אין שול־פאַראיין, ווי לאַנג גע־דויערט אַ מיטינג, ווער פירט די ביכער, ווי גרויס איז דער דעפיציט, וויפל קינדער צוגעקומען, אָפּגעפאַלן און אַז. וו. צו ענטפערן אויף די פראַגעס דאַרף מען ניט קיין אינספּעקטאָר. דאָ וואָלטן געדאַרפט זיין פראַגעס וועגן דער פירונג פון מיטינג, צי עס ווערט ניט פאַר־לאָרן קיין איבעריקע צייט אין רייד (ווי אָפט ביי מיטינגען), צי פראַגעס ווערן ריכטיק אויפגענומען, צי די געבראַכטע באַריכטן פון קאָמיטעט ווייזן אָן אויף ריכטיקע טעטיקייטן, צי ס'איז אַ חברשע באַציאונג, צי ס'איז דאָ פּראָלעטאַרישע זעלבסט־קריטיק און נאָך אַ סך אַנדערע, וועלכע וועלן געזוי געבראַכט ווערן נידעריקער אין אַ פּראָיעקט פון אַ נייעם פראַגע־בויגן.

די 79 פראַגעס פון איצטיקן בויגן וואָלטן (אביסל רעווידירט) כיי ווי געקענט בייגעלייגט ווערן, כדי די פאַרוואַלטונג און דער לערער זאָלן אויך קענען האָבן זייער וואָרט. אָבער די אינספּעקציע דאַרף קריגן אַ באַזונדערן בויגן, וועלכער זאָל געבויט ווערן אויף אַן אַנדער אופן. דאַן וואָלטן יענע 70 פראַגעס שוין יאָ געהאַט אַ זין אַלס פאַרפיקסירונג פון אָפּגעטאָנענער אַרבעט, וועגן וועלכער די אינספּעק־ציע האָט ניט וואָס צו זאָגן.

די ענטפערס אין דער פראַגע־בויגנס באַשטעטיקן די העכער גע־מאַכטע אויספירן. אַ געניוע באַאַרבעטונג פון די 75 אַריינגעקומענע בלאַנקן באַווייזט, אַז אַ גרעסערע צאָל אינספּעקטאָרן האָט אויף גע־וויסע פראַגעס אינגאַנצן ניט געענטפערט. די טעכנישע פראַגעס זיינען אין אַ גרעסערער מאָס פאַרענטפערט געוואָרן. צום ביישפּיל: אויף די פראַגעס וועגן דער פּראָלעטאַרישקייט פון געגנט, אויסזען פון קלאַס — צאָל פענצטער, צימערן, באַלייכטונג, וועלכע טעג לערנט די שול און נאָך אַזעלכע, זיינען געקומען ענטפערס וועגן 80-90 פּראָ־צענט שולן. דערפאַר אָבער זיינען אין פראַגעס וועגן לימודים און אַקטיוויטעטן געקומען ענטפערס פון 50-70 פּראָצענט אינספּעקטירטע שולן. ווייזט אויס, אַז די אינספּעקטאָרן האָבן טאַקע געפילט, אַז אויב זיי דאַרפן אָפּנעמען באַריכטן פון די לערער אַליין, איז שוין דער ענין ניט וויכטיק פאַר אינספּעקציע. אַ טייל האָט אפשר ניט געהאַט קיין געלעגנהייט זיך צוזאַמענצורעדן מיטן לערער פון שול און דערפאַר זיינען די פראַגעס געבליבן ניט פאַרענטפערט.

איז אָבער פאַראַן די לעצטע פראַגע: „וואָס איז אייער איינ־דרוק“. דאָ וואָלט — דאַכט זיך — יעדער איינער שוין זיכער געהאַט אַ געלעגנהייט אויסצודריקן זיין מיינונג. ווייזט זיך אַרויס, אַז אויף דער פראַגע, וועלכע איז די פונדאַמענטאַלע פראַגע פון דער אַנקעטע, זיינען אַריינגעקומען ענטפערס אויף בלויז 54 פּראָצענט פון די אינספּעקטירטע שולן. דער אַנאַליז פון די ענטפערס ווייזט אונדז ערשטע אויף וויפל די פראַגע איז אַלגעמיין, צעשוואומען, און האָט ניט געגעבן קיין אָנווייזונג דעם אינספּעקטאָר, וואָס אייגנטלעך, עס ווערט דאָ פון אים פאַרלאַנגט. אָט איז אַן ענטפער, וואָס איז זייער כאַראַקטעריסטיש אין דעם פּרט:

...ניט שלעכט. די שול איז ווי אַלע אַנדערע שולן... בכלל ענטפערט ניט אָט די פאָרם פון קאָנטראָל און אינספּעקציע און אָט דער פראַגע־בויגן אויף דער נויטיקייט פון אמתן קאָנטראָל. אויף אַ מערהייט פראַגן האָב איך געקראָגן די ענטפערס פון לערער.

....די פראַגן האָבן זיך ניט אָפּגעשטעלט אויפן קאָמפּלעקס פון די לימודים . . . .. מיין איינדרוק? — אַ נאָרמאַלע אידישע קינדער־שול ביים אינטערנאַציאָנאַלן אַרבעטער אָרדן“.

(אונטערשריפט).

צווישן די 43 אַריינגעקומענע ענטפערס זיינען פאַראַן 16 ענט־פערס, געגעבן בלויז אין איין אָדער צוויי ווערטער: „גוט, פיין, נשקשה, ס'איז אַ שול, צוזאָגנדיק, מוסטערהאַפט.“ די ענטפערס שטעלן טאַקע אַן „אַטמעטקע“ (צייכן) דעם לערער. אין דעם באַשטייט טאַקע די איינציקע וויכטיקע באַדייטונג פון דער הייי־יאָריקער אינ־ספּעקציע. אָבער גיבן זיי אונדז אַ מעגלעכקייט עפּעס צו לערנען פון די דערפאָלגן און טעותן פון דער שול־אַרבעט?

צווישן די איבעריקע ענטפערס זיינען דאָ נאָך 6, וועלכע טראָגן דעמזעלבן כאַראַקטער פון אַ „צייכן דעם לערער“. 3 ענטפערס באַציען זיך נאָר צו דער פאַרוואַלטונג פון דער שול, בלויז 17 ענטפערס גיבן איבער שטריכן פון לימודים, וואָס האָבן פאַר אונדז אַן אינטערעס. אָבער אויך די ענטפערס זיינען ניט סיסטעמאַטיש.

די רעזולטאַטן דאַרפן אונדז לערנען, אַז אַלגעמיינע פראַגעס זיינען ניט צוגעפּאַסט און קענען ניט אַרויסברייגגען קיין ריכטיקע ענטפערס. מיר מוזן שטעלן קאָנקרעטע פראַגעס, וועלכע האָבן אַ די־רעקטע באַציאונג צו יעדער פאַזע פון שול־לעבן, וועלכע מיר ווילן אינספּעקטירן. אַזאַ פּרואוו וועל איך מאַכן אין דעם פראַגע־בויגן, וועלכער וועט געבראַכט ווערן נידערעריקער.

נאָך אַ שוואַכקייט פון אונדזער ערשטע אינספּעקציע איז באַשטאַ־נען אין דעם, וואָס מיר האָבן זי ניט אָנגעהויבן גרייטן פון אָנהויב סעזאָן. צוליב דעם האָבן די פאַרוואַלטונגען פון די לאָקאַלע שולן געקענט אַנטויל נעמען בלויז אויף אַ מעכאַנישן אופן: דער שול־פאַראיין האָט דערווייל 2 פאַרטרעטער, וועלכע זיינען געזעסן אין קלאַס, בשעת דער אינספּעקטאָר־לערער איז דאָרטן געווען. בשעת אָבער די פאַרוואַלטונג האָט געהאַט עפּעס צו זאָגן וועגן די לימודים און טעטיקייטן פון דעם גאַנצן סעזאָן לערנען, האָט עס אָפט ניט גע־קענט באַשטעטיקט ווערן דורך פאַקטן.

מיר איז אויסגעקומען צו זיין פאַר אינספּעקציע אין אַ שול, וואו די פאַרוואַלטונג האָט געהאַט אַ סך צו זאָגן וועגן לערער, אָבער קיין פאַקטן צו באַשטעטיקן זייער מיינונג האָט די פאַרוואַלטונג ניט געהאַט. וואָלטן אָבער די פאַרוואַלטונג מיט דעם שול־פאַראיין געהאַט אַן אייגענע קאָנטראָל און אינספּעקציע קאָמיסיע, וואָס וואָלט געאַרבעט דורכן יאָר, וואָלט עס א סך ארויסגעהאָלפן דער צענטראַלער אינ־ספּעקציע, וועלכע דאַרף דורכגעפירט ווערן איין מאָל אין יאָר.

מיט אַלע שוואַכע זייטן און טעותן אין דער דורכפירונג פון דער אַרבעט, טאָרן מיר דאָך אינגאַנצן ניט באַראָפּמאַכן מיטן האַנט אונדזער ערשטע קאָנטראָל און אינספּעקציע. יעדער אָנפאַנג איז וויכטיק, אויף וויפל ער צייגט אונדז אַ פערספּעקטיוו פאַר ווייטער־דיקער אַרבעט. דורכדעם, וואָס כמעט יעדע שול איבערן לאַנד איז באַזוכט געוואָרן פון אַ פאַרטרעטער, וואָס איז געווען דירעקט פאַר־אנטוואָרטלעך צו דער נאַציאָנאַלער שול־קאָמיסיע, האָבן מיר דאָך

איינגעשטעלט אַן איינגערן קאָנטאַקט מיט די שולן און אויך געקראָגן אַ קלאָרערן בילד וועגן דעם, ווי אַזוי עס גייט אָן דאָס רוטינע לעבן פון די שולן. קומענדיקן יאָר וועלן מיר מוזן פאַרטיפן און סיס־טעמאַטיזירן דעם אופן פון אינספּעקציע, מאַכן עס מער פּלאַנעעסיק. אין הסכם מיט דעם העכער געבראַכטן אַנאַליז, לייג איך פאָר פאָלגנ־דיקן פּלאַן פון אינספּעקציע פאַרן קומענדיקן לערן־יאָר.

פּלאַן פון אינספּעקציע

1. די אינספּעקציע דאַרף מען אָנהייבן גרייטן מיט דער עפענונג פון שול־סעזאָן:

א) עס דאַרף באַשטימט ווערן דער מאָנאַט, אין וועלכן די אינ־ספּעקציע וועט דורכגעפירט ווערן. יעדע שול און יעדער לערער דאַרפן וועגן דעם געמעלדעט ווערן. מען דאַרף אויך לאָזן וויסן די שולן, אַז דורך דעם מאָנאַט דאַרפן די שולן ניט באַשטימען אַזעלכע אונטערנעמונגען, וועלכע שטערן דער רוטינער ארבעט פון די קלאַסן. (ביי דער לעצטער אינספּעקציע האָבן די אינספּעקטאָרן אָפּט געפונען רעפּעטיציעס צו אַ קאָנצערט אָנשטאָט לימודים).

ב) דער אינספּעקציע־בלאַנק דאַרף אויך שוין אָנהייב שול־סעזאָן אַרויסגעשיקט ווערן צו די לערער און די שולן. די לערער און די שולן דאַרפן וויסן אין וואָס אייגנטלעך די אינספּעקציע וועט באַשטיין. ביי אונדז האַנדלט זיך דאָך ניט וועגן „אַריינכאַפּן" ניט דערוואַרטעט. ווען די שולן וויסן פון אָנהייב, אין וואָס די אינ־ספּעקציע וועט באַשטיין, קענען זיי דורך אייגענעם קאָנטראָל און חברשער זעלבסט־קריטיק פאַרבעסערן אַ סך טעותן, נאָך איידער די אָפיציעלע אינספּעקציע קומט.

ג) כדי דער אנטייל פון דעם שול־פאַראיין אין אינספּעקציע זאָל ניט זיין קיין ריין מעכאַנישער, דאַרף דער שול־פאַראיין שוין אָנהייב יאָר דערווייל אַן אינספּעקציע קאָמיסיע, וועלכע זאָל באַזוכן די קלאַסן כאָטש איין מאָל אין וואָך און, אויף אַזאַ אופן, האָבן אַ קלאָרן באַגריף וועגן דער ארבעט פון שול. די זעלבע קאָמיסיע נעמט שפּעטער אנטייל אין דער אָפיציעלער אינספּעקציע.

2. אינספּעקציע אין יעדער שול דאַרף געדויערן אַ וואָך צייט. עס האָט זיך געפילט אין דער לעצטער אינספּעקציע, אַז פון איין אָדער צוויי טעג איז זייער שווער אַרויסצוטראָגן אַן איינדרוק. ס'איז אויך זייער שווער אָפּצושאַצן די דערגרייכונגען פון דער אַרבעט. דעם אינספּעקטאָר דאַרף געגעבן ווערן דאָס רעכט איבערצונעמען אַ קלאַס, אויב ער געפינט עס פאַר נויטיק. נאַטירלעך, דער אינספּעקטאָר דאַרף דערביי זיין פאַרזיכטיק ניט צו מאַכן אויף די קינדער קיין איינ־דרוק, אַז דאָ ווערט דורכגעפירט אַן עקזאַמען. דער אינספּעקטאָר דאַרף אויך האָבן דאָס רעכט פאַרצולייגן דעם לערער דורכצופירן אין קלאַס אַ געוויסן לימוד. אין דער לעצטער אינספּעקציע זיינען געווען אַזעלכע באַריכטן, ווי „בייגעווען בלויז לייענען און שרייבן", אָדער „בייגעווען בלויז אַ שמועס". דאָס, נאַטירלעך, איז ניט געווען גענוג, כדי צו קענען שאַפן אַ קלאָרן איינדרוק וועגן דער אַרבעט.

3. די נאַציאָנאַלע שול־פאַרוואַלטונג דאַרף איינפירן אין אַלע שולן אַן איינהייטלעכע רעגיסטראַציע קאַרטל און אַ זשורנאַל, אין וועלכע דער לערער זאָל קענען אַריינפירן דעם באַזוך, אָפּגעטאָנענע אַרבעטן, אַקטיוויטעטן און אַז. וו. דאָס וועט געבן אַ מעגלעכקייט דער אינספּעקציע אָפּצוטשעקן די דורכגעפירטע אַרבעט. (אַזאַ זשורנאַל און רעגיסטראַציע קאַרטל ווערן פון דער נאַציאָנאַלער שול־קאָמיסיע איצט באַטראַכט).

4. ווי אָנגעוויזן העכער, דאַרף דער פריערדיקער פראַגע־בויגן רעווידירט ווערן און דאַרף דינען אַלס אַן אַנקעטע פאַר דער פאַר־וואַלטונג און פאַרן לערער און צו דעם דאַרף צוגעלייגט ווערן אַ ספּעציעלער פראַגע־בויגן פאַר דער אינספּעקציע.

פּראָיעקט פון פראַגע־בויגן פאַר דער אינספּעקציע

א.

1. נאָמען פון שול.
2. נאָמען פון באַזוכער.
3. וויפל טעג געווען אין שול.
4. וועלכע קלאַסן באַזוכט.
5. וויפל מאָל געווען אין יעדן קלאַס.
6. וויפל מאָל געווען אין פאַרוואַלטונג.
7. בייגעווען אַ מיטינג פון קלוב.
8. דאַטום פון אינספּעקציע.

ב. (אויסערלעכע זייט)

1. האָט די שול אַ שילד און איז עס צוגעפּאַסט.
2. וואָס פאַר אַן איינדרוק מאַכט אויף אייך דאָס קלאַסצימער.
3. אין וואָס באַשטייט די באַלייכטונג. איז עס צוגעפּאַסט צו אַ קלאַסצימער און צו דעם לערנען אין אָוונט.
4. איז דער קלאַסצימער לופטיק און צי ווערט ער געלופטערט.
5. ריינקייט. ווער ריינקיקט. סאַניטאַרישע זייט.
6. זיצן די קינדער אין די מאַנטלען. איז דאָ אַ באַזונדער פּלאַץ, וואו די קינדער זאָלן זיין צוגעוואוינט צו הייגען די מאַנטלען.
7. האָט יעדעס קינד אין קלאַס אַן אָרט צו זיצן. האָט יעדעס קינד זיין באַשטימטן אָרט.
8. וועלכע בילדער האָט איר באַמערקט, וואַנטצייטונגען.
9. איז פאַראַן אַ צימער פאַר די קינדער צום וואַרטן.

ג. (קלאַסן, מעטאָד, אָרגאַניזאַציע פון אַרבעט).

שטעלט זיך אָפּ אויף יעדן קלאַס באַזונדער. גיט איבער אַ פּראַטאָקאָל פון יעדן קלאַס. באַהאַנדלט פאָלגנדיקע פּונקטן:

1. וויפל קינדער געזען אין דעם קלאַס (אינגלעך, מיידלעך).
2. וויפל פאַרשפּעטיקט (אינגלעך, מיידלעך).
3. וויפל האָבן געפעלט, לויטן זשורנאַל (אינגלעך, מיידלעך).
4. ווען האָט קלאַס אָנגעהויבן זיך, זיך געענדיקט.
5. וואָס איז אויפגענומען געוואָרן, וויפל קינדער האָבן זיך באַטייליקט.
6. האָבן אייניקע קינדער פאַרנומען זיך מיט זייטיקע זאַכן אָן דעם וויסן פון לערער.
7. האָט איר באַמערקט זעלבסט־דיסציפּלין ביי די קינדער. אילוסטרירט. וועלכע דיסציפּלין מישלען באַנוצט דער לערער. אילוס־טרירט. אויב ס'איז געווען אומאָרדנונג אין קלאַס, וואָס זיינען געווען די סיבות.
8. ווי אַזוי ווערט די אַרבעט געפירט: קלאַסן־אַרבעט, גרופּן־אַרבעט, ריינגען, אינדיווידועלע אינסטרוקציע.
9. זיינען די קינדער גוט פאַרטיילט אין די קלאַסן.
10. צי האָט יעדער קלאַס אַ סעקרעטאַר, וואָס זיינען זיינע פונקציעס.
11. באַציאונג צווישן די קינדער. באַציאונג צווישן לערער און קינדער.
12. זיינען די געגנשטאַנדן אין יעדער לעקציע פאַרבונדן צווישן זיך לויטן איכאַלט. אילוסטרירט.
13. אויף וויפיל זיינען אַלע אַרבעטן פאַרבונדן מיטן לויפנ־דיקן פּראָיעקט. אילוסטרירט. ווייזט אָן גוטע זייטן — טעותן.
14. ווערט דער לימוד פאַרבונדן מיט וועלכע ניט איז האַנט־ארבעטן, מאָלן, זינגען, שפּילערייען.
15. ווי אַזוי ווערט דער לימוד פאַרבונדן מיט אַרבעטער קאַמפּן. אילוסטרירט.
16. וועגן וועלכע אַקטיוויטעטן און טעטיקייטן האָט איר געהערט דיסקוטירן אין די קלאַסן.
17. ווי אַזוי ווערט אַרויסגערופן זעלבסט־איניציאַטיוו פון די קינדער.
8. אַנטוויקלונג פון קינדער. קלאַסן־באַוואוסטזיניקייט.
19. האָבן די קינדער אַרויסגעוויזן אינטערעס צום לערנען, צו־געבונדנקייט צו דער שול.
20. מעטאָד פון לערנען לייענען און שרייבן אין ערשטן קלאַס (וויזועלער, פאַנעטישער, אַנדערע) דערגרייכונגען.
21. לייענען אין אַנדערע קלאַסן: וועלכע פאָרמען פון לייענען האָט איר באַאַכטעט, ווי אַזוי האָבן די קינדער געלייענט (אויסדרוק, שנעלקייט — פאַרשטיין).
22. שרייבן: וועלכע פאָרמען, דערגרייכונגען.
23. שפּראַך: ווערט באַנוצט אַ ריינע שפּראַך, אָדער אַ געמישטע.
24. אויב איר באַמערקט: שפּילן, שפּילערייען, מעשות, מע־טאָדישע איינפאַלן, וועלכע זיינען אייך נייַ, פאַרשרייבט עס, אָדער בעט דעם לערער פאַרשרייבן פאַר אייך.
25. וועלכע פיקסירטע רעזולטאַטן פון טעטיקייטן איבער פּראָ־יעקטן האָט איר געפונען אין שול (וואַנט צייטונגען, אַלבאָמען — קאַלענדאַרן, ליפלעטס, דיאַגראַמען, פּראָטאָקאָלן, זשורנאַלן און אַז. וו.) באַשרייבט עס. וויזט אָן גוטע, שוואַכע זייטן.
26. איז פאַראַן אַ קלוב, אָדער קלובן. אויב איר זייט בייגע־

א. מייזעל

צום נייעם שול־יאָר

אין סעפּטעמבער הויבן זיך שוין אָן עפענען אונדזערע שולן. ס'שטייען פאַר אונדז אַ סך פּראָבלעמען, סיי פאַרוואַלטערישע, סיי פּעדאַגאָגישע. ביידע סאָרטן פּראָבלעמען זיינען ביי אונדז געקניפּט צוזאַמען און ס'איז זיי שווער באַזונדערס פאַנאַנדער־צורייסן, ווייל ס'איז ניטאָ באַ אונדז קיין מחיצה צווישן דעם שול־לערער און טוער.

זוכן אַן ענטפער אויף אונדזערע פּראָבלעמען קענען מיר אין די דערפאַרונגען, אונדזערע טעותן און דערגרייכונגען פונם לעצטן שול־יאָר. מיר מוזן זיך מיט זיי שטאַרק רעכענען, אויב מיר ווילן פון זיי עפּעס לערנען פאַרן קומענדיקן שול־יאָר.

די אויפגעטאָנענע אַרבעט פונם לעצטן יאָר איז מער־ווייניקער געבליבן פאַרשריבן און סיסטעמאַטיזירט. מיר האָבן מאַטעריאַלן וועגן דער צאָל קינדער אין יעדער שול, וועגן זייער צופלוס און אָפּפאַל, עטוואָס וועגן זייערע היימען און עלטערן; מיר האָבן קינדערשע געשריבענע ענטפערס אויף לערן־טעסטן און פראַגעס. מיר זעען דעם געזעלשאַפטלעך־רעוואָלוציאָנערן פאַרמעסט פון יעדער שול־פאַרוואַלטונג און שול־פאַריין און זייער קולטורעל־אויפקלערערישע אַרבעט. ביז איצט האָבן מיר נאָך אַזאַ מאַטעריאַל קיינמאָל ניט פאַרמאָגט. די דערפאַרונגען פון איין יאָר זיינען אויפן צווייטן געגאַנגען לאיבוד. די לעצטע וויכטיקע דערגרייכונגען האָבן מיר צו פאַרדאַנקען דעם קולטור־דעפּאַרטמענט פונם א. א. א. און אונדזער קולטור־דירעקטאָר.

וואָס זיינען געווען די רעזולטאַטן פונם לעצטן יאָר שול־אַרבעט?

די צאָל קינדער האָט זיך היפּש פאַרגרעסערט. אונדזער אַגיטאַציע איז געווען אַן אַגרעסיווע, אַן אָפענע און אַ מוטיקע: אַרבעטער־דערציאונג, אנשטאט אַ סתם אידישע שול, מיט שיינע מעשהלעך און בריוועלעך צום זיידן און צו דער באָבען. די אָפענע אַגיטאַציע האָט אונדז ניט געשאַדט, נאָר, פאַרקערט, אַרויס־געהאָלפן.

די קאָנצענטראַציע אנטקעגן דער תלמוד־תורה און דעם חדר, וואו ס'געפינט זיך אַ גוואַלטיקער פּראָצענט קינדער פון

ווען אַ מיטינג פון קלוב — באַשרייבט. וועגן וועלכע טעטיקייטן פון קלוב האָבן אייך קינדער באַריכטעט.

27. וועלכע פאָרמען פון זעלבסטפאַרוואַלטונג האָט איר געפונען.
28. ביבליאָטעק: צי האָט איר עס געזען. וויפל ביכער: איינגלישע, אידישע. זיינען די ביכער צוגעפּאַסט. ווערן זיי באַנוצט, דורכשניט פון קינדער וואָס נעמען ביכער אין אַ וואָך.
29. וועלכע פאָרמען פון דיסקאַנט באַנוצט דער לערער.
30. צי ווערן די רעגיסטראַציע און זשורנאַל פּינקטלעך געפירט.
31. וועלכע רעקאָמענדאַציעס האָט איר געגעבן דעם לערער.
32. וועלכע באַמערקונגען.

ד. (פאַרוואַלטונג)

1. וויפל מיטגלידער האָט איר געטראָפן ביים מיטינג.
2. וויפל האָבן געפעלט (לויטן באַריכט).
3. וועלכע פאַרטרעטער פון אָרגאַניזאַציעס האָט איר געטראָפן ביים מיטינג.
4. גיט איבער אין קורצן, וואָס עס איז פאַרהאַנדלט געוואָרן אויפן מיטינג.
6. וואָס איז אַריין אין לערערס באַריכט, צי איז ער דיסקוטירט געוואָרן.
7. וועגן וועלכע טעטיקייטן האָבן באַריכטעט קאָמיסיעס.
8. צי די דיסקוסיעס זיינען געפירט געוואָרן זאַכלעך, לעבעדיק.
9. איז די פאַרוואַלטונג גוט אָרגאַניזירט. פונקציאָנירן אַלע באַאַמטע (פאָרזיצער, פּראָטאָקאָל־סעקרעטאַר, פינאַנץ־סעקרעטאַר, קאַסיר).
10. איז דאָ אַ פונקציאָנירנדיקע „קעפּטן־סיסטעם".
11. באַשטאַנד פון פאַרוואַלטונג (פּראָלעטאַרישער, קליינבירגער־לעבער, קלאַסן־באַוואוסטזיניקער).
12. אויב עס זיינען דיסקוטירט געוואָרן קאָמפּאַניעס, אָדער שול פראַגן, ווי אַזוי זיינען זיי אויפגענומען געוואָרן.
13. האָט זיך געמערקט קאָאָפּעראַציע צווישן לערער און פאַרוואַלטונג.
14. ווי אַזוי איז דיסקוטירט געוואָרן אינספּעקציע. וואָס האָבן פאַרוואַלטער אַרויסגעבראַכט צו דער אינספּעקציע. וואָס האָבן באַריכטעט פאַרטרעטער פון שול־פאַראיין אין אינספּעקציע.
15. וועלכע זעלבסט־קריטיק איז אַרויסגעבראַכט געוואָרן.
16. וועלכע רעקאָמענדאַציעס האָט איר געגעבן דער פאַרוואַלטונג.
17. וואָס זיינען אייערע רעקאָמענדאַציעס וועגן דער שול.
18. באַמערקונגען.
19. אונטערשריפטן פון: לערער־אינספּעקטאָר, פאַרטרעטער פון שול פאַראיין.

באַמערקונג פון אָפיס: ווען איז דער פראגע־בויגן אַרויסגעגעבן: — — —

פאַרפירטע אַרבעטער, איז נאָך געווען שוואַך און אומסיסטעמאַטיש. גרעסטנטיילס איז מען אָפּגעקומען מיט אַ גאַסן־פאַרזאַמלונג און קינדער־דעמאָנסטראַציע און ביי דעם איז זי געבליבן. וואו זיינען די פאַרשידנאַרטיקע פּלענער פון אונדזערע שול־פאַרוואַלטונגען, אין וועלכע ס'זאָל זיך פאַרקערפּערן די אָנגעשטריינגטע אַרבעט אויף אַן אמתן צוצוגיין צום אָפּגעשטאַנענעם שיכט אַרבעטער? אַ גאַסן־מיטינג איז בלויז אַ שוואַכער אָנהויב. פּערזענלעכע קאָנטאַקטן, מיט געלאַסענער לאַנגזאַמער אויפקלערונג, אין שטוב, אין גאַס, אין שאָפּ איז די צווייטע וויכטיקערע שטופּע. אויב מיר האָבן דאָ און דאָרט עטלעכע צענדליק קינדער אַריינגענומען צו אונדז, איז עס נאָך ווייט ניט גענוג און מיר האָבן זיך ניט צו באַרימען מיט אונדזערע דערגרייכטע רעזולטאַטן.

מיר האָבן שטאַרק פאַרנאַכלעסיקט איין ווינקל, און דוקא זייער אַ וויכטיקס: די קאָנצענטראַציע אַנטקעגן די אידישיסטישע שולן. אויב זיי פאַרוויאַנען און פאַלן זיך פאַנאַנדער, איז עס ניט אַ דאַנק אונדזער אָנשטריינגונג, מיר האָבן אויף דעם ווינציק ענערגיע אָפּגעגעבן. וואָלטן מיר זיך אויף יענער זייט מער אָנגעשטריינגט, וואָלט דאָרט דער פּראָצעס פון פאַנאַנדערפאַלונג פאַרגעקומען אַ סך האַסטיקער. מ'טאָר ניט פאַרגעסן, אַז אַרום יענע שולן קאָנצענטרירן זיך אָפּגעפרעמדטע פון אונדז און פאַרפירטע אַרבעטער עלעמענטן; אַז דאָרט ברעכט שנעל דער קריזיס ניט בלויז מאַטעריעלע ווערטן, נאָר אויך טראַדיציעס, אַנשויאונגען און סענטימענטן. דאָרט האָבן מיר איצט אַ גרויסן פעלד פאַר אונדזער אַרבעט.

די באַריכטן פון אונדזערע פאַרוואַלטונגען צייגן, אַז צו אונדז האָט זיך שטאַרק צוגעקלעפּט די חולאת צו צעהאַלבן, צעפּיצלען און איינשרומפּן אונדזערע שולן. מיר האָבן שוין ניט, אַ חוץ קליינע אויסנאַמען, קיין גאַנצע וואָך־שול. אומעטום פּלאַנעווען פאַרוואַלטער ווי אַזוי צו פאַרקלענערן זייערע בודזשעטן און עפענען האַלבע, אָדער דריי־פערטלדיקע שולן. די מאָטיוון, אויבן־אויפיק גענומען, זיינען גאַנץ שטאַרקע: דער קריזיס, די נויט, די ביטערע פינאַנציעלע לאַגע; אָבער, מיר דוכט זיך, אַז דאָס איז ניט דער איינציקער און געזינדסטער אויסוועג. אַ פיל גרעסערע צאָל קינדער קען צוגעצויגן ווערן צו אַ נאָרמאַלער גאַנצער־וואָך שול. די וויכטיקייט און וואָגייקייט פון אַ גאַנצער, נאָרמאַלער שול, וועט מער ווי פאַרדאָפּלען זייער ענערגיע, אויסצוהאַלטן דעם בנין.

פון די באַריכטן קען מען אויך זען, אַז אַ קאָנצערטן־מגפה האָט זיך אָנגעלייגט אויף אונדזער שול און ווערט וואָס ווייטער איינגעביסענער און קלעפּיקער. וואָך־קאָנצערטן, חודש־קאָנצערטן. ס'דוכט זיך אַמאָל, אַז די שול לעבט אויף צוליב אַ קאָנצערט, לעבט בלויז אין זכות פון דעם קאָנצערט און אַז די הויפּט־פּראָבלעם פאַר פאַרוואַלטער און לערער איז בלויז: דורכצופירן אָפּטערע און שענערע קאָנצערטן, צוליב פּראָפיטן. די פּראָפיטן זייערע זיינען ניט מי־יודע וויפיל, אָבער דעם שאַדן, וואָס זיי ברייגגען פאַר'ן נאָרמאַלן שול־לעבן איז גאָרניט אָפּצושאַצן. קען מען ניט געפינען קיין אַנדער קוואַל פאַר די עטלעכע גראָשנס פּרנסה אין די שולן, און די קינדער צורו לאָזן פון אַקטיאָרעווען, זיי זאָלן קענען אָנגיין מיט וויכטיקערע אַרבעטן?

דאָס איז אַ רעזולטאַט פון שטענדיקן טרעטן אויף אַלטע אויסגעפאָרענע וועגן. אָט דער שאַבלאָנער צוגאַנג צו דער שול־אַרבעט האָט אויך געפירט דערצו, אַז דער אַלטער קרייז שול־טוער וואַקסט ניט, טוישט זיך ניט, שטייט אויף איין אָרט און אויב ס'וועט ווייטער אַזוי אָנגיין, וועט מיט דער צייט אויסוואַקסן אַן אַלטע, פאַרגליווערטע שול־קאַסטע. אמת, אַ הייפל נייע שול־טוער איז לעצטן יאָר יע דערגרייכט געוואָרן. אָבער טאַקע ניט מער ווי אַ הייפל. אונדזער פאַרנעם האָט געראַרפט בריינגען אַ סך בעסערע רעזולטאַטן. אויב אָקאָרשט אָפּגעשטאַנענע פאַסיווע עלטערן זיינען צוגעשטאַנען צו אונדז, איז אונדזער אויפגאַבע זיי אַמשנעלסטן צו אַקטיוויזירן, איבערהויפּט דעם מער רירעוודיקן טייל, טיילן זיך מיט זיי מיט פאַראַנטוואָרטלעכקייטן און התחיבותן. אַרבעט אין אונדזערע מאַסן אָרגאַניזאַציעס איז פאַראַן גאַנצע בערג און מיט קריך־טריט קענען מיר זיך מער ניט באַנוגענען. דער קליינער קרייז נייע שול־אַרבעטער פאַרן לעצטן יאָר איז אַ גוואַלטיקער מינוס אין אונדזער אַרבעט.

דער שול־פאַריין, ווי אַ ברייטע קערפּערשאַפט, וואָס טראָגט אויף זיך די פאַראַנטוואָרטלעכקייט פון דער פּראָלעטאַרישער קינדער־דערציאונג, האָט זיך ערשט אָנגעהויבן צו בויען און מוז דעם יאָר פאַרפאָלקאָמט ווערן. ביז איצט זיינען אין דער אַרבעט געווען אַ סך בלאָנדזשענישן, טעותן און אָפּווייכונגען. אַנדערע האָבן אין דעם געזען בלויז אַ מאַכערייקע, וואו מ'וועט קענען אָפּזעצן „טיקעטס". אַנדערע זיינען געווען סקעפּטיש און ניט געגלויבט, אַז אַ גרעסערע מאַסע אַרבעטער קען צוגעצויגן ווערן און אָפּענטפערן זיך אויף דער לאָזונג פון בויען פּראָלעטאַרישע קינדער־שולן. דאָס האָט זיך, פאַרשטייט זיך, אָפּגערופן אויפן פאַרנעם און אויף די רעזולטאַטן פון דער אַרבעט. די אויפקלערערישע אַרבעט אין די שול־פאַראיינען איז אויך געווען ניט אויסגעגאַלטן און צעשרויפט: אַנשטאָט די קלאַסן צו לערנען אידיש און די קלאַסן פאַר פּאָליטישער עקאָנאָמיע, וועלכע קענען אין בעסטן פאַל אָפּעלירן צו אַ גאַנץ באַגרעניצטן קרייז צוהערער, האָט מען זיך דאָרט געדאַרפט אָפּגעבן מיט סיסטעמאַטישע לעקציעס און אויפקלערונגען וועגן די פאַרשידענע טיפּן בורזשואַזע דערציאונג־שולן, ווי פּאָבליק־סקול, תלמוד־תורה, חדרים, אידישיסטישע שולן, אַנטקעגן וועלכע מיר קעמפן. פאַרקערפּערן עס אין אַ באַגער אַקטיוו אַנטייל צו נעמען אינם קאַמף אַנטקעגן די אינסטיטוציעס, איינלאַדן צו אונדז פאַרשטייער פון פאַרשידענע מאַסן־אָרגאַניזאַציעס און געבן זיי אַ פּלאַטפאָרמע פאַר אויפקלערונג.

די פּעדאַגאָגישע שול־אַרבעט האָט לעצטן יאָר אויך געליטן פון עטלעכע חסרונות, וועלכע מוזן דעם יאָר אויסגעבעסערט ווערן.

דער גרעסטער חסרון איז אַרויסגעשוואומען, ווען מיר האָבן אָנגעהויבן אַריינפּאַסן די אָנגענומענע פּראָיעקטן אין דער שול־ווירקלעכקייט. די פּראָיעקטן, ווי זיי זיינען פאַנאַנדערגעאַרבעט געווען ביז איצט, זיינען געווען פאַנאַנדערגעטיילט אין אָפּגעזונדערטע פעסטע קעמערלעך, וועלכע האָבן ניט געהאַט קיין אינערלעך־לאָגישן צוזאַמענבונד איין פּראָיעקט מיטן צווייטן. ס'איז אויסגעקומען, ווי מ'רייסט אַרויס יעדע 5 אָדער 6 וואָכן אַן אויסגענוצט בלעטל און מ'הויבט אָן אינגאַנצן אַ נייעס. אָט דאָס פעלן פונם אינערלעך־לאָגישן שייכות און אויפבוכד צווישן די פאַרשידענע פּראָיעקטן, האָט אונדזער אַרבעט צעפּיצלט, צעברעקלט און איין טייל פאַרשטעלט פונם צווייטן. נאָך עפּעס: די פּראָיעקטן־קעמערלעך זיינען געווען אַזוי איינג, אַז זיי האָבן צייטנ־ווייז ניט צוגעלאָזן אין שול די טאָג־טעגלעכע פּאַסירונגען און אַקטיוויטעטן, אויף וועלכע די שול האָט זיך געמוזט אָפּענטפערן. זיי האָבן זיך אַהין ניט אַריינגעפּאַסט. אונדזער שול־פּראָגראַם איז שיר־שיר ניט געוואָרן אַ פּראָגראַם פון אַ הויך־שול, אָדער אַ ניווערזיטעט, וואו דאָס לערנען איז איינגעטיילט אויף ספּעציאַליזירן זיך אין פאַרשידענע געגנשטאַנדן. די מעטאָדישע קאָמיסיע האָט עס באַצייטנס באַמערקט און אויף וויפל ס'איז מעגלעך, וועט עס אויסגעבעסערט ווערן פאַרן קומענדיקן שול־יאָר.

די שפּראַך־קענטעניש פון אונזערע קינדער שטייט נאָך אויף אַ גאַנץ נידעריקער מדרגה. שולדיק אין דעם איז אונדזער לערער־שאַפט, וועלכע האָט זיך נאָך ניט אָנגעשטריינגט אויסצואַרבעטן פאַרן לימוד פון שפּראַך אַנדערע און בעסערע מעטאָדן; שולדיק זיינען אונדזערע נאָך ווייט ניט קיין אידעאַלע טעקסט־ביכער. שולדיק איז אויך אונדזער איינגעשרומפּענע, און צייט־באַגרעניצטע שול. מיר רעדן וועגן קינדער־ביבליאָטעקן, אָבער אין דער אמתן האָבן מיר נאָך כמעט גאָרנישט וואָס צו געבן די קינדער לייענען. אַ טייל לערער האָט אַ טעות געהאַט און די שולד פונם שפּראַך־וויסן דורכפאַל געוואָרפן אויף די... פּראָיעקטן. צוליב דעם האָבן פאַסירט אַ סך קוריאָזן, ווי למשל, ווען לערער האָבן

ר. ז.

וואָס טוט זיך אין אונדזער אָרדן

אין דעם היינטיקן אַרטיקל ווילן מיר געבן אָנווייזונגען ווי אַזוי דורכצופירן אונדזערע דריי קאַמפּאַניעס: שאַפּ־אַרבעט, סאָציאַלע פאַרזיכערונג און הויז צו הויז קענוועסינג. די אָנווייזונגען דאַרפן געלייענט ווערן מיט גרויס אויפמערקזאַמקייט.

שאַפּ־אַרבעט

שאַפּ־אַרבעט איז איינע פון די וויכטיקסטע אַקטיוויטעטן פאַר דעם אינטערנאַציאָנאַלן אַרבעטער־אָרדן. ערשטנס, דערפאַר וואָס אין יעדן שאַפּ אָדער פאַבריק, אָדער מינע, געפינען מיר דעם איינציקן אָרגאַניזירטן יוניט פון דעם אַרבעטער־קלאַס, וואָס נעמט אַרום אַלע אַרבעטער, אָן אונטערשיד, צי זיי געהערן צו וועלכע ניט איז אַנדערע אָרגאַניזאַציעס. שאַפּ־אַרבעט איז דער ריבער דער איינציקער מעטאָד דורך וועלכן אַ ל ע אַרבעטער קאָנען דערגרייכט ווערן. צווייטנס, דערפאַר וואָס דער שאַפּ איז דאָס פּלאַץ, וואו די קלאַסן באַציאונגען דריקן זיך אַרויף אין זייער פונדאַמענטאַלסטער און קאָנקרעטסטער פאָרם אויף דעם אַרבעטער. די איינפאַכע און גרינג דערקאָנענדיקע קלאַסן אישום וועלכע דער אַרבעטער באַגעגנט אין שאַפּ זיינען די פּרוכטבאַרסטע באַזע פאַר אונדזער פּראָפּאַגאַנדע און זיינען דער צוזאָגנדיקסטער אָנהויב פאַר אַרבעטער־אַקציע. דריטנס, דערפאַר וואָס וויפל די קאַפּיטאַליסטישע רעגירונג זאָל ניט שטערן די אַרבעטער־אָרגאַניזאַציעס און אַרבעטער־מיטינגען קאָן זי ניט שטערן די שטענדיקע באַציאונגען צווישן די אַרבעטער אין די שעפער און פאַבריקן.

דער ספּעציפישער צוועק פון דעם אָרדנס שאַפּ־אַרבעט איז צו פּאָפּולאַריזירן דעם קאַמף פאַר סאָציאַלער פאַרזיכערונג צווישן די אַרבעטער אין שאַפּ און צו פּאָפּולאַריזירן דעם אינטערנאַציאָנאַלן אַרבעטער־אָרדן אין קאָנטראַסט צו די פאַרשידענע רעליגיעזע, נאַציאָנאַליסטישע, פּאַטריאָטישע, סאָציאַל־פּאַשיסטישע און סודותפולע פּראָטערנאַלע אָרגאַניזאַציעס אונטער בורזשואַזער פירערשאַפט.

דער איינפאַכסטער און צו דער זעלבער צייט דער ווירקזאַמסטער מעטאָד פון שאַפּ־אַרבעט איז, אַז די מיטגלידער פונם אינטערנאַציאָנאַלן אַרבעטער־אָרדן אינם שאַפּ זאָלן סיסטעמאַטיש זיך חברן מיט די אַנדערע אַרבעטער (גייענדיק צו דער אַרבעט, פון דער אַרבעט, מיטאָג צייט און, אויב מעגלעך, אין די אַרבעטס־שטונדן, ביים מאַשין, א. א. וו.), צו רעדן מיט זיי וועגן סאָציאַלער פאַרזיכערונג און וועגן דער וויכטיקייט פון דעם אינטערנאַציאָנאַלן אַרבעטער־אָרדן אין קאָנטראַסט מיט די אַקטיוויטעטן פון אַלע אַנדערע פּראָטערנאַלע אָרגאַניזאַציעס.

כדי צו דערגרייכן די רעזולטאַטן, מוז אָט די איינפאַכע, גרינגע און וויכטיקע פאָרמע פון שאַפּ־אַרבעט גוט אָרגאַניזירט און אָנגעפירט ווערן. דאָס פאָדערט, אַז די מיטגלידער־שאַפט פון דעם אינטערנאַציאָנאַלן אַרבעטער־אָרדן זאָל זיין רעגיסטרירט. אַלע מיטגלידער פון דעם אָרדן, וואָס אַרבעטן אין אַ געוויסן שאַפּ, פאַבריק אָדער מינע. דאַרפן דאַן צוזאַמענגערופן ווערן. איינער פון די פירנדיקע חברים פון שטאָט אָדער דיסטריקט ווערט באַשטימט צו אַרבעטן מיט זיי. עס ווערן געהאַלטן מיט זיי דיסקוסיעס וועגן די ספּעציפישע פּראָבלעמען פון פּראָפּאַגאַנדע אין זייער געוויסן שאַפּ. עס ווערן אויסגעקליבן ליפלעטס פאַר אָט דער פּראָפּאַגאַנדע. פאַר גרויסע שעפער דאַרפן אויסגעאַרבעט ווערן ספּעציעלע ליפלעטס אין קאָאָפּעראַציע מיט די אַרבעטער אין שאַפּ.

מיר קאָנען דערוואַרטן, אַז אונדזערע מיטגלידער אין די שעפער וועלן אָנפירן אַ סיסטעמאַטישע פּראָפּאַגאַנדע און דיסקוסיע וועגן סאָציאַלער פאַרזיכערונג און דעם אָרדן מיט די אַרבעטער בלויז ווען מיר וועלן שטענדיק זיין אין פאַרבינדונג מיט זיי, פירן זיי און באַזאָרגן זיי מיט פּראָפּאַגאַנדע־ליטעראַטור. דאָס פאָדערט אויך מיטינגען פון יענע חברים, וואָס פירן די אַרבעט מיט די שאַפּ־אַרבעטער, וואָס טוען די אַרבעט. ערשטנס, איז וויכטיק אַ קאָנטראָל איבער דער אַרבעט אין יעדן איינציקן שאַפּ. צווייטנס, איז וויכטיק צו וויסן די געוויסע שוועריקייטן פון אַ שאַפּ, כדי אויסצוגעפינען ווי אַזוי בייצוקומען. דריטנס, צו הערן וואָס פאַר אַרגומענטן די אַרבעטער גיבן אונדזערע חברים, אַזוי, אַז מיר זאָלן קאָנען באַזאָרגן אונדזערע חברים מיט ענטפערס אויף די אַרגומענטן.

די שטאָט־קאָמיטעטן מוזן שטענדיק האָבן אָנגעגרייט פאַר שאַפּ־אַרבעט פּראָפּאַגאַנדע פּאַמפלעטן פון דעם אינטערנאַציאָנאַלן אַרבעטער־אָרדן פאַר אומזיסטער אויסטיילונג. עס וועט זיך אַרויסווייזן גאַנץ אָפט, אַז דאָרט וואו שאַפּ־אַרבעט ווערט אָנגעפירט אַ שטיקל צייט, איז מעגלעך צו אָרגאַניזירן אַ שאַפּ־קאָמיטע פון מיטגלידער פון אָרדן און סימפּאַטיקער אויף אָנצופירן סיסטעמאַטישע פּראָפּאַגאַנדע פאַר סאָציאַלער פאַרזיכערונג צווישן די אַרבעטער פון שאַפּ. אַזוינע שאַפּ־קאָמיטעס דאַרפן איבערנעמען די אָרגאַניזירונג פון שאַפּ־מיטינגען. באַטש פון אָנפאַנג וועלן די מיטינגען ניט זיין דערפאָלגרייך און קיין גרויסע צאָל אַרבעטער פון שאַפּ וועלן ניט קומען, ווען אָבער די אַרבעט וועט פאָרגעזעצט ווערן, וועלן רעזולטאַטן סוף כל סוף דערגרייכט ווערן. אַלע שאַפּ־מיטינגען גיבן זיך אָפּ מיט פּאָפּולער צו מאַכן סאָציאַלע פאַרזיכערונג און פּאָפּולער מאַכן דעם אינטערנאַציאָנאַלן אַרבעטער־אָרדן. דאָרט וואו די שאַפּ־מיטינגען זיינען דערפאָלגרייך דאַרף מען ווירקן זיי זאָלן שיקן דעלעגאַטן צו דעם פאַראייניקטן פּראָנט פאַר קאַמף פאַר סאָציאַלער פאַרזיכערונג.

מען טאָר ניט פאַרגעסן, אַז די שאַפּ־אַרבעט מוז אָנגעפירט ווערן אָן איבערריים. זי ווערט ניט פאַרענדיקט אין דער דערגרייכונג פון איין אַרבעט, נאָר גלייך גייט מען איבער צו אַ צווייטער פאַזע פון אונדזער אַרבעט. אין דעם מאָמענט, וואָס מיר

אונדזער פּראָגראַם איינגעטיילט אויף צוויי באַזונדערע טיילן: פּראָיעקטן און שפּראַך־לימוד. זיי האָבן געוואָלט אָפּקראַצן דעם אינהאַלט פון דער פאָרם. ניין, חברים: פּראָיעקטן איז שפּראַך, און שפּראַך איז דאָסזעלביקע, ווי פּראָיעקטן. ביידע גייען צוזאַמען און אויב די שפּראַך האָט געליטן האָבן די פּראָיעקטן במילא אויך געמוזט אונטערהינקען...

און צום סוף די לעצטע דערמאַנונג צו אַ טייל פון אונדזערע לערער:

מיר אָפּערירן מיט אַזאַ מאַטעריאַל, וואָס רעגט אונדז אויף, צעהיצט אונדז און קאָכט אויף אונדזערע בלוטן. אויב מיר דאַרפן די קינדער דערציילן וועגן שחיטות, אַרבעטער־מאָרדן, דעפּאָרטאַציעס און עוויקשאָנס, איז קיין וואונדער ניט, אַז מיר קענען זיך ניט האַלטן שטריינג־אָביעקטיוו. אָבער... אַריינפאַלן אינם טאָן פון אַן אָראַטאָר, וועט די ווירקונג אויף אונדזערע קינדער זיין אַ גאַנץ שוואַכע. די לערער וועלכע זיינען אויך אַרבעטער־טוער, וועלן געפינען געגוג פּלאַטפאָרמען, וואו אויסצובריינגען זייער הייסן געמיט. אין דער שול לאָמיר זיך אָנשטריינגען צו זיין קינדער־דערציער און ניט קיין רעדנער. לאָמיר זיך אָנשטריינגען אַריינפּאַסן זיך אין דער קינדער־וועלט, און געווינען זיי אויף אונדזער זייט דורך פּאַסיקע דערציערישע מיטלען...

שטעלן אָפּ די שאַפּ־אַרבעט, פאַרלירן מיר אַלע געוואונענע דער־גרייכונגען. שאַפּ־אַרבעט מוז זיין אָרגאַניזירט סיסטעמאַטיש, אָנגעפירט אָן איבעררייס און עקשנותדיק דורכגעפירט.

סאָציאַלע פאַרזיכערונג

דער פאַראייניקטער פראָנט פאַר סאָציאַלער פאַרזיכערונג, וואָס ווערט אָרגאַניזירט פון אינטערנאַציאָנאַלן אַרבעטער־אָרדן גיט זיך אָפּ הויפּטזעכלעך מיט אַנדערע פראַטערנאַלע אָרגאַניזאַציעס. מיר, די מיטגלידער פון א. א. אָ., פּונקט ווי די מאַסן אַרבעטער אין אַנדערע פראַטערנאַלע אָרגאַניזאַציעס, האָבן זיך אָרגאַניזירט אין אונדזערע פראַטערנאַלע אָרגאַניזאַציעס צוליב דעם, וואָס עס איז ניטאָ קיין רעגירונג סאָציאַלע פאַרזיכערונג אין די פאַראייניקטע שטאַטן און דערפאַר זיינען מיר געצוואונגען זיך אַרויסהעלפן דורך געגנזייטיקער הילף. אָבער אונדזער אַנשטרענגונג צו העלפן זיך דורך געגנזייטיקער הילף מיינט ניט, אַז מיר גיבן אויף אונדזער רעכט צו קריגן סאָציאַלע פאַרזיכערונג פון דער רעגירונג. מיר האַלטן, אַז אונדזער געגנזייטיקע הילף איז אויף אונדז אַרויפגעצוואונגען צוליב דעם וואָס עס פעלט די רעגירונגס־אינסטיטוציע פאַר סאָציאַלער פאַרזיכערונג. און דערפאַר פאָדערן מיר סאָציאַלע פאַרזיכערונג און דאָס איז פאַר־וואָס מיר אָרגאַניזירן דעם קאַמף פאַר סאָציאַלער פאַרזיכערונג.

דאָס איז דער פּרינציפּ מיט וועלכן מיר קומען צו די פראַ־טערנאַלע אָרגאַניזאַציעס מיט אַ גרויסער אַרבעטער מיטגלידער־שאַפט און זוכן צו געווינען זיי פאַר אַ פאַראייניקטער פראָנט אַקציע, ד. ה. אַ פאַראייניקטן פראָנט צו קריגן סאָציאַלע פאַרזי־כערונג. **אין אונדזער אַפּיל ווענדן מיר זיך הויפּטזעכלעך צו די פּראָלעטאַרישע עלעמענטן אין די פאַרשידענע פראַטער־נאַלע אָרגאַניזאַציעס.** אונדזער ווענדונג פאַר אַ פאַראייניקטן פראָנט איז ניט קיין פאָרשלאָג פאַר פאַראייניקונג מיט די ביוראָ־קראַטן, נאָר אַ סיגנאַל פאַר די אַרבעטער צו באַקעמפן די ביוראָ־קראַטן.

לינקע גרופּעס, דאָס הייסט גרופּעס, וועלכע שטיצן דעם קאַמף פאַר סאָציאַלער פאַרזיכערונג, דאַרפן אָרגאַ־ניזירט ווערן אין אַלע פראַטערנאַלע אָרגאַניזאַציעס. מיר דאַרפן אָנפירן אַ שטענדיקע פּראָפּאַגאַנדע אין די אָרגאַניזאַציעס פאַר סאָציאַלער פאַרזיכערונג און פאַר אַ פאַראייניקטן קאַמף פאַר סאָ־ציאַלער פאַרזיכערונג. אונדזער אויפגאַבע אין די פראַטערנאַלע אָרגאַניזאַציעס ווערט ניט פאַרענדיקט ניט מיט דער דערוויילונג פון דעלעגאַטן צו אונדזער פאַראייניקטער פראָנט קאָנפערענץ, און ניט מיט אונדזער דורכפאַל אין דער אָרגאַניזאַציע. איינע פון אונדזערע הויפּט חסרונות אין אונדזער ביז איצטיקער אַרבעט איז געווען דאָס, וואָס אַזוי שנעל ווי מיר האָבן דורכגעפירט אין דער אָרגאַניזאַציע, אַז זיי זאָלן דערוויילן דעלעגאַטן צו אונדזער קאָנפערענץ, אָדער אונדזער פאָרשלאָג איז דאָרט דורכגעפאַלן, האָבן מיר זיך אויפגעהערט אינטערעסירן מיט דער אָרגאַניזאַציע. דאָס פאַרשטייט זיך איז ניט קיין גוטער מעטאָד. עס מוז אויך פאַרשטאַנען ווערן, אַז די מעטאָדן פון אונדזער אַרבעט אין די פאַרשידענע אָרגאַניזאַציעס ווענדן זיך אָן דעם ווי אַזוי אונדזערע פאָרשלאָגן ווערן דאָרט אויפגענומען.

די אַקטיוויטעט פון דעם פאַראייניקטן פראָנט אָנגעפירט דורך דער שטענדיקער קאָמיטע פון דער פאַראייניקטער פראָנט קאָנפערענץ וועט הויפּטזעכלעך באַשטיין:

1) אין אַלגעמיינער אַגיטאַציע און פּראָפּאַגאַנדע פאַר סאָציאַלער פאַרזיכערונג. — דאָס אַרויסגעבן פון ליפלעטס, פּאַמפלעטן, א. ד. גל.; 2. פּאָפּולער מאַכן אונדזערע אַרגומענטן פאַר סאָציאַלער פאַרזיכערונג און קעגן־ווירקן דער פּראָפּאַגאַנדע פון די געגנער פון סאָציאַלער פאַרזיכערונג דורך אונדזער אויפקלערונגס־אַרבעט; 3. אין אָרגאַניזירן מאַסן קאַמפּאַניעס, הויז צו הויז קענוועסן, מאַסן פּעטיציעס צו פאָדערן סאָציאַלע פאַרזיכערונג; 4. אין שיקן דעלעגאַציעס צו אַרבעטער־אָרגאַ־ניזאַציעס, אַרבעטער קאָנווענשאָנס, א. ד. גל. מיט דעם פאַר־לאַנג זיי זאָלן אַנטייל נעמען אין דער קאַמפּאַניע פאַר סאָציאַלער פאַרזיכערונג; 5. אין אָרגאַניזירן מאַס־מיטינגען פאַר סאָציאַ־לער פאַרזיכערונג; 6. אין שיקן און אָרגאַניזירן מאַסן דעלע־גאַציעס צו די געזעץ־געבנדע קערפּערשאַפטן פון דער רעגירונג פאָדערנדיק סאָציאַלע פאַרזיכערונג. יעדע איינציקע פון די אַקטיוויטעטן מוז ווערן די באַזע צו אָרגאַניזירן אַלץ גרעסערע מאַסן מיטגלידער פון די אָנגעשלאָסענע אָרגאַניזאַציעס.

נאָך דעם ווי מיר האָבן די פאַראייניקטע פראָנט באַוועגונג אָרגאַניזירט און דער פאַראייניקטער פראָנט הויבט אָן צו פונקציאָנירן, פונקציאָנירן מיר, דער אינטערנאַציאָנאַלער אַרבעטער־אָרדן, ניט נאָר אין דער פאַראייניקטער פראָנט באַוועגונג, נאָר אויך באַזונדערס. **די הויפּט אויפגאַבע פאַר אונדז איז צו פאַרגרעסערן דעם אינטערנאַציאָנאַלן אַרבעטער־אָרדן.**

צו דערגרייכן דעם ציל מוזן אונדזערע אָרדן מיטגלידער אין דעם פאַראייניקטן פראָנט אויסנוצן יעדע געלעגנהייט פּאָפּולער צו מאַכן די פּרינציפּן פון דעם אינטערנאַציאָנאַלן אַרבעטער־אָרדן. די מיטגלידער פון דעם אינטערנאַציאָנאַלן אַרבעטער־אָרדן מוזן אויך פאָרזעצן ספּעציעלע אַקטיוויטעטן אין די אָרגאַניזאַציעס, וואָס זיינען אָנגעשלאָסן אָן דעם פאַראייניקטן פראָנט. כדי צו סיסטעמאַטיזירן אונדזערע אַקטיוויטעטן, דאַרפן מיר קלאַסיפיצירן אַלע אָרגאַניזאַציעס מיט וועלכע מיר זיינען געקומען אין באַרירונג, סיי די, וואָס האָבן זיך אָנגעשלאָסן אָן דעם פאַראייניקטן פראָנט און סיי די וואָס האָבן זיך אָפּגעזאָגט זיך אָנצושליסן. עס זיינען פאַראַן אַ סך אָרגאַניזאַציעס סיי לאָקאַלע, סיי נאַציאָנאַלע, סיי לאַנדסמאַנשאַפטן, וואָס קאָנען אַריינגעצויגן ווערן אין אינטערנאַציאָנאַלן אַרבעטער־אָרדן אַלס גאַנצע אָרגאַניזאַציעס. עס זיינען פאַראַן לאָקאַלע ברענטשעס פון נאַציאָנאַלע פראַטערנאַלע אָרגאַניזאַציעס, און וועלכע עס פונקציאָנירט אַן אָרגאַניזירטער לינקער פליגל. אין אַזוינע ברענטשעס מוז דער אינטערנאַציאָנאַלער אַרבעטער־אָרדן צו־פּאַסן זיינע אַקטיוויטעטן צו דעם ספּעציפישן קאַמף, וואָס דער לינקער פליגל פון דער אָרגאַניזאַציע פירט אָן. אין אַלע אַזוינע פאַלן דאַרפן צוגעשיקט ווערן פּינקטלעכע באַריכטן צום נאַציאָ־נאַלן אָפּיס פון אָרדן, כדי דער נאַציאָנאַלער אָפּיס זאָל קאָנען געבן די נויטיקע פירערשאַפט פאַר אָט דער אַרבעט.

אין דער פאַרגאַנגנהייט פלעגט אונדזער פאַראייניקטע פראָנט אַרבעט געוויינלעך פאַרענדיקן זיך מיט דער קאָנפערענץ. דאָס מוז אונטער אַלע אומשטענדן אויסגעמיטן ווערן און דאָס קאָן געטאָן ווערן נאָר דורך דעם, וואָס די קאָנפערענץ וועט איבערנעמען די אויפגאַבע פאַר וועלכע זי איז באַשאַפן געוואָרן — דעם פאַראייניקטן פראָנט קאַמף פאַר סאָציאַלער פאַרזיכערונג.

הויז צו הויז קענוועס

הויז צו הויז קענוועסן איז זייער וויכטיק און ווירקזאַם, אָבער עס קאָן ברייגגען רעזולטאַטן נאָר דאַן, ווען עס ווערט דורכגעפירט אויף אַן אָרגאַניזירטן אופן און סיסטעמאַטיש. די דערפאַרונג, וואָס מיר האָבן אין אַזאַ קענוועסן באַוויזט אונדז, אַז יעדעס מאָל, ווען מיר האָבן עס אונטערנומען, האָט דאָס קענוועסן געטראָגן אַ פּלוצלונגדיקן און ניט סיסטעמאַטישן כאַראַקטער.

דער צוועק פון אונדזער אַרבעט איז, ערשטנס, פּאָפּולער מאַכן דעם אינטערנאַציאָנאַלן אַרבעטער־אָרדן, און געווינען אָנ־היינגער פאַר סאָציאַלער פאַרזיכערונג און, צווייטנס, אַריינקריגן מיטגלידער אין דעם אינטערנאַציאָנאַלן אַרבעטער־אָרדן. ווי איר זעט, איז דאָס הויז צו הויז קענוועסן אַן אַרבעט פאַר אַגיטאַ־ציע און אָרגאַניזאַציע. די אַגיטאַציע דאַרף קומען פאַר דער אָרגאַניזאַציע. די אַגיטאַציע אָן אָרגאַניזאַציע האָט נאָך אַ וועלכע עס איז ווערדע. אָרגאַניזאַציע אָן אַגיטאַציע ווייזט זיך אַלעמאָל אַרויס זיין פּרוכטלאָז.

עס זיינען פאַראַן צוויי פאָרמען פאַר הויז צו הויז קענ־

קינדערלאַנד, 1932

משה שיפרים

בילדער פון קעמפּ „קינדערלאַנד"

דער רויטער פלאַט אין ארבעטער רינג קעמפּ

צוויי פיינטלעלעכע לאַגערן איינער קעגן צווייטן. פון איין זייט אונדזער קעמפּ „קינדערלאַנד", פון דער צווייטער זייט — דער ארבעטער רינג קעמפּ. אינמיטן ליגט זיך אַ רואיקער דער טייך „סילוועז לייק".

ביי זיי ארבעטן די אָנגעשטעלטע לאַנגע שטונדן, זיינען ניט אָנגעשלאָסן אין קיין יוניאָן און טאָרן זיך ניט מישן מיט די געסט.

אונדזערע ארבעטער זיינען אריבער מאַכן קאָנטאַקטן און דער קיך ארבעטער סטיוו האָט זיך אָנגעשלאָסן אין דער רעוואָלוציאָנערער „פוד וואָירקערס יוניאָן". זיי האָבן אים גלייך אָפּגעזאָגט פון דער ארבעט.

שבת אָוונט איז די נייס אָנגעקומען אין קינדערשן עס־ציטער. און אין אַלע באָנגעלעך האָבן זיך אָנגעהויבן דיסקוסיעס וועגן סטרייקס, פּיקעטס, רעכטע יוניאָנס, לינקע יוניאָנס און דעם ארבעטער רינג קעמפּ.

זונטיק פרי האָבן שוין די קינדער געגומען אויסארבעטן אַ פּלאַן. מען האָט געצייכנט און געמאָלן פּלאַקאַטן, געשריבן לאָזונגען און זיך געגרייט.

נאָכמיטאָג האָט סילוועז לייק אויפגעלעבט. מען האָט צונויפגענומען אַלע שיפלעך, זיך אויסגעמושטירט און פאָרמירט אַ פלאָט.

די פּלאַקאַטן האָט חברה באַהאַלטן אויף די דעקן פון די שיפלעך, כדי מען זאָל זיך ניט כאַפּן אין ארבעטער רינג קעמפּ, אַז דער רויטער פלאָט קומט זיי אָפּשפּילן אַ חתונה.

די דערוואַקסענע, אויסגעפאָרמירט אין רייען, האָבן זיך אַוועקגעלאָזט מיט דער יבשה צום טויער פון א. ר. קעמפּ און אויף אַ סיגנאַל האָט זיך אַ לאָז געטאָן דער רויטער פלאָט צום האַפן פון קעמפּ.

מיט ריטמישן קלאַפּן פון וועסלעס אויפן שטילן סילוועז לייק זיך געגליטשט אונדזער פלאָט נענטער און נענטער צום שונאס לאַגער.

אָט איז שוין דער פלאָט ביים האַפן, עס גיבן זיך אַ הויב־ארויס פון די שיפלעך פּלאַקאַטן מיט קאָלירטע שרייענדיקע ווערטער: „פאַרוואָס האָט איר אַוועקגעשיקט סטיוון? מיר פאָדערן איר זאָלט גלייך אַוועקשטעלן סטיוון צו דער ארבעט!"

באַלד האָט זיך אויפגעשטעלט אַ יאַט פון דער ערשטער גרופּע און אָנגעהויבן צו פייערן מיט פלאַמיקע רעוואָלוציאָנערע ווערטער.

אַ גרויסער עולם געסט פון דעם ארבעטער רינג קעמפּ האָט וועסן: די ערשטע איז אַ סיסטעמאַטישער קענוועסן אין פאַר־לויף פון דעם גאַנצן יאָר. די צווייטע איז אַ קאָנצענטרירטע ספּעציעלע קאַמפּאַניע.

דאָס יערלעכע קענוועסן דאַרף אָנגעפירט ווערן מיט אַזוי־פיל חברים וויפל מען קאָן נאָר קריגן יעדן שבת אָדער זונטיק. עס פאַרשטייט זיך, אַז די חברים מוזן ניט זיין די זעלבע יעדע וואָך. דאָס קאָנצענטרירטע קעניוועסן דאַרף צוגעגרייט און אָרגאַניזירט ווערן פאַר אַ באַשטימטער קורצער צייט. עס מוז אָבער אַריינגעצויגן ווערן אַ גרויסע צאָל מיטגלידער. פאַר אַזאַ קענוועסן פאָדערט זיך אַן אַלגעמיינע מאָביליזאַציע פון אַלע מיטגלידער. פאַר ביידע פאָרמען פון קענוועסן איז נויטיק צו באַשטימען די טעריטאָריע פאַראויס. פאַר דעם יער־לעכן קענוועס ווערט די טעריטאָריע באַשטימט אין געגנטן, וועלכע האָבן אַ גרעסערע פּראָלעטאַרישע באַפעלקערונג. פאַר דעם ספּעציעלן קענוועס דאַרף מען זיך רעכענען אויסער מיט דעם פּראָלעטאַרישן געגנט, אויך מיט די ספּעציפישע געגנטן פון פאַרשידענע נאַציאָנאַליטעטן און פאַרשידענע ראַסן.

פאַר דעם יערלעכן קענוועסן דאַרף יעדע סעקציע פון דעם אָרדן אויסקלייבן אַ געגנט און באַשטימען אַ קאָמיטע אָנצופירן די ארבעט. אַלס אַ סאָב־קאָמיטע פון דעם שטאָט־קאָמיטעט דאַרף די קאָמיטע מאָביליזירן פאַר דער ארבעט אַזויפיל מיט־גלידער וויפל נאָר מעגלעך. דאָס איז ניט שווער צו טאָן, ווייל פאַרשידענע מיטגלידער וועלן טאָן די קענוועס ארבעט יעדע וואָך, אַזוי אַז עס וועט ניט פאַלן שווער אויף יעדן איינצלנעם מיטגליד באַזונדער. יעדע פאַמיליע דאַרף געקענוועסט ווערן אַמווינציקסטנס צוויי מאָל.

ביסלעכווייז, אין פאַרלויף פון דעם יאָר, קאָן דורך אַזאַ קענוועסן געדעקט ווערן אַ ריזיקע טעריטאָריע. די שפּראַכן סעקציעס קאָנען אויף אַזאַ אופן דורכקענוועסן די גאַנצע געטאָ פון אַ באַשטימטער נאַציאָנאַליטעט. אין פאַרלויף פון דעם קענוועסן וועט מען אויסגעפינען וועגן דער עקזיסטענץ פון אַ גאַנצע נייע פאַרשידענע קלובן, סאָסייעטיס, לאַנדסמאַנשאַפטן, וועגן וועלכע מען האָט ביז איצט ניט געוואוסט.

אויסער דעם שטענדיקן, אָדער ווי מיר רופן עס, יערלעכן קענוועס, דאַרפן פון צייט צו צייט דורכגעפירט ווערן ספּעציעלע קענוועסן. צום ביישפּיל, פאַר אַ ספּעציעלער קאַמפּאַניע צו גע־ווינען נעגער ארבעטער ווערט אויסגעקליבן אַ פּראָלעטאַרישע נעגער געגנט און עס ווערן באַשטימט צוויי וואָכן פאַר אַ ספּע־ציעלער קאַמפּאַניע. אין פאַרלויף פון די צוויי וואָכן דאַרפן מאָביליזירט ווערן צענדליקער אָדער הונדערטער מיטגלידער פון אָרדן פון אַלע נאַציאָנאַליטעטן. (די צאָל קענוועסער ווענדט זיך אָן דער גרויס פון דער מיטגלידערשאַפט פון אייער שטאָט). די ספּעציעלע טעריטאָריע ווערט פאַגאַנדערגעטיילט צווישן די מיטגלידער און דער קענוועס ווערט דורכגעפירט לויט דעם אויבן אָנגעגעבענעם פּלאַן: ערשטע וואָך פאַר פּראָפּאַגאַנדע, די צווייטע אויף אַריינצוקריגן מיטגלידער.

ווי איר קענט אַליין זען פון די אַלע אָנווייזונגען זיינען זיי ברייטע און אויספירלעכע. יעדער מיטגליד, יעדע קאָמיטע פון אָרדן דאַרף זיי אויפמערקזאַם לייענען און אויף דעם באַזיס אויסארבעטן אַ פּלאַן פון טעטיקייט פאַר די אַלע דריי קאַמפּאַ־ניעס. עס איז קלאָר אַז די דריי קאַמפּאַניעס קאָנען ניט אָפּ־געטיילט ווערן מעכאַניש איינע פון די אַנדערע. זיי זיינען איינג פאַרבונדן איינע מיט די אַנדערע. בשעת מען טוט שאַפן ארבעט אַגיטירט מען אין דער אייגענער צייט פאַר סאָציאַלער פאַר־זיכערונג, און בעת מען אַגיטירט פאַר סאָציאַלער פאַרזיכערונג פּרובירט מען אין דער זעלבער צייט אַריינקריגן נייע מיטגלידער אין אָרדן. אַ דערפאָלגרייכע מיטגלידערשאַפט קאַמפּאַניע וועט אין דער זעלבער צייט מיינען אַ דערפאָלגרייכן קאַמף פאַר סאָ־ציאַלער פאַרזיכערונג און דערפאָלגרייכע טעטיקייט אין שאַפן, אין פאַבריק און מינע. אין אַן אַנדער פּלאַץ אין אָט דעם נומער „פונק" געפינט זיך אַן אַרטיקל פון חבר זאַלצמאַן וועגן אונדזער קו־מענדיקער וואַל קאַמפּאַניע. יעדער מיטגליד און יעדער ברענטש דאַרף אויפן באַזיס פון די אָנווייזונגען זיך אָנשטריינגען אַריינ־צוקריגן אַזויפיל נייע מיטגלידער וויפל נאָר מעגלעך, אַזוי אַז מיר זאָלן קומען צו אונדזער צווייטער קאָנווענשאָן ניט מיט 40,000 מיטגלידער, נאָר מיט אַ סך מער.

דער אַריינגאַנג צו דער קינדערשער זייט פון קעמפּ „קינדערלאַנד".

זיך פאַרזאַמלט. זיי הערן זיך צו צו די קינדערשע אויפריכטיקע רייד.

די באַלעבאַטים פון קעמפּ לויפן אַרום ווי משוגע. די קינדער זייערע האָבן זיי פאַרטריבן אין די באָנגעלעך. די געסט ווילן אָבער ניט אָפּטרעטן. זיי הערן זיך צו צו די הייסע פּלאַמיקע ווערטער.

דער יאַט דערציילט פאַרוואָס מען האָט אָפּגעזאָגט סטיוון פון דער אַרבעט. ער ווייזט אָן אַז די באַלעבאַטים פון א. ר. קעמפּן שטענדיק קעגן אַרבעטער־קלאַס.

איינער הויבט אויף אַ שטיין און פאַרמעסט זיך אויף די קינדער, ער ווערט אָבער אָפּגעשטעלט פון אַנדערע. קיינער וועט ניט וואָגן אויפצוהויבן אַ האַנט אויף די קעמפּערישע זיכערע יאָטן.

מיט פריידיקע רעוואָלוציאָנערע לידער קערט זיך אום די חברה צוריק צום האַפן פון „קינדערלאַנד".

ריטמיש און זיכער אַרבעטן די וועסלעס, ריטמיש און זיגעריש קלינגען די לידער.

זיי האָבן אויסגעמאַנעווירט דעם שונא. זיי האָבן דערציילט די פאַרפירטע אַרבעטער, וועלכע זיינען נאָך אונטער דעם איינפלוס פון אַרבעטער רינג, ווער זייערע פירער זיינען.

מיט טשירס און געזאַנג ווערט אויפגענומען דער רויטער פּלאַט פון „קינדערלאַנד".

פאַרטיידיקט דעם סאָוועטן־פאַרבאַנד

אין קעמפּ ווערט דורכגעפירט דער פּראָיעקט סאָוועטן־פאַרבאַנד און דער טאָג איז באַשטימט געוואָרן פון סאָוועט אַלס „פאַרטיידיקט דעם סאָוועטן־פאַרבאַנד־טאָג".

גאַנץ פרי. אַ פייכטער טוי גלימערט אויף די ביימער און גראָזן. האָזעלעך לויפן אַרום. די זון איז שוין אַרויס און זיך צעלייגט אַ פריידיקע, אַ פרישע איבערן גאַנצן קעמפּ. נאָר די קינדער ליגן נאָך אין זייערע בעטן. ווער עס שלאָפט נאָך און ווער עס וואַרט אויפן גלאָק.

מיט אַמאָל צעטראָגט זיך דאָס געקלאַנג פון גלאָק פון באַרג אַרונטער און הילכט אָפּ אין טאָל. שנעל ציט מען אַרויף די קורצע הייזלעך מיט די לייכטע שיך.

פייפלעך צעשניידן די לופט. עס דערהערן זיך אויסגעשרייען.

— שטעלט זיך אין די רייען, חברים!

— צוויי אין אַ ריי!

גרופּע נאָך גרופּע גייען די קינדער. פון אַלע זייטן קומען זיי אָן. אַלע טראָגן רויטע פאָנען. איינינקע זיינען אויסגעפּוצט מיט פּאַפּירענע היטלעך, רויטע העמדלעך, רויטע שנורן און לענטעס. און אַלע מאַרשירן צום טאַקט פון געזאַנג, וואָס קלינגט אַזוי לעבעדיק, אַזוי פריש אין פריש־געוואַשענעם פרימאָרגן.

אַנטי מלחמה ספּעקטאַקל אין „נײַלאַנד" צום סוף פון די 5 וואָכן אין קעמפּ „קינדערלאַנד". רעכטס אַ סצענע פון וועלט אימפּעריאַליזם, קריזיס און הונגער און אויפשטאַנד פון די אַרבעטער מאַסן. אינמיטן — סאָוועטן פאַרבאַנד, אויפבוי, 5 יאָר פּלאַן. לינקס — אונטערדריקטע קאָליאָנאַלע פעלקער. די קאָמוניסטישע פּאַרטיי אָרגאַניזירט צו אַ קאַמף.

אויפן סקוועער, לעבן מאָנומענט „פינף יאָר פּלאַן", פאַרזאַמלען זיך די גרופּעס. צום טאַקט פון פּייקל צעשטעלן זיך די קאָלאָנען מיטן פּנים צום סלופּ, וואו ס'היינגט נאָך אַ ליידיקער שטריק.

חבר גאָלדבערג רעדט וועגן אַרבעטערס פאַטערלאַנד, וועגן סאָוועטן־פאַרבאַנד. ער בלייבט שטיין אינמיטן דער רעדע.

אַלע אויגן, הונדערטער ברייט־צעעפנטע קינדערשע אויגן זיינען געווענדט צום סלופּ. חבר סאַנדלער ציט אַרויף די רויטע פאָן.

הונדערטער קינדער־שטימען זינגען אויף דעם „אינטערנאַציאָנאַל". הונדערטער הענטלעך גיבן זיך אַ הויב אין דער לופט. אַזאַ ערנסטקייט. אַזאַ גרייטקייט.

חבר גאָלדבערג פאַרענדיקט די רעדע:

— זייט איר גרייט?

און אַ כוואַליע פון הענטלעך גיט זיך אַ הויב איבער די קעפּ און זאָגט נאָך די שבואה:

— שטענדיק גרייט צו פאַרטיידיקן דעם סאָוועטן־פאַרבאַנד!

אַ שטילער הייליקער מאָמענט. קיין צווייגל פון קיין בוים גיט זיך ניט קיין ריר.

דער קעמפּ האָט זיך צעטיילט אויף צוויי: רויטע אַרמייער און ווייס־גוואַרדייער.

די קינדער עסן אָנבייסן. מיט אַמאָל דערהערט זיך אַ רוף דורך ראַדיאָ, איבער קינדערשע קעפּ, צו די קאַפּיטאַליסטישע לענדער, זיי זאָלן באַפאַלן דעם סאָוועטן־פאַרבאַנד.

עס דערהערן זיך די טריט פון די ווייס־גוואַרדייער, אָבער ביי די טירן פון עס־צימער שטייט אַ זיכערע די וואַך פון די רויטע אַרמייער.

נאָכן עסן זיינען די קינדער, ווי אַלע טאָג, אַוועק צו זייער אַרבעט. איין גרופּע בויט די טויערן. אַ צווייטע לייגט אויס די מאַפּע פון סאָוועטן־פאַרבאַנד. אַ דריטע מאָלט דעם פאָרהאַנג פון טעאַטער א. א. וו. לעבן יעדער גרופּע אַרבעטער זיינען געשטאַנען רויטע פאָנען.

אין די וועלדלעך אַרום, פאַרשטעקט צווישן בוימער, האָבן געלויערט די ווייס־גוואַרדייער. און די אַרבעטער האָבן באַדאַרפט אָנגיין מיט זייער אַרבעט, האַלטן אַן אויג אויף זייער פאָן און אין דערזעלביקער צייט זיך היטן פון שונא.

שטייט אַ גרופּע און אַרבעט. מיט אַמאָל דערהערט זיך אַ געשריי:

— חברים, די ווייס־גוואַרדייער!

— גיט מען אַ וואָרף די אַרבעט און אַלע רינגלען אַרום די רויטע פּאָן.

וואָס שפּעטער אין טאָג אַלץ מער האָט זיך צעפלאַקערט דער קאַמף. די „ווייס־גווארדייער" זיינען געוואָרן חוצפהדיקער, אַרויס פון די וועלדער. האָבן די רויט־אַרמייער גענומען ווייזן וואָס זיי קענען און אַנשטאַט פאַרטיידיקן זיך האָבן זיי גענומען אָנגרייפן. מען האָט געפּאַקט גרופּעס ווייס־גווארדייער, זיי געבונדען און אַוועקגעפירט אין געפאַנגענשאַפט.

מיט אַמאָל — אַ טומל. מען האָט פאַרכאַפּט אַ רויטע פּאָן. וועט מען דאָס דערלאָזן? איז אַ יאַטל געפאַלן אויפן שכל. געמאַכט זיך אַ טאַפּלטן באַנד אויפן אָרם און אַריין צווישן שונא:

— גיב מיר די פּאָן, זעסט — ווייזט ער אויף זיין געלן אַרם־באַנד — איך בין אַ ווייס־גווארדייער.

און אַז חברה האָט אים איבערגעגעבן די רויטע פּאָן, האָט ער געגעבן אַ דריי איבער דעם באַנד:

— איר זעט — האָט ער געוויזן אויף דער צווייטער זייט באַנד וועלכע איז געווען רויט — איך בין אַ רויטער אַרמייער. און — פּאַשאָל.

זינערויש זיינען די רויטע אַרמייער אַוועק צו דער אַרבעט מיט זייערע רויטע פּאָנען.

פּיאָנערן־קאָנגרעס

מיט טעג פריער האָט מען זיך געגרייט צום דריטן פּיאָנערן־קאָנגרעס אין „קינדערלאַנד". באַנגעלעך זיינען פאַרוואַנדלט געוואָרן אין לענדער. זיי האָבן געקליבן דעלעגאַטן און די דעלעגאַטן זיינען געלאָפן אין דער ביבליאָטעק אויסגעפינען וויפל פּיאָנערן עס געפינען זיך אין זייערע לענדער. וויפל קינדער עס זיינען באַשעפטיקט אין די אינדוסטריעס און וועגן דעם טעראָר אין זייערע לענדער.

נאָכמיטאָג. דער סיגנאַל איז געגעבן. די דעלעגאַטן לאָזן זיך אַרויס צום קאָנגרעס. זיי גייען מיט זייערע פּאָנען און באַנערס. ביים טויער פון „קינדערלאַנד" ווערן זיי סאַלוטירט פון אַ פּיאָנערן־וואַך.

די דעלעגאַטן מאַרשירן אַריין אין טעאַטער, מען קוקט דורך זייערע מאַנדאַטן און מען ווייזט זיי אָן זייערע פּלעצער. אויף די פּלעצער זיינען צעהאַנגען שילדן מיט נעמען פון די לענדער.

דער זאַל איז באַהאַנגען מיט פּלאַמיקע רעוואָלוציאָנערע פּלאַקאַטן. פון אויבן אָן הייגען אַ סאָוועטישע פּאָן און אַ כינעזיש־סאָוועטישע פּאָן.

אין פּרעזידיום זיצן די עקזעקוטיווע פון קינדערלאַנד סאָוועט, אַ פאָרשטייער פון דער פּאַרטיי, אַ פאָרשטייער פון שאַפּ, פון די שולן און אָרדן.

מיטן „אינטערנאַציאָנאַל" עפנט זיך דער פייערלעכער צוזאַמענפאָר פון די פּיאָנערן.

די פאָרזיצערין, חברטע מיני, דערקלערט די וויכטיקייט פון היינטיקן, דריטן קאָנגרעס, איצט אין אַ צייט ווען אַלע קאַפּיטאַליסטישע לענדער גרייטן זיך צו באַפאַלן אונדזער פאַטערלאַנד.

עס טרעטן אַרויס די דעלעגאַטן פון אַלע לענדער, פון איינגלאַנד, דייטשלאַנד, איטאַליע, יאַפּאַן, פראַנקרייך, כינע א. א. וו.

די דעלעגאַטן דערציילן וויפל פּיאָנערן עס זיינען דאָ אין זייערע לענדער, וועגן די קאַמפן וואָס זיי פירן און וועגן טעראָר וואָס בושעוועט אין זייערע לענדער.

אייניקע דעלעגאַטן דערציילן אויך, אַז זייערע רעגירונגען האָבן זיי געשטערט און ניט געלאָזט פאָרן צום קאָנגרעס, אָבער זיי האָבן זיך מיט פאַרשידענע קונצן דורכגעשמוגלט, כדי צו קענען ברייגגען באַריכטן און גרוסן צום אַלוועלטלעכן פּיאָנערן קאָנגרעס אין „קינדערלאַנד".

דעם איינציקן פריילעכן באַריכט ברייגגט דער דעלעגאַט פון סאָוועטן־פאַרבאַנד. ער דערציילט מיט וואָס פאַר אַ פרייד די אַרבעטער און פּויערים בויען זייער לאַנד און ווי אַזוי די פּיאָנערן העלפן אין דער אַרבעט.

די באַריכטן ווערן דורכגעפלאָכטן מיט רעוואָלוציאָנערע לידער און היליקיע אַפּלאָדיסמענטן.

דער פּיאָנערן־קאָנגרעס איז באַגריסט געוואָרן אין נאָמען פון סאָוועט פון „קינדערלאַנד" פון חברטע עדנא, פון חבר קאַציק אין נאָמען פון דער נאַציאָנאַלער עקזעקוטיווע פון די שולן, חבר קאַלוטשי אין נאָמען פון די אַרבעטער. עס האָבן אויך באַגריסט פאָרשטייער פון דער פּאַרטיי און פון אָרדן.

חברה קליינוואַרג זיצן אַרום פּרעזידיום טיש. די פּנימער זיינען ערנסט. פאַרטיפט. זיי הערן זיך צו און שלינגען יעדעס וואָרט. ס'אַ וויכטיקער מאָמענט. און מען וועט דאַרפן אָפּגעבן באַריכטן צו זייערע באַנגעלעך ד. ה. צו זייערע לענדער... זיצט מען און מען נעצט די שפּיצן פון די בלייפעדער און מען שרייבט אין איילעניש אויף די פּאַפּירלעך.

דער קאָנגרעס פאַרענדיקט זיך מיט געזאַנג און מיט אַ פּיאָנערן טאַנץ צוגעגרייט פון קינדערלאַנד־סאָוועט. דער טאַנץ פאַרענדיקט זיך מיט אַ מאַרש אין וועלכן עס ווערן אַריינגעצויגן אַלע דעלעגאַטן און די געסט פון קאָנגרעס.

נאָכ'ן „אינטערנאַציאָנאַל" צעגייען זיך די דעלעגאַטן אין זייערע לענדער. יעדער גייט אַוועק מיט פרישן מוט און באַנייטע כחות צו קענען ווייטער אָנפירן די קאַמפן אין זייערע לענדער.

לענין־מאָנומענט

פרייטיק און שבת האָבן די חברה אונטער חבר זאַלאַטאַראָווס אָנפירערשאַפט געאַרבעט מיט שנעלן טעמפּ אַרויסצוענדיקן די אַרבעט. שבת אָוונט ווען אַלע קינדער זיינען געגאַנגען צום קעמפּ־פייער מיט די לאַליפּאָפּס אין מויל, זיינען די חברה שלאָגלער געווען פאַרשמאַיעט אין דער אַרבעט, געקלעטערט אויף לייטערס, אויף קעסטלעך און געפאַרבט דעם מאָנומענט. מיט פריידיקער טעמפּ האָבן געאַרבעט זייערע הענט. אָט־אָט און די אַרבעט איז שוין פאַרענדיקט.

זונטיק פרימאָרגן. אַלע זיינען געקליידט אין ווייסן באַציירט מיט רויטן מען איז גרייט מיט די פּאָנען, מיט די באַנערס און פּלאַקאַטן, מען וואַרט נאָר אויפן סיגנאַל.

עס דערהערט זיך דער טרומפּייטן־רוף. ווי געשולטע סאָלדאַטן צעשטעלט מען זיך אין רייען. רויטע פּאָנען פלאַטערן אויף קעגן לויכטנדיקער זון. מעשענע אינסטרומענטן שפּילן אויף אַ רעוואָלוציאָנערן מאַרש. אַ שטאָלצקייט, אַ שטייפקייט גייט אַריין אין קינדערשע קערפּערס. אַ פרייד ווייברירט אין קינדערשע הערצער. מיט ווירדיקן זיכערן גאַנג מאַרשירט מען צום מאָנומענט. בריגאַדעס באַגעגענען זיך, שליסן זיך אָן. מען קומט פון באַרג, פון טאָל, פון זייטיקע וועגן. קאָלאָנען נאָך קאָלאָנען מאַרשירן צום טאַקט פון דער מוזיק. מיט געזאַנג גיסן זיך אַריין די רייען אויפן סקוועער לעבן טעאַטער. אין מיליטערישער אָרדנונג רינגלט מען אַרום דעם מאָנומענט.

פּויקן־קלאַפּ און אַלץ ווערט שטיל, נאָר די זון שיינט און שמייכלט.

אויף אַ פּלאַטפאָרמע לעבן מאָנומענט שטייט דער פּרעזידיום. אַהין זיינען געווענדט די אויגן פון קליין און גרויס.

דער פאָרזיצער חבר גאָלדבערג עפנט די פייערונג מיט הארציקע ווערטער וועגן דעם גרויסן פירער לענין.

אַ יאַט קריכט אַרויף אויף אַ הויכן ליטער און אין איין מאָמענט באַווייזט זיך דער לענין־מאָנומענט אין זיין גאַנצער פּראַכט. אויף דריי הויכע בלאָקן שטייט לענין מיט אַ האַנט אָן אויסגעשטרעקטע, וואָס ווייזט די אַרבעטער דעם וועג צום ליכטיקן מאָרגן.

אַ מאָמענט אַ שטילער. באַלד אָן אויסברוך פון אַפּלאָדיסמענטן און ס'שאַלט אַרויס אַ קרעפטיקער זיגערישער „אינטערנאַציאָנאַל". צענדליקע רויטע פּאָנען און ברוינע קינדערשע הענט ציען זיך און פלאַטערן קעגן דער ליכטיקער זון.

אַ סצענע ביי לענינס מאָנומענט

מוטער מוני און חבר ריטשארד מור, ווען זיי זיינען געווען אין מעמפּ „קינדערלאַנד", דינסטיק דעם 2טן אויגוסט, אַרומגערינגלט פון קינדערלאַנד סאָוועט און פאַרוואַלטונג קאָמיסיע.

עס רעדט חבר קלמן מרמר. ווי אַ שטיל מעשהלע לייכט און גרינג, דערציילט ער פאַר די קינדער וועגן גרויסן פירער לענין. ער זאָגט אַז זיי קענען אויפבויען דעם גרעסטן מאָנומענט לענינען מיט דעם וואָס זיי וועלן גיין אין זיינע וועגן און אים טראָגן ביי זיך אין האַרצן.

עס רעדן די חברים עלעף, אַ פאָרשטייער פון די קינדער און דער חבר זאָלאָטאַראָוו וועלכער האָט אָנגעפירט מיט די קינדער די אַרבעט.

אַ גרופּע קינדער גיבן איבער אין דעקלאַמאַציע פאָרם די וויכטיקסטע פּאַסירונגען פון לענינס לעבן.

צוויי פּיאָנערן מיט רויטע פאָנען שטייען פאַרגליווערטע אויף דער וואַך.

אונטער די טענער פון „אינטערנאַציאָנאַל" גייען פאַרביי די קאָלאָנען דעם לענין־מאָנומענט. אַלעמאָל גיט זיך אַ הויב אַן אַנדער דיוויזיע קינדערשע הענטלעך, אויגעלעך פינקלדיקע דרייען זיך אוים אויף רעכטס אין פּיאָנערישן סאַלוט.

אַ פריידיקער ציטער נעמט דורך.

די קינדער גייען פאַרביי און מאַרשירן אַוועק אַהין וואוהין עס ווייזט לענינס אויסגעשטרעקטע האַנט.

מוטער מוני

אומגעריכט איז מוטער מוני אָנגעקומען אין קעמפּ. ווי אַ גוטע בשורה האָט זיך די נייס־באַלד צעטראָגן איבערן קעמפּ.

אַן אומרואיקייט האָט זיך דורכגעטראָגן צווישן די קינדער.

— מוטער מוני איז דאָ!

ווען די קינדער זיינען געשטאַנען אין די רייען פאַר מילך, האָבן די לערער דערקלערט די קינדער ווער מוני איז. אָבער די קינדער האָבן שוין געוואוסט. זיי האָבן זיך גערעכנט צו גיין זי אָנקוקן.

מען האָט גענומען זוכן פאַרב, קאַרטאָנען און שטעקנס צו־צוגרייטן פּלאַקאַטן.

ערשט נעכטן, דעם ערשטן אויגוסט, האָבן די קינדער דורכ־געפירט אַן אַנטי־מלחמה דעמאָנסטראַציע. די עלטערע קינדער זיינען געפאָרן קיין פּאָקיפּסי דעמאָנסטרירן. מען איז אויס־געמאַטערט, אָבער מוטער מוני איז דאָ. אַרבעט מען ווי די בינען. מען יאָגט זיך פאַרטיק צו מאַכען די פּלאַקאַטן.

דער גלאָק קלינגט. דאָס מאָל דאַרף מען קיין סך ניט רעדן צו דער חברה. זיי שטעלן זיך אַליין אוים אין די רייען.

אייביי לאָזט וויסן פון שפּיטאָל, אַז ער וויל אויך זען מוטער מוני. ער האָט זי נאָך קיינמאָל ניט געזען.

מיט די באַנגעלאָ־פאָנען און פּלאַקאַטן מאַרשירט גרופּע נאָך גרופּע בארג אַרונטער אויף דער צווייטער קעמפּ פון די דערוואַקסענע, וואו מוטער מוני מיט חבר מור שטייען אויף אַ פּלאַטפאָרמע.

מיט געהויבענע הענטלעך, מיט די אויגן צו מוטער מוני מאַרשירן פאַרביי די קינדער. צום סוף פון מאַרש צעשטעלן זיך די קינדערשע רייען ווי אַ פעסטע וואַנט אַרום מוטער מוני.

די אַלטע מיטן מאַמעשן פּנים דערזעט אין אַ קינדעריש הענטל דאָס בילד פון איר טאָם'ן און אירע ליפּן מורמלען שטיל:

—פּור באָי!

פון קינדערשע מיילער הילכט אַרויס:

— פרי טאָם מוני!

— פרי טאָם מוני!

העכער און שטאַרקער ווערט דער רוף:

— פרי טאָם מוני!

אַ יאַטל שפּרינגט אויף מיט צעצינדענע אויגן און שרייט אוים:

— מיר אַלע וועלן באַפרייען דיין זון, מוטער מוני!

און ס'הילכט אָפּ אַן ענטפער פון הונדערטער מיילער.

— מיר וועלן קעמפן פאַר דער באַפרייאונג פון טאָם מונין און אַלע פּאָליטישע אַרעסטירטע.

מיט אַמאָל אַ שטילקייט. מוטער מוני רעדט. דאָס קלענ־סטע שטיפערל האַלט איין דעם אָטעם.

שטיל ווי אַ סוד קומען די ווערטער:

— מיין זון איז אומשולדיק. איך וועל אים דערציילן אַלץ וואָס איך האָב דאָ געזען.

אַזוי פּשוט, אַזוי מאַמעדיק.

די קינדער הערן. די קינדער פאַרשטייען. און זיי ענטפערן מיט אַ דריי־גאָרנדיקן:

— פרי טאָם מוני!!!

די קינדער ווילן ניט אַוועקגיין. זיי ווילן ניט איבערלאָזן מוטער מוני, זיי קענען ניט די אויגן אַוועקרייסן.

חברה האָט זיך נאָר אַריינגעטאָן אין שפּיל. שרייט איינער אוים:

— חברים, מוטער מוני פאָרט אַוועק.

אַלע לאָזן איבער זייער שפּילן, גיבן זיך אַ יאָג צום וועג.

דער אויטאָמאָביל טראָגט זיך פאַרביי. מוטער מוני קוקט אַרויס מיט אַ מוטערלעכן שמייכל און פאָכעט מיט דער האַנט.

הונדערטער הענטלעך הויבן זיך אָן באַוועגן אין דער לופט:

— גוד ביי מוטער מוני, גוד ביי!

אַ גרויער שטויב הויבט זיך אויף אויפן וועג.

קינדער שטייען מיט געהויבענע הענטלעך און פאַרביינקטע אויגן.

דער אויטאָמאָביל פאַרשווינדט און ווידער זיינען די קינ־דער פאַרנומען אין זייער שפּיל. ווידער קלינגען פריילעכע קינדער־שטימען, אין „קינדערלאַנד".

משה נאַדיר

אַראָפּ מיט די "געטער"!

דער טאַטע, דער זון, דער הייליקער גייסט.
יעהאָוואַ, מאַהאָמעד, און יעזוס דער קריסט.

אַ מעשה אַ ווילדע פון טויזנט־איין־נאַכט, —
ווער האָט עס צום לעבן, צום לעבן געבראַכט?

דער טאַטע, דער פאַטער פון מענטש און מיקראָב.
ער ווארפט אַלע קינדער אין זודיקן טאָפּ.

אַלמעכטיק אַזוי און גייציק און מיאוס,
האָט האָלד אַ שטיק תחילים און אַ בלוטיקן ברית...

אל־שדי, צבאות, אומענדלעך אַזוי,
פאַרצייכנט די זינד פון גוסער פלוי...

דער טאַטע, דער זון, דער הייליקער גייסט,
ווער האָט אונז מיט מעשיות אַזוינע געשפּייזט? —

פון געטער וואָס לאָזן פאַרבליטן די זון...
פון טאַטעס וואָס זאָגן „ער עסט דיך און דו — אים!"

אין פינצטערער נאַכט, ביים קאַניץ, אין הייל.
געמאָלט איז געוואָרן אָט־דאָס ווילדע געמעל.

אין נידריקן שטערן פון מענטש־האָטענטאָט,
געבוירן געוואָרן איז טייפל און „גאָט"...

פון „גריכישע „געטער", פון גאָט־ספּעציאַליסטן.
(וואָס האָבן געוואַקסן ווי פליגן אויף מיסטן)

געוואָרן אַ „טראָסט" פונם הימלשן „טראָן"
קריסטוס־יעהאָוואַ... יעהאָוואַ עט זאָהן.

אַ טראָסט מיט פיל „בראַנשעס", אַ גאָלד־מאַסימאַטן —
פון הייליקן זון און פון הייליקן טאַטן...

און ווער לעבט אויפן טאַטן? און ווער אויפן „קינד"?
די רויבער, די האַרן, דאָס מערדער־געזינד!

ווער לעקט קריסטוס' וואונד, ווערט זאַט און ווערט פעט?
דער גלח, דער סוחר, דער פרומער פּאָעט...

ווער פינגערט צום הימל און פלינדערט דיין טאַש?
ווער בינדט דיר די לענד מיט פעסימיסטישן אַש?

ווער שטופּט דיך צום הימל, צום הימל כסדר. —
מיט פלאַמיקער שווערד און מיט פלאַמיקער פעדער?

עס זיינען די רויבער, די שעכטער פון גאָרגלען.
וואָס שפּילן אויף העלע, אויף הייליקע אָרגלען!...

זיי האָבן צום הימל די גאָלד'נע שליסל
און ווייסן דעם וועג צו חזיר־שמאַלץ־שיסל...

און דיר, אָ, מיין קינד, פאַר דיין ערלעכן שוויים —
מען גיט דיר אַ ברכה פון „הייליקן קרייסט"...

פאַר לעבנס פאַרלאָשענע. פאַר יוגנטן גראָווע,
מען גיט דיר אַ פּאַספּאָרט צום טויער פון יעהאָוואַ.

אָ, בלינדע, פאַרבלענדטע, דערוואַכט און דערזעט:
ס'פירט צו דעם „הימל" אַ בלוטיקער וועג!

וואָראָנעס פאַרפּוצטע אין פּראַק, אין אָרנאַט —
זיי פרעסן אויף מענטשן־קרבנות זיך זאַט...

(די קראָע פון הויך זעט־אויס ווי אַ שוואַלב —
און גלאַנציק פון ווייט איז דאָס גאָלדענע קאַלב!...)

אָ, בלענדע, פאַרבלענדטע, ביים „הייליקן ליכט" —
דערוואַכט און דערזעט — די קלויז און די קירך!

דערוואַכט און דערזעט ווי ס'איז בלוטיק דאָס וואָרט —
וואָס פאַלט אויף גלחישער, רבישער באָרד!

דערוואַכט און דערזעט ווי עס שלעפּערט אייך איין
דער גלאָק, און דער ווייַרויך, און דער ביבלישער ווין!

דערוואַכט און דערזעט: געפּענטעט אין שטרוי!
צענעס ביידע הענט און אָט־שוין ביזטו פריי!

וואַך־אויף און דערזע ביים עלעקטרישן ליכט:
עס איז הויל, עס איז פּוסט דער אויבערשטער שיכט...

און וועג צום „גן עדן" איז וועג צו דיין מאַכט,
וואָס טויזנט גן עדנס — טאָג־טעגלעך באַשאַפט!...

און ס'איז שור־הבר, ליותן אויף ד ע ר וועלט פאַראַן,
און אַז צו בעסערער וועלט איז בלויז עטלעכע שפּאַן!

כאַיז בלויז אַ פּאָר שווערע, מעכטיקע טראָט —
מיט האַמער און סערפּ צו צעשמעטערן „גאָט"!

אין קאַמף קעגן רעליגיע

י. ל. דרוקער

ווידער קומען די „ימים נוראים". ווידער וועט זיך אויפ־הויבן דער רעליגיעזער האַרמידער. דער „שופר" וואָס דאַרף פאַרטראָגן בייזע רוחות און וועט דעם קריזיס נישט רירן, וועט אָבער אויפ'ס ניי רופן די מאַסן צו „תשובה".

צו די הונדערטער שולן און שולכלעך וועלן נאָך צוקומען די האַלב־פּוסטע מואווים און טעאַטערן. דער האַנדל מיט „זינד" וועט שטייגן...

איבערן לאַנד און ספּעציעל אין קאַליפאָרניע וואַקסן די אַלערליי רעליגיעז־מיסטישע סעקטן.

אין אינדיע האָט זיך שוין באַוויזן אַ נייער שאַרלאַטאַן־„משיח": שרי מעהער באַהב.

אַלץ מער פאַרשווינדט דער אונטערשיד צווישן די אַלע רעליגיעס. זיי האָבן איין ציל — אָפּהאַלטן דורך פינצטערניש

צייכנונג פון יאָסל קאַטלער

אַלץ מער איז נויטיק אַ מאַסן־אויפקלערונג וועגן דער ראָלע פון רעליגיע אין אונדזער געזעלשאַפט.

די „הייליקע טעג" דינען דער בורזשואַזיע ווי אַ מאָביליזאַציע פון דער רעליגיע. אויף מאָביליזאַציע מיזן מיר ענטפערן מיט קאָנטר־מאָביליזאַציע.

רעליגיע דינט איצט די בורזשויען ווי דאָס „שטאַרקסטע" מיטל קעגן ראַדיקאַליזאַציע; פּאַטריאָטיזם ציט שוין נישט אַזוי שטאַרק אָן.

אין די שולן וועט מען דרשנען אַז דער קריזיס — דאָס איז גאָטס שטראָף פאַר די זינד פון די מענטשן. די אָרעמע מאַסן וואָס האָבן אַלעמאָל געליטן, דאַרף מען איצט נאָך מער באַשטראָפן און זיי דאַרפן נאָך איבערבעטן גאָט... דאָס איז די לאָגיק פון רעליגיע.

פאַרשידענע רעליגיעזע משוגעתן פאַרשפּרייט מען איצט. אויך אין נאַטור־קאַטאַסטראָפעס זעט מען שוין ווידער „סמנים". מען זעט שוין ווידער „משיחס־צייטן".

דעם אונטערגאַנג פון דער רויבער־וועלט.

איין פאַרשטאַרקטער פראָנט איז נויטיק קעגן זיי.

פאַרפאָלגונגען

מיט דער אַנטשטייאונג פון די גרויסע רעליגיעס, האָבן זיך אָנגעהויבן פאַרפאָלגונגען קעגן פרייען געדאַנק. די וועלט געשיכטע איז פול מיט פייניגונגען און מאָרדן פון גרויסע, פרייע גייסטער. אויך ביי אידן זיינען פון די אַלטע צייטן אָן געווען פרייהייטלעכע מאַרטירער.

די אמתע פינצטערניש איז אָבער ערשט אָנגעקומען ווען די קריסטלעכע קירכע האָט פאַרנומען אייראָפּע און געשטרעקט אירע בלוטיקע פינגער אין אַלע וועלט־טיילן. דער גרויסער פריי־דיינקער טאָמאַס פּעין (18־טער יאָרהונדערט) האָט זיך אויסגע־דריקט, אַז: „איידער די קריסטלעכע קירך האָט געהאַט די מאַכט, האָבן מענטשן פיל מער געוואוסט, איידער הונדערטער יאָרי נאָכדעם". און באמת, די גריכישע, רוימישע און אַראַבישע

קולטורן זיינען נישט געשטאַנען נידעריקער ווי די פון דער רענע־סאַנס עפּאָכע, ד. ה. ווען די פינצטערע מאַכט פון דער קירכע האָט טיילווייז גענומען אָפּטרעטן.

עס איז גענוג צו נעמען אַ פאַקט וועגן דעם ערשטן, גרויסן, מאָדערנעם פילאָזאָף ניקאָלאַס קאָפּערניקוס. זיין בוך, וואָס האָט געמאַכט אַן איבערקערעניש אין דער אַסטראָנאָמיע פון יאָר־טויזנטער, איז ערשט דערשינען 36 יאָר נאָך זיין טויט. אַזוי גרויס איז געווען די געפאַר דאָס אַרויסגעבן ביי זיין לעבן און אַ מורא פאַר זיינע פריינט און משפּחה דאָס שפּעטער צו פאַר־עפנטלעכן! אַ פאַקט, אַז מ'האָט נאָך זיינע אָנהייַנגער דערנאָך ביטער פאַרפאָלגט. צווישן זיי, דעם געניאַלן גאַליליאָ.

פאַר אונדז, אין אַמעריקע, מעגן מיר זיך אָפּשטעלן אויף דעם פריער־דערמאָנטן טאָמאַס פּעין. דאָס וועט אונדז אויך באַווייזן, ווי אומדאַנקבאַר די בורזשואַזיע קען זיין צו אירע אייגענע גרויסע מענטשן, אויב זיי וואַגן נאָר אָנצורירן די רעליגיע.

טאָמאַס פּעין, אַן איינגלישער עמיגראַנט, האָט אָנגעשריבן אַ ביכל „קאָמאָן סענס". (שכל הישר). אין דעם ווערק האָט ער באַוויזן ווי נאַריש עס איז פאַר גרויסע מאַסן (קאָלאָניסטן) זיך צו לאָזן אונטערדריקן פון אַ הייפּעלע טיראַנען (איינגלאַנד). דאָס ביכל איז געווען פאַרן אַמעריקאַנישן קאַמף פאַר אומאָפּהייַנגיקייט דאָס זעלבע, וואָס אין 18־טן יאָרהונדערט, ה. ב. סטאָו'ס ראָמאַן „אָנקל טאָמ'ס קעבין" — פאַר דעם בירגער־קריג צו באַפרייען די נעגער. גענוג צו זאָגן, אַז דער בוך איז זיך דעמאָלט צענאַנגען אין 100.000 עקזעמפּלאַרן.

דערזעלבער פּעין האָט נאָכדעם אָנגעשריבן זיין באַרימט ווערק „די צייט פון פאַרשטאַנד"; דאָרט האָט ער געהאַקט שטיקער פון דער ביבל, גלייך נאָך גליד.

אַז ער איז דערנאָך צוריקגעקומען אין דער באַפרייטער אַמעריקע, האָט מען אים, צוליב זיין בוך, זייער קאַלט אויפגענומען. וואַשינגטאָן האָט זיך מיט אים צעקריגט און פּעין איז געשטאָרבן אין איינזאַמקייט און פאַרגעסנקייט. אַצינד מאַכט מען נישט קיין גרויס וועזן וועגן זיין גוואַלדיקער ראָלע אינם קריג און זיג פון אומאָפּהייַנגיקייט.

דער קאַמף פון די אַמאָליקע שקלאַפן־האַלטער און דער הייַנטיקער בורזשואַזיע קעגן דער וויסנשאַפט איז אָנגעגאַנגען און גייט אָן אינטענסיוו. דערמאַנט זיך דעם דעיטאָן־דאַרווין־פּראָצעס. אין די ביבליאָטעקן וועט מען זייער ווייניק (אָדער אין מאַנכע גאָרנישט) אַנטי־רעליגיעזע ביכער אַריינלאָזן. דער אַמעריקאַנישער אַטעאיסטן־געזעלשאַפט איז אָפּגעזאָגט געוואָרן דאָס רעכט צו עפענען אַ ראַדיאָ־סטאַנציע. פריי־געזאָנענע סטודענטן פאַרפאָלגט מען אין די אוניווערזיטעטן, א. א. וו.

דער „סאָציאַליסטישער" שטאַנדפּונקט

די פּסעוודאָ־סאָציאַליסטן העלפן דער בורזשואַזיע צו פאַרשפּרייטן די רעליגיע, דורכדעם, וואָס זיי פירן ניט קיין שום אויפקלערונג קעגן איר איינפלוס.

אָט די רעפאָרם־סאָציאַליסטן פון אַלע ריכטונגען האָבן שטענדיק געהאַלטן אַז רעליגיע איז אַ פּריוואַט־זאַך. זיי האָבן אַזוי שטאַרק געהאַלטן פון דעם שטאַנדפּונקט, אַז זיי האָבן אַזש געמאַכט — און זיי מאַכן — אַ געזעלשאַפטלעכע פּראַקטיק פון דעם. נעמלעך, זיי האָבן זיך פאַראייניקט מיט קירכלעכע גרופּעס און אינדיווידואומס אין פאַרשידענע לענדער; סיי אין דער רעגירונג און סיי אָרגאַניזאַציאָנעל. איבריקנס, וואָס פאַראונטערשיד איז דען פון די קריסטלעך־סאָציאַליסטישע פּאַרטייען ביז די פאַראַט־סאָציאַליסטן? קיין אונטערשיד.

ביי די אידישע „סאָציאַליסטן" אין פּוילן דריקט זיך די שטעלונג אויס מיט דעם, וואָס זיי לאָזן זיך דערוויילן אין אַלע רעליגיעזע קהילות.

דעם בעסטן מוסטער פון סאָציאַל־דעמאָקראַטישער סאָלידאַריזירונג מיט רעליגיע קען מען געפינען אין עסטרייך. דאָרט גייט די קירכע האַנט־אין־האַנט מיט די דאָזיקע „סאָציאַליסטן". אפילו אין ערשטע מאַי דעמאָנסטראַציעס טראָגט מען רעליגיעזע בילדער און קירכלעכע פאָנען צוזאַמען מיט דער רויטער פאָן.

ביי דער דערעפענונג פון מאַנכע נייע רוימיש־קאַטוילישע שולן אין דוירבי, איינגלאַנד דעם 9טן אָקטאָבער 1931, האָט דער אַרבעטער־פאַרערטער דזש. ה. טאָמאַס געהאַלטן אַ באַגריסונג־רעדע. צווישן אַנדערעס, האָט ער געזאָגט דאָס פאָלגנדע: „אין אָט די טעג, ווען צעשטערנדע כחות זיינען אַממייסטן אַקטיוו, איז נישטאָ קיין גרעסערע מאַכט צום גוטן ווי רעליגיע".

דאָ, אין אַמעריקע, לעבן די „גענאָסן" אויך גאַנץ פרידלעך מיט רעליגיע. איר קענט אין זייער „פאָרווערטס" גאַנץ אָפט געפינען סימפּאַטישע קאָרעספּאָנדענצן און אַרטיקלען וועגן רבנים און פרומע אידן. עס פעלן דאָרט אויך נישט קיין אַנאָנסן פון פאַרשידענע חזנישע תפילות. אין אַ סך ברענטשעס פונם אַזוי גערופענעם אַרבעטער רינג, אין די קלענערע שטעטלעך איבערן לאַנד, אָרדנט מען איין רעליגיעזע תפילות אויף ראש־השנה און יום כפור.

אין צייט פון די וואַלן האָבן רבנים גוטע ווערטער פאַר די „סאָציאַליסטישע" קאַנדידאַטן. גלחים זיינען ביי זיי גאַנצע מאַכערס און אין דערזעלבער צייט פּרעדיקן זיי פון די בימהס אין די קירכעס.

אין דער סאָציאַל־דעמאָקראַטישער פּרעסע פון דער גאַנצער וועלט וועט מען קיינמאָל נישט געפינען קיין אַרטיקל קעגן רעליגיע.

אָט דאָס הייסט באַ זיי „רעליגיע איז אַ פּריוואַטע זאַך"; טשעפּעט נישט די רעליגיע. קיין בעסערע שטיצע פאַר דער רעליגיע דאַרף די בורזשואַזיע נישט.

פונדעסטוועגן, ווי מיר זעען, באַנוצן די דאָזיקע „סאָציאַליסטן" די רעליגיע שוין גאָרנישט פּריוואַט, ווען דאָס קען נאָר העלפן זייער איינפלוס און פּאַרטיי. דעמאָלט פאַראייניקט זיך רעליגיע מיטן געלן סאָציאַליזם, צו האַלטן די מאַסן אין פינצטערניש און רעאַקציע.

די מאַסן

גליקלעכערווייזע איז נאָך דאָ צווישן די מאַסן אַזאַ מין זאַך ווי דער ריינער פאַרשטאַנד; אַ ריכטיקע אָריענטאַציע ביי אַ סך אונטערדריקטע, טראָץ רעליגיעזער פאַרטעמפּונג.

די פּויערים, אונטער דער אַמאָליקער פּאַנשטשיזנע, האָבן זיך נישט געלאָזט איינרעדן פון די גלחים, אַז גאָט וויל זייער אונטערדריקונג. פאַרקערט, זיי האָבן געגלויבט, אַז גאָט איז מיט זיי, מיט די ערלעכע. אָט דאָס גלויבן האָט בייגעשטייערט צו זייערע ריזיקע אויפשטאַנדן, וואָס האָבן זיי ענדלעך באַפרייט פון דער פּאַנשטשיזנע.

אין 16טן יאָרהונדערט איז פאָרגעקומען אַן אויפשטאַנד פון פּויערים אין דייטשלאַנד און דער פירער איז געווען דער גלח טאָמאַס מינצער. אָט דער העלדישער קאַמף איז אָרגאַניזירט געוואָרן אונטער רעליגיעזע לאָזונגען פון באַפרייען אַלע אונטערדריקטע מיט גאָט'ס הילף; אַז גאָט הייסט פאַרניכטן אַלע גוטבאַזיצער און רייכע באַראָנען.

אין דער אַלטער, רוימישער צייט זיינען געווען די געהיימע עראַנאָס־טהעאָסן, ד. ה. רעליגיעזע טרייד־יוניאָנס. דאָרט האָט מען פאַרשפּרייט האַס קעגן די רייכע אין נאָמען פון גאָט.

די אידישע אַסיים, פון וועלכע עס זיינען שפּעטער אַרויסגעקומען די קריסטן, האָבן געלעבט קאָאָפּעראַטיוו און פאַראַכטעט און פאַרשפּאָט די גבירים מיט זייערע פּאַראָנדקעס. מען שרייבט אפילו צו וועגן דעם גרויסן האַס, וואָס קריסטוס האָט געטראָגן קעגן די אידישע און רוימישע גבירים מיט זייער לוקסוס און הולטאַיסטוואָ.

שוין אין אונדזער צייט האָבן אַ סך אידישע פרומע אָרעמלייט אין די מאַסן סלאַווישע שטעטלעך געהאַסט זייערע רייכע און געשפּילט טראָציקייט און מאַנכעמאָל קליינע בונטן קעגן זיי, אָפט ביי רעליגיעזע צוזאַמענקונפטן. די פאַרגאַנגענע ליטעראַטור איז פול מיט עפּיזאָדן וועגן זיי.

אַצינד, אין מיטן פון דעם גרעסטן וועלט־קריזיס, איז צו האָפן, אַז דער קאַמף קעגן רעליגיע און די אויפקלערונג פון די מאַסן וועלן אונדז ברייַנגען גינסטיקע רעזולטאַטן.

דער שול־פאַראיין - א מאַסן־אָרגאַניזאַציע

(קאָנספּעקט פאַר איינלייטונגען און דיסקוסיעס)

I.

שול פאַראיין — מאַסן אָרגאַניזאַציע אַרום דער שול־אַרבעט:

דער שול־פאַראיין דאַרף און מוז ווערן אַ מאַסן־אָרגאַניזאַציע אַרום אונדזער שול ביים אינטערנאַציאָנאַלן אַרבעטער אָרדן. אַט די אָרגאַניזאַציע האַלט אויס די שול און פירט אָן מיט אַלע אירע אַרבעטן און אַקטיוויטעטן. די צילן, אויפגאַבן פון שול זיינען די צילן, אויפגאַבן פון שול־פאַראיין. אירע אַקטיוויטעטן זיינען, דערייבער, אויך זיינע אַקטיוויטעטן.

1. איז קודם כל, וואָס זיינען די צילן און אויפגאַבן פון אונדזער שול?

אונדזער לאָזונג: „דאָס אַרבעטער קינד פאַרן אַרבעטער קלאַס". אונדזער אויפגאַבע: אַריבערגעוויזן דאָס פּראָלעטאַרישע קינד אין אונדזערע רייען.

די פּאַבליק סקול פאַרסמט דעם מוח פון אונדזער קינד. פלאַנצט אין קינד אַ גרינגשעצונג צו אַרבעט און אַ ליבע צום אָלרייטניק, צום אַרויפגעאַרבעטן. רעספּעקט פאַרן רייכן און אילוזיעס פון אַרויפאַרבעטן זיך, רעספּעקט פאַר דער רעגירונג און שנאה צום רעבעל. פּאַטריאָטיזם, שאָוויניזם און קלאַסנהאַס, שנאה צום פרעמדגעבוירענעם. איר ציל איז: „שאַפן פון אַרבעטער קינד אַ שקלאַף פאַר דער אינדוסטריע".

אונדזער אַרבעטער שול נייטראַליזירט דעם סם, וואָס ווערט אַריינגעגעבן אין קינדס מוח. טראָגט אַריין באַוואוסטזיין אין קינד. דעקט אויף פאַרן קינד די צוויי געגנזעצלעכע קלאַסן, פלאַנצט איין אין קינד די פּראָלעטאַרישע אידעאָלאָגיע. גיט דעם קינד דעם שטויס צום מאַרקסיסטישן וויסן און אינטעליגענץ. שאַפט אין קינד דעם קאָלעקטיוויסטישן חוש, ליבע צו זיין קלאַס און גרייטקייט פאַר קאַמף. פירט אַריין דאָס קינד דירעקט אין קאַמף.

2. איצט נויטיקער, ווי ווען עס איז פריער.

איצט, אין צייט פון אומדערהערטן, שווערן קריזיס, ווען 14-15 מיליאָן אַרבעטער פירן אַ הונגער לעבן, ווען נאָכאַמאָל אַזוי פיל פירן אַ האַלב־הונגער לעבן, ווען די קאַמפן ווערן פון טאָג צו טאָג וואָס מער פאַרשאַרפט; ווען הונגער מאַרשן און מאַסן־דעמאָנסטראַציעס רופן אַרויס שווערע צוזאַמענשטויסן מיט דער רעגירונג און איר פּאָליציי, ווען ס'גרייט זיך אַ מלחמה איבער דער גאַנצער וועלט קעגן איינציקן אַרבעטער לאַנד, קעגן סאָוו. פאַרבאַנד — איצט וועלן די פּאַבליק־סקולס, הייסקולס און אַלע אַנדערע בורזשואַזדערציערישע אינסטיטוציעס נאָך שפּילן אַ גרעסערע ראָל אין פאַרשעמפּן אונדזערע קינדערס מוחות, ווי ווען עס איז פריער. איצט איז דעריבער די נויטיקייט אין אונדזער פּראָלעטאַרישער קלאַסנשול נאָך גרעסער.

3. די וויכטיקייט פון אַריבערגעווינען די יוגנט.

ס'איז ניטאָ קיין מעגלעכקייט פאַר אַ ברייטער באַוועגונג אָן אַריבערנעמען צו זיך די יוגנט. דער הערשנדיקער קלאַס פאַרשטייט דאָס גאַנץ גוט. די בורזשואַזיע האַלט אויס הונדערטער אַזעלכע אינסטיטוציעס, אויסגעבנדיק אויף זיי מיליאָנען. די אידישע בורזשואַזיע נוצט אויס די רעליגיעז־נאַציאָנאַלע טענדענץ פון נאָך אַ גרויסער טייל אידישע אַרבעטער און האַרעפּאַשניקעס, וואָס ווילן לערנען זייערע קינדער אידיש און שאַפט פאַר זיי רעאַקציאָנער פינצטערע תלמוד־תורות, נאַציאָנאַל־שאָוויניסטישע שולן (דער טיפּ פון פאָלקס און שלום עליכם שולן), סאָציאַל־פאַשיסטישע שולן (א"ר שולן). ביז היינט צו טאָג גייען נאָך אין אָט די אידישע דערגענצונג שולן אַריבער 250 טויזנט קינדער, פון וועלכע דער גרעסטער טייל איז קינדער פון אידישע אַרבעטער. דער ציל פון אונדזער שול איז אַרויסנעמען אָט די קינדער פון די אַרבעטער פיינטלעכע דערציאונגס אינסטיטוציעס. אונדזער פּראָלעטאַרישע שול אַלס אַן אינסטרומענט פאַר אַריבערגעווינען מאַסן אַרבעטער קינדער צו אונדז, האָט דעריבער אַ גרויסע און וויכטיקע באַדייטונג.

4. גרויסע אַנשטריינגונגען.

אָט די גרויסע אויפגאַבע פאָדערט אָבער גאַנץ גרויסע אַנשטריינגונגען: קענוועסן קינדער, באַזוכן טויזנטער אַרבעטער הייזמען, באַזוכן זיי ניט איינמאָל נאָר סיסטעמאַטיש, אָפט מאָל פאָדערט זיך גרויסע כחות. אויסהאַלטן פינאַנציעל די שול, איבערהויפּט אין צייט פון קריזיס, איז אויך אַ זאַך גאָר ניט קיין גרינגע. ס'פאָדערן זיך כחות, ס'פאָדערט זיך אַן אָרגאַניזאַציע, ס'פאָדערט זיך אַ מאַסן־אָרגאַניזאַציע.

5. אַ מאַסן אָרגאַניזאַציע אַרום די בורזשואַזע שולן

דער הערשנדיקער קלאַס פאַרשטייט די וויכטיקייט פון אַ מאַסן־אָרגאַניזאַציע אַרום יעדער פון אירע אינסטיטוציעס. יעדע קלעריקאַלע שול, יעדע תלמוד תורה האָט אַרום זיך אַן אָרגאַניזאַציע. די קאַפּיטאַליסטישע פּאַבליק סקולס, וואָס ווערן פינאַנציעל אויסגעהאַלטן דורכן שטאַט, וואָס נויטיקן זיך ניט אין קיין זייטיקע כחות, פאַרשטייען די גרויסע אָרגאַניזאַציאָנעלע און פּאָליטישע באַדייטונג פון אַזאַ מאַסן־אָרגאַניזאַציע. זיי שאַפן די „פּערענטס און טיטשערס אַסאָסיאַיישאָן", וועמענס מיטגלידער צילן אַריבער 3 מיליאָן. זיי רעכענען זיך ניט און ווילן זיך ניט רעכענען מיט די אינטערעסן פון אונדזערע קינדער און במילא ווען זיי ניט פרעגן קיין דעות אונדזערע מאַמעס און שאַפן פונדעסטוועגן דעם "מוטערס־טאָג" און אויך מוטערס אָרגאַניזאַציעס.

אונדזער שול, כדי זי זאָל קענען עקזיסטירן, מוז אונטער אַלע אומשטענדן האָבן אַ פּראָלעטאַרישע מאַסן־אָרגאַניזאַציע אַרום זיך — אַ שול־פאַראיין. אויפצוהאַלטן די פּראָלעטאַרישע קינדער־שול איז די ערשטע אויפגאַבע פון שול־פאַראיין.

II.

שול פאַראיין — מאַסן אָרגאַניזאַציע אַרום דער קינדער־באַוועגונג

דער שול־פאַראיין איז אַן אָרגאַניזאַציע מיט אַ זעלבסטשטענדיקן אָרט אין דער אַרבעטער באַוועגונג. דער שול־פאַראיין מוז ווערן אַ מאַסן־אָרגאַניזאַציע אַרום דער אַרבעטער קינדער־באַוועגונג.

די קינדער־באַוועגונג אין אַמעריקע איז נאָך דערווייל, לפי ערך, גאַנץ קליין. די אָביעקטיווע באַדינגונגען שאַפן אָבער פאַר איר זייער ברייטע פּערספּעקטיוון:

די עקספּלואַטאַציע פון קינדער איז אין אַ קאַפּיטאַליסטישן שטאַט אַ גאַנץ נאַטירלעכע און פערמאַנענטע דערשיינונג. מיט דער אַנטוויקלונג פון מאַשינעריע און פאַראיינפאַכונג פון אַרבעט, ווערן אַרויסגעוואָרפן די מער קוואַליפיצירטע, און דעריבער בעסער באַצאָלטע אַרבעטער און זייער אָרט פאַרנעמען ווייניקער באַצאָלטע אַרבעט־הענט, פרויען און קינדער.

די „ספּיד אָפּ" סיסטעם און דער שטענדיקער פּראָצעס פון שניידן שכירות צווינגען אַ סך אַרבעטער, כדי צו מאַכן אַ לעבן, צו שיקן צו דער אַרבעט זייערע ווייבער און קינדער.

אַזוי ווייזן אונדז די סטאַטיסטיקס פון 1927 אַז עס אַרבעטן אין דעם רייסטן לאַנד פון דער וועלט, אין אַמעריקע, אַריבער 4 מיליאָן קינדער. הונדערטער טויזנטער אַרבעטן טיילווייז, אַ סך העלפן זייערע טאַטעס און מאַמעס, אַ סך זוכן אַרבעט.

די באַדינגונגען, אין וועלכע זיי אַרבעטן, ווי די עקספּלואַטאַציע אַרום זיי בכלל, זיינען אַ שוידערלעכע. די „טשאַילד העלט ביוראָ" גיט סטאַטיסטישע ציפערן, וואָס קענען אונדז, אַרבעטער, עפּעס לערנען. אין ניו יאָרק אַרבעטן קינדער פאַר 1.50—2 דאָלער אַ וואָך. אין שטיק אַרבעט זיינען זייערע פאַרדינסטן נאָך אַ סך קלענערע. גאָווערנאָר פינטשאָט פון פּענסילוואַניע, לויבנדיק די „עפישענסי" פון זיין שטאַט, ווייזט אָן, אַז אינגלעך באַקומען פאַר 10-12 שעה נאַכט אַרבעט פיר דאָלער אַ וואָך. אין פאָל־ריווער אַרבעטן קינדער אין שוירט־פעקטאָרעס אַ 10 שטונדיקן אַרבעטס־טאָג פאַר 30 סענט. אין מאַסאַטשוסעטס סענאַט ווערט אַרויסגעבראַכט, אַז קינדער אַרבעטן 10-12 שטונדן אַ טאָג פאַר 2-3 דאָלער אַ וואָך. אין באָפאַלאָ, ניו יאָרק, אַרבעטן קינדער ביי אַזאַ שווערער אַרבעט, ווי אָנלאָדן טראָקס, פאַר 7 סענט אַ שעה. אין דער

סאוט ארבעטן קינדער פאר 92 סענט אַ וואָך. דער קריזיס האָט נאָך מער פאַרגרעסערט אָט דאָס בילד פון עלנט און נויט. 3½ מיליאָן קינדער, ווערט אָנגעוויזן לויט די סטאַטיסטיקס פון 1930, וואָס גייען אין די פּאָבליק סקולס זוכן ארבעט.

פון דער קאַנפערענץ אין ווייסן הויז וועגן קינדער געזונטהייט אין 1930, דערוויסן מיר זיך, אַז פון די 45 מיליאָן קינדער אין עלטער פון 1 ביז 17 יאָר, ליידן 6 מיליאָן קינדער פון ניט דערנערונג, 1 מיליאָן לוידט פון האַרץ קראַנקהייטן, 1 מיליאָן פון פאַרשידענע אַנדערע קראַנקהייטן און כמעט אַ האַלבער מיליאָן לוידט אויף טוברקולאָז. פון די 45 מיליאָן קינדער זיינען 8½ מיליאָן קראַנק, וואָס דאָס הייסט אַן ערך 19 פּראָצענט (ציפערן אָנגעגעבן פון הערשנדיקן קלאַס!).

דער הערשנדיקער קלאַס טוט קיין פינגער אין קאַלטן וואַסער צו העלפן די ארבעטער קינדער. 5 טויזנט פּאָבליק סקולס האָבן זיך לעצטנס פאַרמאַכט אויבערן לאַנד צוליבן קריזיס. קינדער קומען אין די פּאָבליק סקולס הונגעריקע, הוילע, נאַקעטע. אַ סך פון זיי האָבן ניט קיין מעגלעכקייט צו באַזוכן די סקול צוליב שיך און קאַרפּעיר.

אָט די ציפערן ווייזן אונדז, ווי גרויס אונדזער אויפמערקזאַמקייט מוז זיין אין דער ריכטונג צו אָרגאַניזירן די קינדער און שאַפן אַ ברייטע ארבעטער קינדער־באַוועגונג אין אַמעריקע.

דער קאַפּיטאַליסטישער קלאַס ווייסט, ווי אַזוי צו פאַרשקלאַפן אונדזערע קינדער. מיליאָנען ווערן אויסגעגעבן, כדי צו קענען אָנהאַלטן די השפּעה איבער די מוחות פון אונדזערע קינדער. צענדליקער אַטלעטן קלובן ווערן פאַר זיי געגרינדעט. „די עמעשטער אַטלעטיק יוניאָן אוו די יוניטעד סטייטס" ציילט אירע מיטגלידער אין 3½ מיליאָן, „די יאָנג מען קריסטשען אסאָסיאַיישאָן" האָט 1 מיליאָן מיט 34 טויזנט מיטגלידער, „יאָנג ווימען קריסטשען אסאָסיאַיישאָן" האָט 518 טויזנט מיטגלידער. „באָיס קלאָב פעדעריישאָן" האָט 240 טויזנט, די „קעמפּ פייער גירלס" האָבן 237 טויזנט. די „גוירל גאידס" ציילט איר מיטגלידערשאַפט אריבער 2 הונדערט טויזנט. „די באָי ראַדזשערס" — 30 טויזנט און נאָך און נאָך. מיר קענען דאָ ניט אויסרעכענען די טויזנטער „שוועמל־קלובן", וועמענס צאָל ס'איז כמעט ניט באַוואוסט.

ס'ווערן געגרינדעט פאַר זיי רעליגיעזע קלובן, וואָס ציילן זיך אין די הונדערטער איבערן לאַנד, ווי „די קאַטאָליק פּייאָנער בריגיידס" מיט אַ מיטגלידערשאַפט פון 400 טויזנט, די „בעפּטיסט יאָנג פּיפּלס יוניאָן" מיט 150 טויזנט.

ס'ווערן געגרינדעט פאַר זיי מיליטערישע און האַלב־מיליטערישע אָרגאַניזאַציעס, ווי „די נייוול בריגיידס", וואָס ציילט איר מיטגלידערשאַפט אין די צענדליקער טויזנטער, „די דזשוניאָר נייוול ריזערוווס" מיט אַ מיטגלידערשאַפט פון 25 טויזנט. און צום סוף די אָרגאַניזאַציאָנעל שטאַרקסטע קאַפּיטאַליסטישע אָרגאַניזאַציע — „די באָי סקאוטס", וואָס ציילט איר מיטגלידערשאַפט אין 893,485 און „גוירל סקאוטס" — אין 262,500.

די קאַפּיטאַליסטן פאַרשטייען גאַנץ גוט ווי צו בויען קינדער אָרגאַניזאַציעס. זיי ווייסן אַז די יוגנט נויטיקט זיך אין דער הילף פון עלטערע; זיי ווייסן אַז אַרום אַ קינדער אָרגאַניזאַציע מוז געשאַפן ווערן אַן אָרגאַניזאַציע פון עלטערע און זיי שאַפן אַרום די באָי סקאוטס זייערע „פאונדיישאָנס".

אונדזער ארבעטער־קינד ווערט אַוועקגעריסן פון אונדז, ווערט מיליטאַריזירט, ווערט צוגעגרייט אַלס קאַנאָנען פלייש אין דער וועלט שחיטה פאַר די אינטערעסן פון הערשנדיקן קלאַס. „די מיליטערי טרייניינג קורסן" האָבן זייער בודזשעט פון ¾ מיליאָן אין 1915 אַרויפגעשרויפט צו 10¾ מיליאָן אין 1930.

אונדזער אויפגאַבע: אַוועקרייסן דאָס קינד פון זיי. אַנטוויקלען אַ ברייטע מאַסן־באַוועגונג ארום אונדזערע קינדער־פאַדערונגען.

אַ מאַסן־אָרגאַניזאַציע ארום דער ארבעטער קינדער־באַוועגונג איז די צווייטע אויפגאַבע פון שול־פאַראיין.

III.

שול פאַראיין־געגנט קולטור צענטער

א. אונדזער שול איז ניט נאָר פאַרן קינד, נאָר אויך פאַרן דערוואַקסענעם. אונדזער שול־פאַראיין קען, דאַרף און מוז ווערן אַ קולטור־צענטער, אַ פּלאַץ וואו דער ארבעטער זאָל זיך פילן ווי אין דער היים, וואו ער זאָל באַקומען אינטערעס און פאַרברייטערן אַ שעה און זיך אָפּרישן פון די טאָג־טעגלעכע זאָרגן.

ב. אונדזער ארבעט צוגלייך מיטן קענוועסן דאָס קינד, איז אויך קענוועסן די עלטערן פון קינד. אונדזער חוב איז אַריבערגעווינען די ארבעטער היים. די בורזשואַזיע שאַצט אָפּ די וויכטיקייט פון באַאינפלוסן ארבעטער היימען. זי גיט אָפּ אויף דעם הונדערטער טויזנטער. מיר דאַרפן צוגעמען פון זיי די השפּעה, וואָס זיי האָבן איבער דער ארבעטער היים.

ג. דער שול־פאַראיין איז דאָס פּאַסיקע בריקל, דורך וועלכן מיר פירן דורך די, נאָך דערוויל ווייטע פון אונדז, עלטערן. די עלטערן, וואָס זיינען נאָך דערוויל ווייט פון אונדזער באַוועגונג, וועלן קומען אויסהערן אַ באַריכט פון לערער וועגן די דערפאָלגן פון זייערע קינדער, וועלן קומען צו סיסטעמאַטישע באַראַטונגען פון לערער מיט די עלטערן, וועלן ניט פאַרפעלן צו אַ קינדער־אונטערנעמונג, וועלן אַ סך לערנען און וועלן זיכער ברייגנען אַ סך פריינט און אויגענע. אונטערנעמונגען זיינען אין אַ שול ניט קיין „יומא־דפּגרא", נאָר אַן אָפּטע דערשיינונג, אַן אָפּרוף פון יעדער וויכטיקער ארבעטער געשייוניש. יעדע אונטערנעמונג, וואָס וועט באמת טראָגן אַ קולטורעל פּראָלעטאַרישן באַראַקטער, וועט זיין אַ גרויס געווינס און ברייגנען גוטע רעזולטאַטן.

ה. א) קורסן, סיסטעמאַטישע קורסן, ווערן אַ טייל פון אונדזער שול־פאַראיין. קורסן אין א"ב פון קאָמוניזם, פּאָליטישער עקאָנאָמיע, סאָציאַלע פראַגן, אידיש, ליטעראַטור און א. וו. (אָן רעוואָלוציאָנערער טעאָריע איז ניט מעגלעך קיין רעוואָלוציאָנערע פּראַקטיק—לענין). ב) אייגליטונגען, לעקציעס, דעבאַטעס, משפּטים, סימפּאָזיומס, דאַרפן אויך ווערן אַן אָפּטע דערשיינונג אין שול־פאַראיין. ג) יעדער חבר דאַרף קענען זיין אַ פּראָפּאַגאַנדיסט פאַר אונדזער ארבעט, יעדער חבר דאַרף האָבן די אַמביציע צו ווערן אַן אייגליטער. רעדנער־קלאַסן, אַרבקאָרן קלאַסן דאַרף ווערן אַ טייל פון אונדזער קולטור פּראָגראַם. ד) אונדזער שול קען ניט און טאָר ניט בלייבן אין די ד' אמות פון שול. ער מוז ארויסקומען פון שול אין גאַס, „אָפּען עיר" מיטונגען זיינען ווידער ביי אונדז אַ וויכטיקע ארבעט. ה) אַ גרויסע ראָל דאַרף אויך שפּילן ביי אונדז די קונסט־ארבעט. געזאַנג און דראַם קריזיז טאָרן ביי אונדז ניט פאַרנאַכלעסיקט ווערן. וו) די גאַנצע ארבעט דאַרף אָפּשפּיגלען אַ לעבעדיקע לאָקאַלע וואַנט־צייטונג, וואָס זאָל אָנווייזן די חסרונות און סטימולירן די ווייטערדיקע ארבעט.

ה. אַזאַ שול־פאַראיין וועט אומפאַרמיידלעך ציען די אויפמערקזאַמקייט פון אַלע ארבעטער אין געגנט, אָפּגעזען צי זיי האָבן קינדער אין אונדזער שול, צי זיי האָבן ניט. באַזונדעריק די ארבעטער היימען, וועלן מיר פאַר אַזאַ קולטור־צענטער אויך קענוועסן די ארבעטער־פאַמיליעס, וואָס האָבן קיין קינדער ניט.

ו. זיינען פאַראַן פאַר דעם די מעגלעכקייטן? אונדזערע מעגלעכקייטן זיינען גרעסערע פון אַנדערע אָרגאַניזאַציעס דערמיט: א) וואָס מיר האָבן אַן אָנגעשטעלטן סטעף־לערער; ב) וואָס מיר האָבן אין דער גרעסטער טייל פאַר דעם דירות; ג) וואָס אין די צייטן פון קריזיס, נויט און אָרימקייט זיינען טויזנטער האַרעפּאַשניקעס ראַדיקאַליזירט געוואָרן און זיינען גרייט אַריינטרעטן אין אונדזערע רייען און ד) ווייל מיר דרינגען אַריין אין יעדער ארבעטער היים מער ווי וועלכע ס'איז אָרגאַניזאַציע אַרום אונדז, דורך אונדזער קענוועס־קאָנטאַקט.

ז. אָט די ברייטע גאַנץ־פאַרצווייגטע קולטור ארבעט פירן מיר ניט אָן לשם קולטור, ווילן מיר ניט אַנטוויקלען קיין אינטעליגענטן, זיי זאָלן בלויז הנאה האָבן און זיך איבערנעמען מיט זייער ביסל וויסן, נאָר כדי זיי זאָלן מיט אָט דעם וויסן זיך טיילן מיט אַנדערע. ווילן מיר אָט דאָס אָרגאַניזאַציאָנעל פאַרזיכערן, מוזן מיר ארום דעם קולטור צענטער שאַפן אַ מאַסן־אָרגאַניזאַציע — אַ שול־פאַראיין. אַ געגנט־קולטור־צענטער — איז די דריטע אויפגאַבע פון שול־פאַראיין.

IV.

שול פאַראיין און די ארבעטער באַוועגונג

1. שול־פאַראיין ווערביר־פּונקט פאַר דער ארב. באַוועגונג.

גראַדע פאַר אונדז איז גרינגער זיך שטעלן אין איינגן קאָנטאַקט מיט ברייטע ארבעטער־מאַסן — אונדזער קענוועס מעטאָד. אין בויאונג פון שול באַזוכן מיר טויזנטער ארבעטער היימען. מיר פירן פּראָפּאַגאַנדע צווישן די עלטערן. אונדזער מעטאָד איז ניט קיין איינמאָליקער, נאָר אַ סיסטעמאַטישער. מיר באַקענען זיך גרינטלעך מיט יעדער פאַמיליע, מיט אירע טאָג־טעגלעכע זאָרגן, שטרעבונגען, פאַרלאַנגען. מיר קענען צוציען די ארבעטער פאַמיליע צו אונדזערע אָרגאַניזאַציעס.

איז דער ארבעטער אַן ארבעטלאָזער, שטייט ער פאַר א רענט פּראָב־

היגיענע פון מויל

דר. יעקב אָפּער

קראַנקער גומען (יאַסלעס)

דער גרויסער האַלענדישער באַקטעריאָלאָגיסט, ליעווענהוק, האָט געזאָגט אַז — „ס'זיינען פאַראַן מער באַקטעריען אין איין מויל, ווי איינוואוינער איבער גאַנץ האָלאַנד", ד. ה. טויזנטער און צענדליקער טויזנטער באַקטעריען זיינען שטענדיק פאַראַן אין מויל, וואָס זוכן נאָר די געלעגנהייט צו טאָן זייער שעדלעכע אַרבעט. די דאָזיקע באַקטעריען באַשטייען פון עטלעכע סאָרטן, וועלכע אונטערשיידן זיך בלויז מיקראָסקאָפּיש, אָבער די פונקציע איז איינע — צו צעשטערן אַלץ וואָס זיי קענען.

אָט די דאָזיקע באַקטעריען ווערן אַריינגענומען מיט די פאַרשיידענע שפּייזן, און דורך אַנדערע וועגן, אָבער נאָך מער ווערן אָנטוויקלט אין מויל, צוליב דער וואַרימקייט, נאַסקייט און שפּייזן, וואָס די באַקטעריען געפינען שטענדיק אין מויל, וואָס נוצט פאַר זייער באַקוועמלעכקייט און העלפט זיי זיך פאַרמערן. זיי אַטאַקירן די ציין און גומען.

די אורזאַכן פון קראַנקע יאַסלעס זיינען פאַרשיידענע, סיסטעמישע, וואָס קומען פון געוויסע קערפּערלעכע קראַנקהייטען, אָדער פון נים קיין ריכטיקער דיעטע, ד. ה. נים עסן די שפּייזן וואָס גיבן די נויטיקע כעמישע עלעמענטן וועלכע שטאַרקן און גיבן די בלוט־שטייפקייט צו די מוסקולן. נאָר אַממערסטן זיינען עס לאָקאַלע אורזאַכן, וואָס קומען פון נים האַלטן ריין דאָס מויל.

דער געבוי פון די יאַסלעס איז זייער דעליקאַט און איידל. די ברעגן פון די יאַסלעס זיינען דין, די בלוט־אָדערן זיינען קליינינקע, און די קלענסטע שטערונג ווירקט אויף דער בלוט־צירקולאַציע. דאָס בלוט איז די שפּייזערין פון אַלע מענטשלעכע אברים, און ווען די צירקולאַציע ווערט געשטערט, ווערן די יאַסלעס אָפּגעשוואַכט, פאַרלירן די שטייפקייט, ווערן לויז און האָבן נים קיין כח אויפצוהאַלטן אין זיך דאָס בלוט.

די סימפּטאָמען פון קראַנקע יאַסלעס זיינען גאַנץ פּשוט: זיי בלוטן באַ דער קלענסטער אָנרירונג, דורך רייבן מיט אַ צאָנבערשטל, אָדער אַפילו דורך אַ דרוק פון שפּייז. געזונטע יאַסלעס זיינען שטייף אָנגעצויגן אַרום דעם וואָרצל פון צאָן און קיין בלוט גייט נים פון די יאַסלעס ביים רייניקן די ציין.

ווען אָבער די יאַסלעס זיינען אנטצינדן, ווערן זיי רויטער ווי געוויינלעך, בלוטיקן זייער לייכט, און האָבן נים די שטייפקייט אַרום די צאָן־וואָרצלען. די ברעגן פון די יאַסלעס, וואָס גרעניצן זיך מיט די ציין, ווערן לויז און גיבן אַ מעגלעכקייט פאַר די באַקטעריען זיך צו באַזעצן דאָרט און טאָן זייער שעדלעכע אַרבעט. עס אַנטוויקלט זיך מאַטעריע אַרום די ציין. די ביינער וואָס האַלטן די ציין ווערן קראַנק און די ציין אַליין פאַנגען זיך אָן צו שאָקלען. אָט די קראַנקהייט ווערט גערופן „פּייאַריע" וועלכע פאַראורזאַכט אַ סך קערפּערלעכע קראַנקהייטן.

די לאָקאַלע אורזאַכן פון קראַנקע יאַסלעס, איז די נים רייניקייט פון מויל און פון די ציין. אַרום די ציין קלייבן זיך אָן ברעקלעך פון עסן, וואָס ווערן ביסלעכווייז פאַרהאַרטעוועט ווי שטיינער אַרום די ציין און דריקן די יאַסלעס און מאַכן זיי צו בלוטיקן. דאָס ווירקט אויך אויף די וואָרצלען פון די ציין וואָס ווערן דערפון שוואַך. עס זיינען אויך פאַראַן כעמישע שטאָפן וואָס ווערן באַנוצט אין פאַבריק וואָס אַנטהאַלטן אין זיך אַזאַ צעשטערונג גיפט „טאַקסין" וואָס ווירקט שלעכט אויף די יאַסלעס און די ציין.

צעפּוילטע ציין זיינען אויך שעדלעך פאַר די יאַסלעס, ווייל די באַצילן וואָס געפינען זיך דאָרטן אַטאַקירן אויך די יאַסלעס. שלעכט געמאַכטע „ברידזשעס" אָדער פּלאָמבעס (פּילינגס) וואָס דריקן די יאַסלעס מוזן אויך פאַרריכט ווערן.

אָט די אַלע אָנגעגעבענע סמנים פון קראַנקע יאַסלעס קענען לייכט פאַרהיט ווערן דורך האַלטן ריין דאָס מויל. ווען אָבער עס עקזיסטירט שוין אַזאַ צושטאַנד, ווען די יאַסלעס בלוטיקן, דאַן מוז מען אַריינגיין צו אַ דענטיסט. די ציין דאַרף מען אָפּרייניקן און די יאַסלעס מוז מען סטימולירן, כדי צו מאַכן די בלוט־צירקולאַציע צוריק נאָרמאַל. דאָס קאָן מען טאָן דורך מאַסאַזשירן די יאַסלעס און אויך דורך מעדיצין וואָס ווערט באַנוצט פאַר דעם צוועק. פאַרשטייט זיך אַז עס וועגדט זיך אין וואָס פאַר אַ צושטאַנד די יאַסלעס געפינען זיך.

דער אַרבעטער ליידט פיל מער פון אַלע קראַנקהייטן, ווייל ער איז פּשוט נים אימשטאַנד אָפּצוהיטן זיין געזונט. דאָס קאָן נאָר געטאָן ווערן, ווען די גאַנצע מעדיצינישע פּראָפעסיע וועט ווערן נאַציאָנאַליזירט. דער סאָוועטן־פאַרבאַנד האָט דאָס שוין באַוויזן.

לעם, איז ער פּנים אל פּנים מיט אַן „עוויקשאָן־קייס", רעדן מיר צו אים וועגן ארבעטלאָזן קאונסיל; ארבעט ער טיילווייז, האָט ער אַ סטרייק, נויטיקט ער זיך אין הילף, דערציילן מיר אים וועגן וואָיר־קערס אינטערנעשאָנעל רעליף. איז ער פאַרוויקלט אין אַ סטרייק, וואו ס'זיינען שוין פאַראַן אַרעסטירטע, וואו ס'האָבן שוין אַוועקגעלייגט זייער לאַפּע די היטער פון אָרדנונג און געזעץ, באַקענען מיר אים מיט דער אַי. ל. ד.; איז ער נאַציאָנאַל געשטימט, האָט ער נאָך איזלוזיעס וועגן אַן אייגן לאַנד, רעדט ער וועגן דער אידישער פראַגע, שטעלן מיר פאַר אים קלאָר אַוועק דאָס פּראָדוקטיוויזירן די ברייטע אידישע מאַסן אין סאָוועטנפאַרבאַנד, די ארבעט דאָ — דער „איקאָר". רעדן מיר צו דער פרוי, דערציילן מיר איר וועגן דער נויטיקייט פון איר אָרגאַניזאַציע — פון פרויען קאונסיל.

דער שול־פאַראיין איז אזוי ארום דאָס בריקל, דורך וועלכן ס'קענען אריבערגעפירט ווערן ברייטע מאַסן אין דערנענטערט ווערן צו אונדזערע אָרגאַניזאַציעס און אונדזער באַוועגונג. דער שול־פאַראיין איז אַ פאַרפאַסט אריינצוציען ארבעטער אין דער באַוועגונג.

אָרגאַניזאַציאָנעל איז דער שול־פאַראיין אַ צוגיינגלעך פּאַסיקע אָרגאַניזאַציע: א) זיין קולטורעלע ארבעט דארף און קען דערנענטערן יעדן ארבעטער פון געגענט; ב) דער יערלעכער אָפּצאָל איז נים מער ווי 50 סענט אַ יאָר; ג) דער צענטער אלס חברשע סביבה און ד) דער קאַמף פאַר קינדער־פאַדערונגען.

אָט די נייע, פון אונדז, קאַדרען ארבעטער דארפן אין אַ גאַנץ קורצער צייט אין שול־פאַראיין אקלימאַטיזירט ווערן. זיי דארפן אין קולטור־צענטער זיך דורכנעמען מיט אונדזער אידעאָלאָגיע. זיי דאַרפן געשיקט ווערן אַלס דעלעגאַטן צו קאָנפערענצן, זיך באַקענען מיט די קאָמפּאַניעס פון דער ארב. באַוועגונג, קומען אָפּגעבן באַריכטן און פירן ארום זיי ברייטע אויפקלערונגס דיסקוסיעס.

(אונדזער קעפּטן סיסטעם, וואָס האָט זיך אין פּראַקטיק אַרויסגעוויזן פאַר אַ דערפאָלג, מוז אומבאַדינגט אויך אויף ווייטער פון אונדז באַנוצט ווערן.)

2. שול־פאַראיין באַטייליקט זיך אין פּאָליטישע אַקציעס.

דער שול־פאַראיין איז א טייל פון דער גאַנצער ארבעטער־באַוועגונג. ער איז אַ הילף פאַר אונדזער רויטער פרעסע. נעמט אַן אַקטיוון אנטייל אין בויען די „מאָרגן פרייהייט", „דיילי וואָירקער", „ניו פּייאָניר". באַטייליקט זיך אין אונדזערע וואַל־קאַמפּאַניעס, קלייבנדיק אונטערשריפטן, פירנדיק אָפּען־עיר מיטינגען, צעטיילנדיק ליפלעטס, זאַמלענדיק פּאָנדן און א. וו.

3. דער שול־פאַראיין — א מאַסן־אָרגאַניזאַציע.

דער שול־פאַראיין איז איינע פון אַט די מאַסן־אָרגאַניזאַציעס, וואָס זיינען אַזוי נויטיק דער אלגעמיינער ארבעטער באַוועגונג. דער שול־פאַראיין איז אויסגערעכנט: א) אויף די הונדערטער טויזנטער טאַטעס און מאַמעס, וואָס שיקן זייערע קינדער אין די רעאַקציאָנערע און נאַציאָנאַל־שאָוויניסטישע שולן און דורך אונדזערע שולן וועלן מיר זיי פון דאָרט אוועקרייסן. ב) דער שול־פאַראיין איז אויסגערעכנט אויף די געגנט־קולטור־צענטערן, וואָס דארפן ברייגגען צו אונדז צענער טויזנטער ארבעטער און האָרעפאַשניקעס; ג) דער שול־פאַראיין איז אויסגערעכנט אויף די הונדערטער טויזנטער ארבעטער, וואָס וועלן זיך דערנענטערן צו אונדז אין קאַמף פאַר קינדער פאָדערונגען.

דער שול־פאַראיין דאַרף און וועט ווערן אַ ברייטע מאַסן־אָרגאַניזאַציע אין דער ארבעטער־באַוועגונג!

די קינדער סעקציע פון אינטערנאַציאָנאַלן אַרבעטער אָרדן

נ. קאַמענעצקי

פאַר די 8 וואָכן וואָס די זומער צענטערן אין ניו יאָרק פונקציאָנירן, האָט זיך די אַרבעט פון דער קינדער סעקציע שטאַרק אויסגעבריטערט. פונם אָריגינעלן פּלאַן וועגן אָרגאַניזירן קינדער בראַנטשעס דורך די צענטערן האָט זיך שוין אָנגעהייבן אַנטוויקלען אַ ברייטערע באַוועגונג פאַר אָרגאַניזירן קינדער בראַנטשעס, אויסער די צענטערן. און אַ גאַנצער ריי בראַנטשעס אין ניו יאָרק און איבערן לאַנד איז די פראַגע וועגן אָרגאַניזירן קינדער בראַנטשעס זייער ערנסט אויפגענומען געוואָרן פון די טוער. איבערהויפּט איז די גרינדונג פון די בראַנטשעס ענטוזיאַסטיש אויפגענומען געוואָרן פון די סעקציעס.

אין דער זעלבער צייט האָבן די מערסטע בראַנטשעס זיך אינגאַנצן ניט אָפּגערופן אויפן פאָרשלאָג פון דער נאַציאָנאַלער עקזעקוטיווע צו אָרגאַניזירן קינדער בראַנטשעס. עס איז אמת אַז די נאַציאָנאַלע עקזעקוטיווע האָט נאָך ניט גענוג אויפגעקלערט דעם גאַנצן ענין. אָבער אַ סך קלאָרקייט אין דער אַרבעט וועט אַריינגעטראָגן ווערן דורך די בראַנטשעס אַליין. אָט זיינען למשל פּראָבלעמען וועלכע זיינען אַרויסגעשטעלט געוואָרן פון אייניקע בראַנטשעס אין אָט דער פראַגע:

פּראָבלעם נומער איינס: וואָס איז די באַציאונג פון אונדזערע בראַנטשעס צו דער פּיאָנערן באַוועגונג? פּראָבלעם נומער 2: עלטערן זיינען ניט פאַראינטערעסירט צו פאַרזיכערן זייערע קינדער. פּראָבלעם נומער 3: וואו וועט מען קריגן די פירערשאַפט פאַר די קינדער בראַנטשעס? מיר וועלן פּרוּוון אין קורצן דאָ פאַרענטפערן די דריי פראַגן, ווייל מיר האַלטן אַז זיי זיינען די וויכטיקסטע און מיר וועלן צוגעבן נאָך איין פראַגע וואָס איז דערווייל ניט געשטעלט געוואָרן, אָבער וועלכע וועט זיכער אַרויסגעשטעלט ווערן. און דאָס איז: וואָס איז די באַציאונג פון די שולן ביים אָרדן צו די קינדער בראַנטשעס?

כדי קלאָר צו זיין אין דער פראַגע פון דער באַציאונג צו די פּיאָנערן, דאַרף פריער פון אַלץ קלאָר ווערן וואָס די פּיאָנערן אָרגאַניזאַציע איז. מיר נעמען אָן אַז פאַר אונדזערע מיטגלידער איז שוין מער אָדער ווייניקער קלאָר, אַז פּונקט ווי עס איז וויכטיק צו אָרגאַניזירן די דערוואַקסענע אַרבעטער און די יוגנט — איז וויכטיק צו אָרגאַניזירן אונדזערע קינדער.

ווער זאָל די אָרגאַניזירן? דער ענטפער איז אַז יעדע רעוואָלוציאָנערע מאַסן אָרגאַניזאַציע דאַרף אָרגאַניזירן אירע קינדער. עס פאַרשטייט זיך אַז די אויפגאַבע פון דער קינדער אָרגאַניזאַציע וועט שוין זיין אויך דאָס אַריינציען אין זייערע רייען די קינדער פון די ניט־מיטגלידער פון אָט דער מאַסן אָרגאַניזאַציע.

יעדע מאַסן אָרגאַניזאַציע אָרגאַניזירט איר פּיאָנערן אָרגאַניזאַציע, וועמעס פּראָגראַם פון טעטיקייט איז באַזירט אויפן קלאַסן קאַמף און דורך פאַרשידענע אַקטיוויטעטן ווי סאָפּאָרט, קולטורעלע, זינגען, טאַנצן, דיסקוסיעס, און ענלעכע טעטיקייטן.

עס איז פאַרשטענדלעך אַז די באַזע פון אַזאַ קינדער אָרגאַניזאַציע איז די טעטיקייט פון דער מאַסן אָרגאַניזאַציע וועלכע אָרגאַניזירט זי. אויף אַזאַ אופן וועט צו אַלע אַקטיוויטעטן פונם קינדער בראַנטש פון אָרדן אַזוי אויך אַלע אַקטיוויטעטן פונם אָרדן: די פאַרזיכערונג פון די קינדער, דאָס אָפּהיטן פון זייער געזונט און אַנדערע בענעפּיטן וואָס וועלן אַריינגעבראַכט ווערן אין לויף פון דער אַנטוויקלונג פונם אָרדנס קינדער סעקציע, הילף אין די קאַמפּאַניעס, וואָס דער דערוואַקסענער בראַנטש פירט דורך, א. ד. גל.

אָט די אַלע פּראָלעטאַרישע קינדער אָרגאַניזאַציעס — זאָל דאָס זיין בראַנטשעס אָרגאַניזירט פון אָרדן, אָדער פון דער ט. י. י. ל., פרויען קאָנסילס, אָדער אַרבעטער קלובן, א. ד. גל. שטעלן צוזאַמען די פּיאָנערן באַוועגונג אין די פאַראייניקטע שטאַטן און זיי זיינען אַלע פאַר אונדז גלייך וויכטיק.

די קינדער געהערן צו איינער אָדער אַ צווייטער פון די קינדער אָרגאַניזאַציעס צוליב די ספּעציעלע טעטיקייטן, וואָס אַזאַ אָרגאַניזאַציע גיט זיי, אָדער צוליב דעם וואָס זייערע עלטערן זיינען פאַראינטערעסירט אין די ספּעציפישע אַקטיוויטעטן אָדער בענעפּיטן וואָס איינע פון די קינדער אָרגאַניזאַציעס גיט זייערע קינדער. אָבער בשום אופן ניט דערפאַר וואָס איין אָרגאַניזאַציע איז וויכטיקער פון דער צווייטער, אָדער וואָס איין אָרגאַניזאַציע איז מער קלאַסנקעמפערישע פון דער צווייטער.

וועגן דער צווייטער פּראָבלעם, די פראַגע פון פאַרזיכערונג איז וויכטיק אָנצואווייזן אַז באַטש מיר וועלן ניט קאָנען ענדערן דעם צוגאַנג פון פיל עלטערן צו דער פראַגע פון פאַרזיכערן זייערע קינדער, איז אָבער אַ פאַקט אַז דער גרעסטער פּראָצענט קינדער אין די פאַראייניקטע שטאַטן איז פאַרזיכערט דורך פאַרשידענע קאַפּיטאַליסטישע קאָמפּאַניעס און די עלטערן צאָלן פיל מאָל אַזויפיל ווי דאָס קאָסט זיי אין אָרדן. און איבערהויפּט איצט, אין דער צייט פון קריזיס מוזן מאַסן אַרבעטער אויפגעבן אָט די פּאָליסי ווייל די צאָלונגען זיינען צו גרויס און זיי קענען זיי ניט נאָכקומען.

דער אָרדן גיט אַ מעגלעכקייט פאַר אַ פּאָר סענט אַ וואָך אָנצואַלטן די פאַרזיכערונג פון די אַרבעטער הינדער, ניט רייכדיק שוין וועגן דער געזעלשאַפטלעכער און דערציערישער זייט פון די קינדער בראַנטשעס. ווי די חברים אין די בראַנטשעס איז שוין באַקאַנט פון אונדזערע צושריפטן, האָבן מיר איינגעפירט פיר קלאַסן פאַרזיכערונג פון די קינדער: 4 סענט אַ וואָך פאַר 100$ פאַרזיכערונג, 5 סענט אַ וואָך — 150$, 7 סענט אַ וואָך — 250$ און 9 סענט אַ וואָך — 500$ פאַרזיכערונג. אויסער דער פאַרזיכערונג קריגן די קינדער דעם זשורנאַל „ניו פּיאָניר" אומזיסט. אַ דאָקטאָר עקזאַמען איז נייטיק נאָר פאַר פינף הונדערט דאָלערדיקע פּאָליסיס. פון די 7 קינדער בראַנטשעס וואָס מיר האָבן שוין אָרגאַניזירט קאָנען מיר שוין עפּעס לערנען וועגן דער פראַגע פון פאַרזיכערונג. אין אַלע בראַנטשעס, אויסער איינעם, זיינען די קינדער פון בראַנטש פאַרזיכערט ניט נאָר אין 100, נאָר אויך אין 150 און 250$. איין בראַנטש וואָס ווערט איצט אָרגאַניזירט האָט אַפילו 13 אַפּליקאַציעס פאַר 500$ פּאָליסיס. דערפון איז קלאָר אַז די עלטערן פאַרטראַכטן זיך יאָ וועגן דער פראַגע פון פאַרזיכערונג און באַשטימען ביי זיך אין וויפל זיי ווילן זייער קינדער פאַרזיכערן.

זייער אַ וויכטיקע פּראָבלעם איז די פראַגע וועגן פירערשאַפט פאַר די קינדער בראַנטשעס. פאַר ניו יאָרק האָבן מיר די פראַגע טיילווייז געלייזט דורך דעם וואָס מיר דערעפענען אַ שול פאַר פירער פון די בראַנטשעס. דעם 8טן סעפּטעמבער וועלן מיר דערעפענען אין קעמפּ „קינדערלאַנד" אַ צווייַ וואָכיקן קורס פאַר פירער. עס וועלן אַרויספאָרן 25 יוגנטלעכע חברים וועלכע וועלן אין פאַרלויף פון צוויי וואָכן געלערנט ווערן ווי אַזוי אָנצוגיין מיט דער אַרבעט אין די קינדער בראַנטשעס.

אין די ווייטערדיקע שטעט איז די פּראָבלעם שאַרפער. אומעטום וואו עס איז פאַראַן אַ יוגנט בראַנטש פון אָרדן דאַרף דער בראַנטש באַשטימען אַ פּאָר חברים אָנצופירן מיטן קינדער בראַנטש. דער בראַנטש פון דערוואַקסענע קאָן אויך אַלעמאָל קריגן צווישן זיינע מיטגלידער, אָדער פון אַנדערע טיילן פון דער באַוועגונג, חברים וועלכע קאָנען אַרויסהעלפן אַוועקגעבנדיק אַ שעה אַ וואָך אויף אָנצופירן מיט אַ באַשטימטער טעטיקייט פונם קינדער בראַנטש, ווי מאָלן, זינגען, סטאָלעריי און ענלעכע אַקטיוויטעטן. אין יעדן בראַנטש זיינען אויך פאַראַן חברים וואָס קאָנען אָנפירן מיט דער קולטורעלער טעטיקייט פונם קינדער בראַנטש. ווען די אַרבעט וועט פאַנאַנדערגעטיילט ווערן צווישן עטלעכע חברים וועט זי ניט פאַלן שווער אויף זיי און וועט זיין אינטערעסאַנט פאַר די קינדער.

פאַר אונדזערע שולן איז די פראַגע פון אַ קינדער בראַנטש גאָר פון אַ גרויסער וויכטיקייט. יעדע שול האָט קינדער קלובן. צו די קלובן געהערן נאָר די קינדער פון דער שול און ווען אַ קינד פאַלט אַרויס פון דער שול הערט עס שוין במילא אויף צו זיין אויך אַ מיטגליד פון קלוב און גאַנץ אָפט ווערט אַזאַ קינד פאַר אונדז אינגאַנצן פאַרלאָרן. מיט דער אָרגאַניזירונג פון אַ קינדער בראַנטש וועט די פּראָבלעם פאַר די שולן פאַרענטפערט ווערן. אויך האָט די שול אַ פאַרטיקן אָנפירער פאַרן בראַנטש און דאָס איז דער לערער.

דורך דעם וואָס דער בראַנטש נעמט אַריין קינדער פון אַלע נאַציאָנאַליטעטן, שפּראַכן און קאָלירן וועט די געזעלשאַפטלעכע טעטיקייט פון די קינדער פון דער שול פיל אויסגעברייטערט און אויסגעשפּרייט ווערן. און במילא וועט אויך זייער אינטערעס צו דער שול גרעסער ווערן.

אַז די קינדער־סעקציע פונם אינטערנאַצ. אַרבעטער אָרדן איז וויב־

כאַווער־פאַווער

דער משפּט איבערן ארבעטער רינג

אנטיילנעמער:

בעני
ווילי
חוה
ריכטער
פּראָקוראָר
פאַרטיידיקער
שמעון, דער סאָוועטישער ארבעטער.
דער אינטערנאַציאָנאַלער ארבעטער אָרדן.
אַ געוועזענער לערער פון די ארבעטער רינג שולן.
אבראמאָוויטש, אייב קאהאן, מעטיו וואָל, ווייגבערג, געליבטער, כאַנין, קינדער פון ארבעטער רינג קעמפּ, עלטערן, אינגל פון די א. א. א. שולן.

אויב ס'ווערט געשטעלט אין אַנדערע פּלעצער קען מען פאַרבייטן געוויסע לאָקאַליזמען. די זאך איז געווען אויפגעפירט אין קעמפּ „קינדערלאַנד".

די האַנדלונג קומט פאָר אין קעמפּ קינדערלאַנד. קיינער איז ניט אויף דער בינע. אַלע קינדער זיצן אין זאַל.

ב ע נ י: (הויבט זיך אויף און שרייט אויס) וואָס ווארט מען, וואָס? זאָל מען שוין אָנהויבן.

ח ו ה: קענסט ווארטן. דער טייך וועט ניט אַנטלויפן.

ו ו י ל י: פון וואַנען ווייסטו, אַז ער מיינט דעם טייך? אפשר מיינט ער די גרינע עפּל אויף די בוימער?

ח ו ה: וועלן די עפּעל מיט די גרינע בוימער ניט אנטלויפן.

ב ע נ י: זיי ניט אַזאַ קלוגעטשקע.

ח ו ה: מיך אַרט ניט וואָס איך בין.

(קינדער ווערן אומרואיק. הויבן אָן קלאַפּן מיט די פיס. שרייען הויך. דער ריכטער לויפט אַרויס פון אַ זייטיקער טיר, וואָס אויף דער בינע. ריכטער צענעמט די הענט, ווי מיט אַ טענה. אַלע ווערן שטיל.)

ר י כ ט ע ר: מיר האָבן דאָך גערעדט דיסציפּלין.

ב ע נ י: אודאי דיסציפּלין, אָבער וועט מען דאָס שוין אָנהויבן?

ר י כ ט ע ר: פון ארבעטער רינג קעמפּ דאַרף קומען דער פאַרטיידיקער.

ב ע נ י: אַ געשעפט האָבן מיר מיט זייערע פאַרטיידיקער. לאָמיר שוין אָנהויבן.

ו ו י ל י: זיי וועלן ניט שיקן. איך האָב אייך געזאָגט פריער, אַז זיי וועלן ניט שיקן.

ק י נ ד ע ר (הויבן אָן צו טומלען, קלאַפּן מיט די פיס און שרייען): זיי וועלן ניט שיקן... זאָל מען אָנהויבן.

ר י כ ט ע ר: (צעשפּרייט ווידער די הענט מיט אַ טיינע. מען ווערט שטיל.) מיר האָבן דאָך גערעדט דיסציפּלין, חברים.

ב ע נ י: אודאי דיסציפּלין, אָבער זאָל מען שוין אָנהויבן.

ר י כ ט ע ר: גוט, ווער האָט אַ שטאַרקן קול?

ח ו ה: דארפסט נאָך פרעגן ווער ס'האָט אַ שטאַרקן קול? (צייגט אויף בענין).

ר י כ ט ע ר (צו בענין): אודאי האָסטו אַ שטאַרקן קול, ווייל דו טומלסט אמגרעסטן, ברייגג זשע כאָטש איצטער אַ נוצן מיט דיין שטאַרקן קאָל.

ב ע נ י (פארשעמט אַביסל): וואָס דארף איך טאָן?

ר י כ ט ע ר: לויף אַראָפּ צום טייך און שריי ארויבער צום ארבעטער רינג קעמפּ. (מען הערט ווי ער שרייט מיט אַן אויסגעצויגן קול) איר שיקט אייערע פארטיידיקער צי ניין? (מען הערט דעם ענטפער פון דער ווייטנס): „ער איז שוין אין מיטן טייך".

ב ע נ י (לויפט ארויס): ער איז שוין אין מיטן טייך.

ר י כ ט ע ר: אויב אַזוי לאָמיר צוגרייטן. חבר פּראָקוראָר, זייט איר שוין גרייט?

(דער פּראָקוראָר גייט אַרויף אויף דער בינע לייענענדיק פאַרטיפט אַ פּאַפּיר).

ר י כ ט ע ר: חבר פּראָקוראָר, זייט איר גרייט?

פּ ר אָ ק ו ר אָ ר (סאַלוטירט): שטענדיק גרייט.

(די קינדער צעלאַכן זיך).

ר י כ ט ע ר: ניט דאָס האָב איך געמיינט גרייט. איך האָב געמיינט גרייט צום משפּט.

פּ ר אָ ק ו ר אָ ר (פארשעמט): אודאי גרייט.

(פון דערווייטנס דערהערט זיך אַ פּאַראדיע אויפן הימן פון א. ר. אויסגעמישט מיטן „סטאַר ספּענגל באַנער". אַלע בלייבן שטיל און עס קומט אַריין אַ פעט אינגל, אויפן בויך איז אויסגעמאָלט דער עמבלעם פון א. ר.)

פ אַ ר ט י י ד י ק ע ר: איך בין שוין דאָ.

און קומט אַרויף אויף דער בינע. און איצט בעטן מיר דעם א. א. א. אויף דער בינע.

ר י כ ט ע ר: און איצט בעטן מיר דעם א. א. א. אויף דער בינע.

(עס גייט אַרויף דער א. א. א. מיט'ן עמבלעם אויף דער ברוסט.)

ר י כ ט ע ר: און איצטער חברים און חברטעס, אַזוי ווי אַלע זיינען שוין דאָ, שטעל איך אייך פאר דעם ריכטער. דער ריכטער דאָס בין איך אַליין. הייסן הייס איך בוירני, שטאַם פון ארבעטער קלאַס. מיין טאַטע איז אַ פּרעסער באַ קלאָוקס. מיין מאַמע איז אַ צושניידערן, מיין שוועסטער ארבעט אין דער איגל פּענסיל קאָ.

טיק און קאָן צוציען קינדער, באַווייזט דער פאַקט אַז אונדזערע צענטערן אין ניו יאָרק האָבן, ניט אַבטנדיק אויף די שלעכטע באַדינגונגען אין וועלכע זיי געפינען זיך: די ניט צוגעפּאַסטע דירות, דאָס פעלן פון מאַטעריעלע מיטלען, און ניט קוקנדיק אויף אַלע פעלערן וואָס זיינען באַגאַנגען געוואָרן אין זייער אָרגאַניזירן: שפּעט צוטרעטן צו דער ארבעט, ניט צוגרייטן באַציטס קיין פּראָגראַם, ניט קיין צוגעגרייטע פירערשאַפט, דאָך באַוויזן צו אַנטוויקלען זיך, צוצויען און אָנהאַלטן באַדייטנדע גרופּעס פון ווייסע און שוואַרצע קינדער און דערגרייכן אָרגאַניזאַציאָנעלע רעזולטאַטן. אַלע צענטערן, אויסער איינעם, האָבן שוין אָרגאַניזירט קינדער בערענטשעס פון אָרדן. 4 פון די בערענטשעס זיינען שוין אינסטאַלירט געוואָרן. אַן אָנהייב פון בערענטש איז אויך געמאַכט געוואָרן אין אַ ריי שולן און מיר קענען מיט זיכערקייט זאָגן אַז ווען דער שול סעזאָן וועט זיך אָנהייבן, די קינדער וועלן אָנפאַנגען גיין אין סקול וועלן אַ גאַנצע ריי נייע בערענטשעס אָרגאַניזירט ווערן.

די קינדער בערענטשעס מוזן אָרגאַניזירט ווערן אין דער דירעקטער שכנות פון די הייזער אין וועלכע די קינדער וואוינען. און אַזוי־ווי מערסטע פון אונדזערע בערענטשעס זיינען לאַנדסמאַנשאַפט בערענטשעס און באַשטייען פון מיטגלידער, וועלכע וואוינען אין פאַרשידענע טיילן פון שטאָט, איז וויכטיק אַז די חברים אין די בערענטשעס זאָלן ניט וואַרטן ביז אַ קינדער בערענטש וועט אָרגאַניזירט ווערן אין זייער געגנט, נאָר זיי זאָלן אויסמאַכן אַפּליקאַציעס אין זייערע בערענטשעס, לויט די דירעקטיוון וועלכע זיינען אָנגעגעבן געוואָרן אין די צושריפטן, און צושיקן זיי אין אָפיס פון אָרדן. דער אָפיס וועט סאָרטירן די אַפּליקאַציעס און אָרגאַניזירן די קינדער פון איין געגנט, וועמעס עלטערן קאָנען געהערן צו פאַרשידענע בערענטשעס, אין איין קינדער בערענטש.

דער אָנהייב איז געמאַכט געוואָרן און די אַרבעט איז אַוועק דערפאָלגרייך. דער אַפּאַראַט איז אינגעשטעלט געוואָרן. איצט וועגדט זיך אָן די בערענטשעס פאַרצוזעען די אַרבעט און צוטרעטן גלייך צו דער אָרגאַניזירונג פון זייערע אייגענע קינדער און די קינדער פון די אַרבעטער מיט וועמען זיי טרעפן זיך אין די שעפּער און אין אַנדערע אָרגאַניזאַציעס, אַזוי אַז מיר זאָלן קומען צו אונדזער קומענדיקער קאָנווענשאָן מיט אַ קינדער סעקציע פון אַמאַלגאַמיטן צוויי טויזנט מיטגלידער.

צוויי טויזנט קינדער מיטגלידער אינם אָרדן מיינט צוויי טויזנט קינדער געוואוגען פאַר'ן אַרבעטער קלאַס.

פ אַ ר ט י י ד י ק ע ר: אַ פיינער יחוס, אַ פיינער.

ר י כ ט ע ר (מאַכט זיך ניט הערנדיק): און איצטער חברים און חברטעס, עפּן איך אויף דעם משפּט. מיר האָבן זיך דאָ פאַרזאַמלט היינט צו משפּטן דעם ארבעטער רינג וועגן זיין באַציִונג צום אויצניקן ארבעטער פאַטערלאַנד, סאָוועטן פאַרבאַנד. די פאַקטן וועט אַרויסברינגען דער פּראָקוראָר. די דזשורי זייט איר חברים און חברטעס, קינדער און ארבעטער עלטערן. טאָ זיצט און הערט זיך איין אויפמערקזאַם, סיי צו דער פאַרטיידיקונג און סיי צו דער באַשולדיקונג, ווייל איר וועט דאַרפן ארויסטראָגן דעם אורטייל שולדיק אָדער ניט שולדיק. און איצטער איידער מיר פאַנגען אָן די זיצונג, וועלן מיר זיך אויפשטעלן און זינגען דאָס ליד וואָס אַלע ארבעטער איבער דער גאַנצער וועלט זינגען אין זייערע קאַמפּן, דעם „אינטערנאַציאָנאַל“.

(נאָכן געזאַנג קומען אַריין 3 קינדער מיט טיכלעך פאַרבונדן די פּנימער. זיי לאָזן זיך גלייך אויף דער ביינע.)

ר י כ ט ע ר: שמייט! ווער זייט איר?

א י י נ ע ר: מיר זיינען געקומען צולויפן פון ארבעטער רינג קעמפּ.

ר י כ ט ע ר: וואָס דאַרפט איר האָבן דאָ?

א י י נ ע ר: מיר זיינען געקומען עדות זאָגן דאָ.

ר י כ ט ע ר: וואָס זשע האָט איר פאַרבונדן אייערע פּנימער?

א י י נ ע ר: מיר האָבן מורא, אַז אָט דער א. (צייגט אויפן א. ר.) וועט אונדז דערקענען און וועט אויף אונדז מסרן צו אונדזערע קאונסלערס, האָבן מיר זיך פאַרבונדן אונדזערע פּנימער.

פ אַ ר ט י י ד י ק ע ר: מר. ריכטער, איך פּראָטעסטיר, עדות דאַרפן ניט פאַרבונדן זייערע פּנימער, לאָזן זיי זיך אויפדעקן.

פּ ר אָ ק ו ר אָ ר: חבר ריכטער, דער פאַרטיידיקער האָט ניט קיין רעכט צו פאָדערן אַזאַ זאַך.

פ אַ ר ט י י ד י ק ע ר: ריכטער, איך פּראָטעסטיר.

ר י כ ט ע ר (קלאַפּט אין טיש): אייער פּראָטעסט ווערט ניט אָנגענומען. די קינדער האָבן מורא פאַר אַ שטראָף און מיר קענען זיי ניט אויסגעבן. און איצטער חבר פּראָקוראָר, איידער איר פאַנגט אָן אייער באַשולדיקונג ווילן מיר וויסן אייער אָפּשטאַמונג וואָס איז אייער פאַטער?

פּ ר אָ ק ו ר אָ ר: איינער פון ארבעטער קלאַס, אַ שיך ארבעטער.

ר י כ ט ע ר: געהערט ער צו אַ יוניאָן?

פּ ר אָ ק ו ר אָ ר: יאָ, צו דער אינדוסטריעלער יוניאָן.

ר י כ ט ע ר: דאָס אַלעס. איר קענט אָנפאַנגען.

פּ ראָ ק ו ר אָ ר: (הוסט זיך אויס): איך טרעט דאָ אַרויס אין אייער נאָמען, אין נאָמען פון אַלע קינדער פון אידישע ארבעטער אין אַמעריקע, אייך אויפדעקן די מיאוסע זאַכן וואָס דער ארבעטער רינג טוט אויף קעגן דעם סאָוועטן פאַרבאַנד.

פ אַ ר ט י י ד י ק ע ר: מר. ריכטער, ער האָט געזאָגט „מיאוסע זאַכן“, איך פּראָטעסטיר.

(ריכטער קלאַפּט אין טיש).

פּ ר אָ ק ו ר אָ ר: נאָך ערגער פון מיאוס.

ז אַ ר ט י י ד י ק ע ר: זאָל ער באַווייזן.

פּ ר אָ ק ו ר אָ ר: איך וועל באַווייזן ניט מיט קיין רייד, נאָר מיט פאַקטן. נאָר פריער פון אַלץ וועל איך אייך פאָרשטעלן אַ סאָוועטישן ארבעטער, וועלכן מיר האָבן ספּעציעל איינגעלאַדן פון סאָוועטן פאַרבאַנד צו אונדזער משפּט, חבר שמעון.

(דער עולם הויבט אָן צו זינגען דאָס ליד: „אין שטאָלענע רייען“. עס גייט אַרויף אַ הויכער מאַן אין אַ לעדערן רעקל, מיט געזונטע צוויי הענט).

פּ ר אָ ק ו ר אָ ר: שטעלט זיך אָט־דאָ: אייער נאָמען?

ש מ ע ו ן: שמעון.

פּ ר אָ ק ו ר אָ ר: אָפּשטאַמונג?

ש מ ע ו ן: דער טאַטע אַ סטאַליאָר, די מאַמע אַ זאָקן־ארבעטער און איך אַן ארבעטער אין דניעפּערסטרוי.

פּ ר אָ ק ו ר אָ ר: דאָס אַלעס.

פ אַ ר ט י י ד י ק ע ר: (הויבט אַ האַנט): נאָך ניט אַלעס, נאָך ניט אַלעס, פון וואַנען זאָגסטו קומסטו?

ש מ ע ו ן: פון סאָוועטן פאַרבאַנד.

פ אַ ר ט י י ד י ק ע ר: פון סאָוועטן פאַרבאַנד ביסטו געקומען? לעגאַל? ענטפער יאָ אָדער ניין.

פּ ר אָ ק ו ר אָ ר: איך פּראָטעסטיר, חבר ריכטער.

פ אַ ר ט י י ד י ק ע ר: אַ פיינער יחוס, אַ פיינער.

ר י כ ט ע ר (מאַכט זיך ניט הערנדיק): און איצטער חברים און חברטעס, עפּן איך אויף דעם משפּט. מיר האָבן זיך דאָ פאַרזאַמלט היינט צו משפּטן דעם ארבעטער רינג וועגן זיין באַציִונג צום אויצניקן ארבעטער פאַטערלאַנד, סאָוועטן פאַרבאַנד. די פאַקטן וועט אַרויסברינגען דער פּראָקוראָר. די דזשורי זייט איר חברים און חברטעס, קינדער און ארבעטער עלטערן. טאָ זיצט און הערט זיך איין אויפמערקזאַם, סיי צו דער פאַרטיידיקונג און סיי צו דער באַשולדיקונג, ווייל איר וועט דאַרפן ארויסטראָגן דעם אורטייל שולדיק אָדער ניט שולדיק. און איצטער איידער מיר פאַנגען אָן די זיצונג, וועלן מיר זיך אויפשטעלן און זינגען דאָס ליד וואָס אַלע ארבעטער איבער דער גאַנצער וועלט זינגען אין זייערע קאַמפּן, דעם „אינטערנאַציאָנאַל“.

(נאָכן געזאַנג קומען אַריין 3 קינדער מיט טיכלעך פאַרבונדן די פּנימער. זיי לאָזן זיך גלייך אויף דער ביינע.)

ר י כ ט ע ר: שמייט! ווער זייט איר?

א י י נ ע ר: מיר זיינען געקומען צולויפן פון ארבעטער רינג קעמפּ.

ר י כ ט ע ר: וואָס דאַרפט איר האָבן דאָ?

א י י נ ע ר: מיר זיינען געקומען עדות זאָגן דאָ.

ר י כ ט ע ר: וואָס זשע האָט איר פאַרבונדן אייערע פּנימער?

א י י נ ע ר: מיר האָבן מורא, אַז אָט דער א. (צייגט אויפן א. ר.) וועט אונדז דערקענען און וועט אויף אונדז מסרן צו אונדזערע קאונסלערס, האָבן מיר זיך פאַרבונדן אונדזערע פּנימער.

פ אַ ר ט י י ד י ק ע ר: מר. ריכטער, איך פּראָטעסטיר, עדות דאַרפן ניט פאַרבונדן זייערע פּנימער, לאָזן זיי זיך אויפדעקן.

פּ ר אָ ק ו ר אָ ר: חבר ריכטער, דער פאַרטיידיקער האָט ניט קיין רעכט צו פאָדערן אַזאַ זאַך.

פ אַ ר ט י י ד י ק ע ר: ריכטער, איך פּראָטעסטיר.

ר י כ ט ע ר (קלאַפּט אין טיש): אייער פּראָטעסט ווערט ניט אָנגענומען. די קינדער האָבן מורא פאַר אַ שטראָף און מיר קענען זיי ניט אויסגעבן. און איצטער חבר פּראָקוראָר, איידער איר פאַנגט אָן אייער באַשולדיקונג ווילן מיר וויסן אייער אָפּשטאַמונג וואָס איז אייער פאַטער?

פּ ר אָ ק ו ר אָ ר: איינער פון ארבעטער קלאַס, אַ שיך ארבעטער.

ר י כ ט ע ר: געהערט ער צו אַ יוניאָן?

פּ ר אָ ק ו ר אָ ר: יאָ, צו דער אינדוסטריעלער יוניאָן.

ר י כ ט ע ר: דאָס אַלעס. איר קענט אָנפאַנגען.

פּ ראָ ק ו ר אָ ר: (הוסט זיך אויס): איך טרעט דאָ אַרויס אין אייער נאָמען, אין נאָמען פון אַלע קינדער פון אידישע ארבעטער אין אַמעריקע, אייך אויפדעקן די מיאוסע זאַכן וואָס דער ארבעטער רינג טוט אויף קעגן דעם סאָוועטן פאַרבאַנד.

פ אַ ר ט י י ד י ק ע ר: מר. ריכטער, ער האָט געזאָגט „מיאוסע זאַכן“, איך פּראָטעסטיר.

(ריכטער קלאַפּט אין טיש).

פּ ר אָ ק ו ר אָ ר: נאָך ערגער פון מיאוס.

ז אַ ר ט י י ד י ק ע ר: זאָל ער באַווייזן.

פּ ר אָ ק ו ר אָ ר: איך וועל באַווייזן ניט מיט קיין רייד, נאָר מיט פאַקטן. נאָר פריער פון אַלץ וועל איך אייך פאָרשטעלן אַ סאָוועטישן ארבעטער, וועלכן מיר האָבן ספּעציעל איינגעלאַדן פון סאָוועטן פאַרבאַנד צו אונדזער משפּט, חבר שמעון.

(דער עולם הויבט אָן צו זינגען דאָס ליד: „אין שטאָלענע רייען“. עס גייט אַרויף אַ הויכער מאַן אין אַ לעדערן רעקל, מיט געזונטע צוויי הענט).

פּ ר אָ ק ו ר אָ ר: שטעלט זיך אָט־דאָ: אייער נאָמען?

ש מ ע ו ן: שמעון.

פּ ר אָ ק ו ר אָ ר: אָפּשטאַמונג?

ש מ ע ו ן: דער טאַטע אַ סטאַליאָר, די מאַמע אַ זאָקן־ארבעטער און איך אַן ארבעטער אין דניעפּערסטרוי.

פּ ר אָ ק ו ר אָ ר: דאָס אַלעס.

פ אַ ר ט י י ד י ק ע ר: (הויבט אַ האַנט): נאָך ניט אַלעס, נאָך ניט אַלעס, פון וואַנען זאָגסטו קומסטו?

ש מ ע ו ן: פון סאָוועטן פאַרבאַנד.

פ אַ ר ט י י ד י ק ע ר: פון סאָוועטן פאַרבאַנד ביסטו געקומען? לעגאַל? ענטפער יאָ אָדער ניין.

פּ ר אָ ק ו ר אָ ר: איך פּראָטעסטיר, חבר ריכטער.

פ אַ ר ט י י ד י ק ע ר: געוווער מיינד פּראָטעסטיר. לעגאַל אָדער אומלעגאַל? (צום עולם): איר זעט ער שווייגט. מסתמא אומלעגאַל. אָפּגענאַרט די פאַראייניקטע שטאַטן. אַזעלכער קען קיין עדות ניט זיין. נאָ סערי.

פּ ר אָ ק ו ר אָ ר: איר וועט אים אפשר אויסגעבן צום עלים איילאַנד? (צום עולם): איר זעט באָמש חברים, דער ארבעטער רינג איז אויף דעם אויך פיואיק.

ש מ ע ו ן: צו דער זאַך. און איך האָב טאַקע קיין צייט ניט. פון דער ארבעט האָט איר מיך אַוועקגעריסן. אַ שלאָגלער בין איך אין דניעפּערסטרוי. (באַגייסטערט) דניעפּערסטרוי! און ווייסט איר וואָס ס'הייסט אַזוינס דניעפּערסטרוי? דער גרויסער טייך דניעפּער איז געלאָפן מיט שטורעמדיקע וואַסערן איבער שטיינער טויזנטער יאָרן, שטורעמדיקע וואַסערן וואָס האָבן קראַפט, טויזנטער שטעט און דערפער אַרום דעם טייך דניעפּער, ביינאַכט דאַרף מען אָנצינדן לעמפּלעך מיט קעראָסין, און זיי ברענען און זיי טשאַדען און קוים־קוים וואָס זיי באַלייכטן אַ שטיקל שטוב. האָט דאָס ארבעטער לאַנד באַשלאָסן ניט אין פינצטערע הייזער זאָלן פּויערים און ארבעטער זיצן אין די נעכט. העל און קלאָר דאַרפן שיינען די פענצטער. עלעקטריק דאַרף מען אריינציִען אין אַלע הייזער. האָבן מיר צעגראָבן דעם טייך דניעפּער. האָבן מיר ארויסגענומען אַלע שטיינער, האָבן מיר געבויט אַ שטאַרקע וואַנט פון צעמענט און פון שטאָל. אַ באַרג איז דאָס, ניט קיין וואַנט, און איינגעצאַמט אַלע וואַסערן. דער גאַנצער טייך מוז זיך אָפּשטעלן ביי דער וואַנט און גרויסע מאַשינען האָבן מיר אויסגעבויט ביי דער שטאַרקער וואַנט, און מיר גיבן אַן עפן אַ טויער אין דער וואַנט, גיבן אַ שטראָם די אָפּגעשטעלטע וואַסערן מיט אַזאַ קראַפט, מיט אַזאַ קראַפט. אויף די רעדער פון די מאַשינען, הויבן זיי זיך אָן צו דרייען גיך, גיך, און טרייבן עלעקטריק אויף טויזנטער מיילן, און טרייבן עלעקטריק דורך די דראָטן אויף טויזנטער מיילן און ארום און ארום אין אַלע ארבעטער הייזער, פּויערים הייזער. (דער עולם הויבט ווידער אָן צו זינגען „אין שטאָלענע רייען“.)

פ אַ ר ט י י ד י ק ע ר: מיסטער ריכטער, איך פּראָטעסטיר.

ר י כ ט ע ר: אָלרייט, פּראָטעסטיר.

פּ ר אָ ק ו ר אָ ר (באַגייסטערט): איר זעט אָט־דאָס איז נאָך ניט דער גאַנצער סאָוועטן־פאַרבאַנד, ס'איז נאָר אַ קליינינקער טייל. אַלע רייכטימער וועלכע לויגן אין דער ערד, אַלע תבואות, אַלע פּרוכטן, די זון, די גרויסע שיינע הייזער, די גערטנער, די וועלדער, די פיש און די בהמות, אַלעס פאַר די ארבעטער.

פ אַ ר ט י י ד י ק ע ר: איך פּראָטעסטיר.

ר י כ ט ע ר: וואָס אַזוינס פּראָטעסטירט איר?

פ אַ ר ט י י ד י ק ע ר: דער מיסטער פּראָקוראָר רעדט פון סאָוועטן פאַרבאַנד גלייך ווי ער וואָלט דאָרטן געווען, כדי צו פאַרבלענדן די אויגן, פון וואַנען ווייסט ער דאָס אַלעס?

פּ ר אָ ק ו ר אָ ר: פון וואַנען איך ווייס דאָס אַלעס, פון וואַנען, פאַקטן קענען דאָס באַווייזן. א. א. א. קומט אהער.

פ אַ ר ט י י ד י ק ע ר: א. א. א. א פיינער עדות. (צום עולם): דאָס איז דאָך די אָרגאַניזאַציע פון די לינקע ברעכער. זיי האָבן געוואָלט צעברעכן דעם ארבעטער־רינג. דער ארבעטער־רינג פאַר די ארבעטער, פון די ארבעטער און מיט די ארבעטער. חבר ריכטער, איך פּראָטעסטיר.

ר י כ ט ע ר: אָלרייט, פּראָטעסטיר.

פּ ר אָ ק ו ר אָ ר: אייער נאָמען?

א. א. א.:

פּ ר אָ ק ו ר אָ ר: וואָס איז דאָס אַזוינס?

א. א. א.: וואָס איז דאָס אַזוינס? אידישע ארבעטער און ניט־אידישע, אינטערנאַציאָנאַל. אַן אָרדן וואָס וויל פאַראייניקן אַלע ארבעטער אין אַמעריקע אונטער איין פאָן.

פ אַ ר ט י י ד י ק ע ר (צום עולם): איר זעט, אידישע ארבעטער און ניט־אידישע, האָט ער געזאָגט? ניט אידישע, די גוים, וואָס דאַרפן מיר מיט זיי זיך גאָר באַדערן?

פּ ר אָ ק ו ר אָ ר: איך פּראָטעסטיר: גוים רופט ער זיי. גוים איז אַ מיאוס וואָרט, וואָס די קאַפּיטאַליסטן האָבן אויסגעטראַכט כדי אָנצוריִצן איין ראַסע קעגן דער צווייטער. ס'ניטאָ קיין גוים, ס'נאָר דאָ איין ארבעטער־קלאַס, אידן און ניט־אידן.

פ אַ ר ט י י ד י ק ע ר (צום עולם): איר זעט ווי ער נעמט זיך אָן פאַר גוים? כ'האָב אייך געזאָגט.

א. א. א.: יאָ, אידישע און ניט־אידישע, אבי זיי זיינען אר־

בעטער ווערן זיי אריינגענומען אין אונדזער אָרדן. אונדזער ציל איז צום קעמפן מיט קאַפּיטאַליזם, אָבער אין אונדזער קאַמף פאַלן קרבנות. אַרבעטער אין די שעפער ווערן קראַנק צוליב שווערער אַרבעט און גרויסע עקספּלואַטאַציע, העלפן מיר זיי מיט געלט, מיט דאָקטוירים, מיט סאַנאַטאָריומס. אַרבעטער שטאַרבן פאַר דער צייט און לאָזן איבער זייערע פאַמיליעס אין גרויס נויט, העלפן מיר די פאַמיליעס, מיר עפענען אַרבעטער־שולן. גרייטן צו די קינדער צום שווערן קאַמף. מיר גיבן אַרויס ביכער, קלערן אויף די אַרבעטער וועגן זייער לאַגע, ווייזן אָן ווער ס'זיינען זייערע שונאים און ווער ס'זיינען זייערע פריינט. מיר האָבן אַן אַרבעטער־אוניווערזיטעט, כדי צו לערנען די דערוואַקסענע אַרבעטער ווי אַזוי צו קעמפן. מיר העלפן דער אַרבעטער־פּרעסע. מיר שטיצן די אַרבעטער־סטרייקערס, מיר לאָזן...

ר י כ ט ע ר: חבר א. א. א., איר רעדט ניט צו דער זאַך. איך מוז אייך אָפּשטעלן.

פ א ר ט י י ד י ק ע ר (צום עולם): איר זעט, איך האָב אייך געזאָגט, ער רעדט ניט צו דער זאַך.

ר י כ ט ע ר: וואָס אונדז אינטערעסירט איצט, איז וואָס אַזוינס האָט איר געטאָן וועגן סאָוועטן־פאַרבאַנד?

א. א. א.: אָ, וועגן סאָוועטן־פאַרבאַנד. מיר שטייען אויף דער וואַך פאַר אונדזער איינציקן אַרבעטער־לאַנד. מיר מאָביליזירן אַלע אונדזערע מיטגלידער צו פּראָטעסטירן פאַר דער גאַנצער וועלט אַנטקעגן דער מלחמה, וואָס די קאַפּיטאַליסטן גרייטן צו קעגן דעם סאָוועטן־פאַרבאַנד. מיר האָבן אויסגעשטעלט אין קעמפּ קינדערלאַנד אַ פּראָיעקט וועגן דעם סאָוועטן־פאַרבאַנד, אויפצוקלערן אַלע קינדער וועגן זייער איינציקן אַרבעטער־לאַנד. מיר האָבן געשיקט אַ דעלעגאַציע אין אַרבעטער־לאַנד און אָט־וואָס פאַר אַ גרוסן זיי האָבן געבראַכט.

(ס'הויבט זיך אויף דער פאַרהאַנג. ס'ווערן געוויזן פאַרשידענע שטילע בילדער וועגן דער בויאונג פון סאָוועטן־פאַרבאַנד).

פ א ר ט י י ד י ק ע ר: איך פּראָטעסטיר.

פּ ר אָ ק ו ר אָ ר: אָט וועט איר נאָך מער פּראָטעסטירן.

(צו די קינדער מיט די פאַרבונדענע פּנימער): ווער זייט איר?

א. ר. ק י נ ד ע ר: מיר לערנען אין די אַרבעטער־רינג שולן.

פּ ר אָ ק ו ר אָ ר: וואָס ווייסט איר עפּעס וועגן סאָוועטן־פאַרבאַנד?

א י י נ ע ר: דער לערער האָט אונדז דערציילט, אַז איצט איז נאָך ערגער ווי אַמאָל ביים צאַר.

צ ו ו י י ט ע ר: מ'אַרעסטירט אַלע לייטישע מענטשן.

ד ר י ט ע ר: אַלע שווייגן דאָרטן, האָבן מורא אַ וואָרט אויסצורעדן.

פ א ר ט י י ד י ק ע ר: איך פּראָטעסטיר.

ר י כ ט ע ר: אַלרייט, פּראָטעסטיר.

פּ ר אָ ק ו ר אָ ר: וועגן וואָס דען לערנט מען אייך?

א י י נ ע ר: אָ, וועגן פּאַלעסטין, וועגן קינג סאָלאָמאָן, וועגן שלעזינגער.

פּ ר אָ ק ו ר אָ ר: שלעזינגער?

א י י נ ע ר: יאָ, דעם ביג גאַי פראָם די יוניאָן, יו נאָ?

פּ ר אָ ק ו ר אָ ר: דאָס אַלעס. איצטער רופט מיר אַן אַנדער עדות. (צום אינגל פון א. א. א. שול) ווער ביסטו?

א י נ ג ל: אַן אַרבעטערס א קינד.

פּ ר אָ ק ו ר אָ ר: וואו לערנסטו?

א י נ ג ל: אין די אידישע קינדער שולן ביים אינטערנאַציאָנאַלן אַרבעטער אָרדן.

פּ ר אָ ק ו ר אָ ר: וואָס לערנט מען דאָרטן וועגן סאָוועטן־פאַרבאַנד?

א י נ ג ל: מען לערנט אונדז, אַז דער סאָוועטן־פאַרבאַנד איז דאָס לאַנד וואו אַרבעטער האָבן די גאַנצע דעה. זיי בויען הייזער, זיי בויען פאַבריקן, זיי בויען שולן, זיי בויען טעאַטערן, אַלץ פאַר די אַרבעטער און פאַר זייערע קינדער.

פּ ר אָ ק ו ר אָ ר: אָבער וואָס דערציילט מען אייך דאָרטן אין די שולן וועגן מלחמה וואָס די קאַפּיטאַליסטן...

פ א ר ט י י ד י ק ע ר: איך פּראָטעסטיר: וואָס ווייסט דאָרטן אַ קינד?

פּ ר אָ ק ו ר אָ ר: אַ קינד ווייסט שוין אַ סך, אָבער מיר וועלן באַלד רופן עמיצן אַנדערש, ניט קיין קינד.

(עס הויבט זיך אויף דער פאַרהאַנג. עס באַוויזן זיך מעטיו וואָל, אייב קאַהאַן, ווייַנבערג, געליבטער, פּיינשטיין און אַבראַמאָוויטש, וואָס שטייט איבער זיי און דאַרשנט).

א ב ר א מ אָ ו י ט ש: איז מוז דער אַרבעטער־רינג אונטער־שטיצן די דאָזיקע אונטערנעמונג. וועלן מיר אַרויסגעבן אַ ציטונג אין בערלין און אין דער צייטונג וועלן מיר שרייבן אַלע טאָג וועגן די שרעקלעכע מעשים, וואָס ווערן אָפּגעטאָן אין סאָוועטן־פאַרבאַנד. אויף אַזאַ אופן וועלן מיר פאַרניכטן דעם סאָוועטן־פאַרבאַנד. פאַר1 ניכטן ביז גאָר די אוממענטשלעכע באַלשעוויקעס, די סטאַלינס, די מאָלאָטאָווס, די...

א ב. ק אָ ה אָ ן (גיט אַ מאַך מיט דער האַנט): צו וואָס רעדן לאַנג? מיר זעען שוין, אַז דער אַרבעטער־רינג וועט מוזן געבן גענאָסע אַבראַמאָוויטש'ן אַ גרויסע סומע געלט. מירן נעמען דאָס צום אָפּשטומען. ווער ס'איז דערפאַר זאָל אויפהויבן די האַנט, קעגן? דערמיט פּאַסירט. אַרויס מיט מזומן. (ווייַנבערג גיט איבער אַ בינטל געלט).

א ב ר א מ אָ ו י ט ש: א דאַנק גענאָסן, א דאַנק.

(פאָרהאַנג אַראָפּ און הויבט זיך באַלד אויף.)

(קינדער לויפן אום מיט ציטונגען): נייעס וועגן סאָוועטן־פאַרבאַנד, נייעס, אַבראַמאָוויטש'ס ציטונג, מען קוילעט קינדער אין די גאַסן. מען שיסט אַלע מענטשן אין סאָוועטן פאַרבאַנד. די קאָמוניסטן נעמען צו דאָס גאַנצע ברוט.

(פאָרהאַנג לאָזט זיך אַראָפּ און הויבט זיך באַלד אויף און ס'ווערט געוויזן אַ טאַנץ, אַבראַמאָוויטש, קאַהאַן, מעטיו וואָל, ווייַנבערג, געליבטער, פּיש אין קאָסטיומען פון הינט. טאַנצן און האַווקען אַנטקעגן דעם סערפּ און האַמער.)

(פאָרהאַנג לאָזט זיך אַראָפּ. די קינדער אויפגערעגטע שטעלן זיך אויף און שרייען): גידער מיט דעם אַרבעטער־רינג, גידער!

(ריכטער קלאַפּט אין טיש אַריין, פאַרטיידיקער רוקט זיך אונטערוויילעכן פון דער בינע אַראָפּ צום זאַל. רוקט זיך צו דער טיר און אַנטלויפט.)

ר י כ ט ע ר (קלאַפּט אין טיש אַריין): רואיק חברים, רואיק. (ס'ווערט שטיל). דער פאַרטיידיקער איז אַנטלאָפן, אָבער עס מיינט ניט, אַז מיר רייסן איבער דעם משפּט. חברים דזשוראָרס, איך מיין אייך קינדער און עלטערן, איר האָט אויסגעהערט אַלע פאַקטן וועגן דער באַציאונג פון אַרבעטער־רינג צום סאָוועטן־פאַרבאַנד, איצט קענט איר אַרויסטראָגן שולדיק אָדער ניט־שולדיק. מיר שטימען, ווער ס'איז פאַר דעם אַז דער אַרבעטער־רינג איז שולדיק זאָל זאָגן יאָ.

א ל ע: יאָ.

ר י כ ט ע ר: ווער עס איז פאַר דעם, אַז דער אַרבעטער־רינג איז אומשולדיק זאָל זאָגן ניין. (ס'איז שטיל). חברים, האָט איר הויסט עס אַרויסגעטראָגן אויער אורטייל, שולדיק. דער משפּט איז צו ענדע.

פּ ר אָ ק ו ר אָ ר: חבר ריכטער איין מינוט, דער משפּט איז נאָך ניט צו ענדע. לאָמיר אויך אָפּשטימען די רעזאָלוציע, וואָס מיר די באַשולדיקער האָבן צוגעגרייט.

ר י כ ט ע ר: גוט.

פּ ר אָ ק ו ר אָ ר (לייענט פון אַ פּאַפּיר): מיר די קינדער און עלטערן האָבן זיך פאַרזאַמלט זונטיק נאָכמיטיק אין קענדער־לאַנד קאַסינאָ, משפּטן דעם אַרבעטער־רינג, פאַר זיינע פאַררעטע־רישע מעשים, וואָס ער פירט אָן אַנטקעגן דעם סאָוועטן־פאַרבאַנד. אויסהערנדיק אַלע פאַקטן וואָס זיינען אַרויסגעבראַכט געוואָרן באַ דעם משפּט האָבן מיר זיך איבערצייגט, אַז דער אַרבעטער־רינג צוזאַמען מיט די קאַפּיטאַליסטן ברייַנגען שאָדן אונדזער אַרבעטער־לאַנד, וואָס אַרבעט אַזוי שווער כדי צו קענען אויסבויען אַ לאַנד מיט אַלע באַקוועמלעכקייטן פאַר די אַרבעטער. דאַרום פּראָטעסטירן מיר שטאַרק אַנטקעגן די שעדיקער, דעם אַרבעטער־רינג און פאָדערן אויף אַלע אַרבעטער־עלטערן וואָס שיקן זייערע קינדער אין די אַרבעטער־רינג שולן אָדער אין קעמפּ אַרבעטער־רינג אַז זיי אַלע זאָלן פּראָטעסטירן אַנטקעגן זייער פאַרפירערשאַפט און זיך אָנשליסן אין קאַמף פאַר דער פאַרטיידיקונג פון סאָוועטן־פאַרבאַנד.

אין דער זעלבער צייט שיקן מיר אַ טעלעגראַמע אין אַרבעטער־רינג קעמפּ מיט אַ וועגדונג צו אַלע קינדער און אַרבעטער־עלטערן דאָרטן, אַז זיי זאָלן זיך באַלד אָרגאַניזירן און זיך אָנשליסן אין קאַמף פאַר פאַרטיידיקן אונדזער אייניציק אַרבעטער־פאַטערלאַנד, סאָוועטן־פאַרבאַנד.

ר י כ ט ע ר: ווער ס'איז פאַר דעם זאָל יאָ זאָגן.

(די קינדער שרייען אויס: יאָ!)

געגן? (שטיל).

(דער גאַנצער זאַל הויבט זיך אויף און מע זינגט רעוואָלוציאָנערע לידער.)

(סוף)

פּראָטאָקאָלן פון דער נאַציאָנאַלער עקזעקוטיוו קאָמיטע

16טע זיצונג פון דער נאַציאָנאַלער עקזעקוטיווע אָפּגעהאַלטן יוני דעם 16טן, 1932.

אנוועזנד: האַלפּערין, קאַסטרעל, פינקעלשטיין, קאַרנאַווסקי, גראָסמאַן, שקלייאר, קאַנדעלא, פּרימאַוו, לופין, מענשער, פּאַלאַק, גרין, אייזענמאַן, קעלנער, סולטאַן, שטיינבערג, אקען, בראַדסקי, ווייגער.

אבוועזנד: לין, שילער, פידלער, בעדאַכט און רעדי.

עס דערשיינט פון ברענטש 121 אַ קאָמיטע וואָס באַשטייט פון די חברים פינגער, און סענטער האָספּיטעלער. זיי אָפּעלירן געגן דעם באַשלוס פון דער אַדמיניסטראַטיווער קאָמיטע, וועלכע האָט צוריקגעוויזן דעם קראַנקן בענעפיט פון חבר פינגער. אויסהערנדיק די קאָמיטע פון ברענטש 121, באַשליסט די נאַציאָנאַלע עקזעקוטיווע איבערצושיקן דעם פאַרלאַנג פון ברענטש 121 צו דער אַדמיניסטראַטיווער קאָמיטע נאָכאַמאָל צו פאַרהאַנדלען.

חבר ווייגער, וועלכער איז געווען דער פאַרטרעטער פון דער נאַציאָנאַלער עקזעקוטיווע אין דער דעלעגאַציע פון סאָוועטן פאַרבאַנד, גיט אָפּ אַ קורצן באַריכט. ער דערקלערט, אַז אין פילע שטעט, וואָס די דעלעגאַציע איז אויסגעקומען צו באַזוכן האָבן די סאָוועטישע אַרבעטער איבערגעשיקט דורך דער דעלעגאַציע אַ גרוס צו די אַרבעטער פון אַמעריקע. די אַרבעטער אין די שטעט פון סאָוועטן פאַרבאַנד האָבן געשטעלט דער דעלעגאַציע זייער פיל פראַגן וועגן אונדזער אָרגאַניזאַציע. זיי האָבן פון אָנפאַנג גאָרניט פאַרשטאַנען צו וואָס מען דאַרף אַ פראָטערנאַלע אָרגאַניזאַציע; ווי אַזוי עס איז מעגלעך, אַז די רעגירונג באַזאָרגט ניט די אַרבעטער מיט סאָציאַלער פאַרזיכערונג אַזוי, אַז זיי זאָלן זיין געצוואונגען אַליין צו אָרגאַניזירן פאַר זיך זעלבסטהילף. נאָך דעם ווי די דעלעגאַציע האָט דערקלערט וועגן אונדזערע אויפגאַבן האָבן זיי ערשט איינגעזען די וויכטיקייט פון אונדזער אינטערנאַציאָנאַלן אַרבעטער־אָרדן.

חבר ווייגער אונטערשטרייכט אויך דעם פאַקט, וואָס די דעלעגאַציע האָט געקראָגן די פולע קאָאָפּעראַציע אין יעדער שטאָט וואו זיי זיינען געקומען. זיי האָבן געהאַט אַ מעגלעכקייט צו אונטערזוכן אַלץ, וואָס זיי האָבן געוואָלט, זען פאַבריקן און זאַוואָדן, באַזוכן קינדער היימען, באַקאַנען זיך מיט די קולטור אינשטאַלטן, באַזוכן טורמעס, זען די דערגרייכונגען פון דעם 5־יאָר פּלאַן. זיי האָבן איבעראַל געקראָגן אַ גוטע אויפנאַמע. די פאַרוואַלטער פון די אַלע אַנשטאַלטן און פאַבריקן האָבן זיי געגעבן אַלע אינפאָרמאַציעס אין וועלכע זיי האָבן זיך געגרויטיקט. די דעלעגאַציע איז אויך געווען אין די קאָלאָניעס, אין קרים און האָבן זיך דאָרט באַקאַנט מיט דעם לעבן פון די קאָלאָניסטן.

חבר ווייגער דערציילט אויך, אַז די דעלעגאַציע האָט געהאַנדלט ווי אַ קאָלעקטיוו, אַז יעדער איינער פון די דעלעגאַטן האָט געהאַט אַ טיפן אינטערעס פאַר אַלץ, וואָס עס קומט פאָר אין סאָוועטן־פאַרבאַנד. זיי האָבן אָנגעקליבן אַ ים מיט מאַטעריאַלן מיט וועלכן זיי וועלן זיך טיילן מיט די מיטגלידער פון אָרדן און מיט די אַרבעטער אין אַלגעמיין.

דער באריכט פון חבר ווייגער ווערט גוטגעהייסן און עס ווערט באַשלאָסן:

עס זאָל גערופן ווערן אַ מיטינג פון דער נאַציאָנאַלער עקזעקוטיווע מיט די מיטגלידער פון שטאָט־קאָמיטעט, צו וועלכן עס זאָלן איינגעלאַדן ווערן אויך אַלע אַנדערע דעלעגאַטן וואָס זיינען דאָ אין ניו יאָרק.

באַריכט פון סעקרעטאַר

חבר בעדאַכט און ער זיינען געווען פאַרטראָטן צו דער קאָנווענשאָן (נאָמינייישאָן) אין שיקאַגאָ. די קאָנווענשאָן האָט זיך אויסגעצייכנט מיט איר פּראָלעטאַרישן צוזאַמענשטעל. צו דעם ערשטן מאָל, אַז אים פּערזענלעך איז אויסגעקומען צו זען אַזאַ ריזיקע קאָנווענשאָן וואו עס זיינען געווען פאַרטראָטן אַרבעטער פון דער גרונט אינדוסטריע און פון די פאַרמער שטאַטן.

די קאָנווענשאָן האָט זיך דערעפנט מיט אַ קאָלאָסאַלן מאַס־מיטינג, וואו עס זיינען געווען נאָענט צו 15,000.

די באַגייסטערונג און ענטוזיאַזם, ווען עס זיינען פאַרגעשטעלט געוואָרן די חברים פאָסטער און פאַרד איז געווען געוואַלדיק. ביי דער קאָנווענשאָן זיינען געווען פאַרטראָטן 43 שטאַטן. די רעדנער, באַגריסונגען און באַריכטן וואָס זיינען געהאַלטן געוואָרן ביי דער קאָנווענשאָן האָבן באַוויזן, אַז די פאַרטיי האָט געשלאָגן טיפע וואָרצלען צווישן די ברייטע אַרבעטער מאַסן אין אַמעריקע. די חברים פאָסטער און פאַרד זיינען נאָמינירט געוואָרן אַלס פּרעזידענט און וויס פּרעזידענט. די פּלאַטפאָרמע וועלכע איז אויסגעאַרבעט געוואָרן נעמט אַריין די וויכטיקסטע פּונקטן אין וועלכע מיר זיינען באַזונדערס פאַראינטערעסירט, ווי די פאָדערונג פאַר סאָציאַלער פאַרזיכערונג, אויפן חשבון פון דער מלוכה, די פאַרטיידיקונג פון די פרעמד געבוירענע, א. א. וו.

חבר ר. זאַלצמאַן ענדיקט דעם באַריכט פון דער נאָמינאַציע קאָנווענשאָן מיט דער רעקאָמענדאַציע, אַז די נאַציאָנאַלע עקזעקוטיווע זאָל אינדאָרסירן די חברים פאָסטער און פאַרד אַלס די איינציקע קאַנדידאַטן, וועלכע פאַרטרעטען די אינטערעסן פון די אַרבעטער אין אַמעריקע און וועלכע קעמפן פאַר אונדזערע פאָדערונגען.

ער האָט פאַר דער יוניפיקאַציע קאָמיטע באַזוכט, בעלער, אָהייאָ; קאָלאָמבוס, אינדיאַנא האַרבאַר, אינדיאַנא; העמאָנד, אינדיאַנא; גערי, אינדיאַנא; סט. לואיס, מאָ; קענזעס סיטי, מאָ.; סט. פּאָל, מינעסאָטאַ; און מינעאַפּאָליס, מינעסאָטאַ; אַלע מיטינגען האָבן באַוויזן ווי נויטיק עס איז אָנצופאַנגען דורכפירן די פאַראייניקונג ניט בלויז פון אויבן נאָר פון די ערטער, באַקאַנען די מיטגלידער פון די ברענטשעס מיט די פאַרשיידן־שפּראַכיקע ברענטשעס און אָרגאַניזירן די שטאָטישע צענטראַל קאָמיטעס פאַר דער אַרבעט.

די „פרייהייט" קאַמפּאַניע איז געווען אַ דערפאָלג. מיר האָבן דורכן אָפּיס געזאַמלט איבער $14,000 און מיט די געלטער, וואָס געפינען זיך אין „פרייהייט" אָפּיס און אין די ברענטשעס, וועלן מיר זיכער דערגרייכן די סומע פון $15,000.

דער סוספּענשאָן ליסט איז די גרעסטע אין דער געשיכטע פון אונדזער אָרדן. מיר האָבן סוספּענדירט נאָענט צו 1800 מיטגלידער. פאַרשטייט זיך אַז פון דעם וועלן וואַרשיינלעך רעאינסטייטעד ווערן צווישן 600 און 800. דאָך מיינט עס אַ פאַרלוסט פון אַרום 1,000 מיטגלידער פאַר אַ קוואַרטאַל און דאָס איז פאַר אונדז איינע פון די וויכטיקסטע און ערנסטע פּראָבלעמען פאַרן אָרדן.

אין פאַרבינדונג מיט דער פאַראייניקונג מיט דער סלאַוואַקישער און רוסישער אָרגאַניזאַציע איז אַזוי: דער אָפּמאַך מיט אַלע פּאַפּירן געפינען זיך אין די הענט פון דעם ניו יאָרקער קאָמישאָנער אָוו אינשורענס און ווי מען דערקלערט אונדז פון דעם דעפּאַרטמענט זיינען זיי איצט זייער פאַרנומען מיט אונטערזוכן אייניקע אינשורענס קאָמפּאַניעס און דעריבער קאָנען זיי איצט ניט אונטערזוכן דעם אַגרימענט און די פּאַפּירן, וואָס מיר האָבן זיי צוגעשטעלט. דער דעפּאַרטמענט האָט אָבער צוגעזאָגט, אַז זיי וועלן אין די קומענדע צוויי וואָכן אַריינשיקן די אינשורענס עקזאַמענערס צו אונטערזוכן אונדזערע ביכער. מיר דאַרפן עס זייער נויטיק אויך פאַר אונדזערע לייסנס אין אַנדערע שטאַטן.

דער באַריכט פון חבר זאַלצמאַן ווערט גוטגעהייסן און עס ווערט באַשלאָסן:

1. אַז אין פאַרבינדונג מיט אינדאָרסירן די חברים פאָסטער און פאַרד זאָלן מיר זיך ווענדן מיט בריוו צו די אַנדערע פּרעזידענט קאַנדידאַטן אין וועלכע מיר זאָלן זיי פרעגן זייער שטאַנדפּונקט וועגן סאָציאַלער פאַרזיכערונג, פאַרטיידיקונג פון פרעמד געבוירענע, א. א. וו. נאָכדעם זאָלן מיר אַרויסקומען מיט אונדזער אינדאָרסמענט.

עס ווערט אויך באַשלאָסן, אַז די נאַציאָנאַלע עקזעקוטיווע קאָמיטע זאָל גלייך אַרויסשיקן אַ פּראָטעסט טעלעגראַמע אין וואַשינגטאָן געגן דעם דאיז ביל און מיר זאָלן גלייך מאָביליזירן אַלע ברענטשעס פון דעם אָרדן, אַז זיי זאָלן פּראָטעסטירן און אָרגאַניזירן אַ פּראָטעסט באַוועגונג געגן דעם דאיז ביל. חבר בראַדסקי זאָל אינסטרואירט ווערן אָנצושרייבן אַ קורצן איבערזיכט איבערן ביל און אַז דער איבערזיכט זאָל אַרויסגעשיקט ווערן צו אַלע ברענטשעס.

חבר מרמר באַריכטעט פון זיין טור. ער האָט באַזוכט די פאָלגנדע שטעט: אמאהא, נעבראַסקאַ; סיו סיטי, אייאָוואַ; מינעאַפּאָליס, סט. פּאָל און דולוט, מינעסאָטאַ; מילוואָקי, שיקאַגאָ, סאוט בעד, אינדיאַנא, דעטרויט, טאָלידאָ, קליוולאַנד, יאָנגסטאָן און פּיטסבורג.

אַממערסטן האָט זיך חבר מרמר אויפן טור פאַרנומען מיט דער קולטור אַרבעט און מאַכן אינספּעקציע איבער די שולן. פאַרשטייט זיך, אַז אים אויסגעקומען צו ענטפערן אויף אַ רייע אָרגאַניזאַציע

פראגן. עס זיינען פאַראַן אַ גאַנצע רייע נייע שטעט, וואָס ווילן עפענען קינדער שולן. מיר וועלן זיי דאַרפן געבן אַלע הילף, כדי זיי זאָלן קאָנען די שולן דערעפענען. די שולן אין שיקאַגאָ און אין דעטראָיט זיינען אין אַ זייער גוטן צושטאַנד. אין קליוולאַנד איז די לאַגע ניט קיין צו גוטע. אין אַלע שטעט האָט ער געהאַט גוט באַזוכטע לעקציעס. דער באַריכט פון חבר מרמר ווערט גוטגעהייסן.

חבר קעלנער באַריכטעט פאַר דער אָרגאַניזאַציע קאָמיטע. חבר עלעף, וועלכער איז געקומען אין ניו יאָרק האָט באַריכטעט פאַר דער אָרגאַניזאַציע קאָמיטע וועגן דער אַרבעט פון קליוולאַנד דיסטריקט. אין אַלגעמיין האָבן זיי געמאַכט גרויס פאָרשריט. דאָס איינציקע פעלד, וועלכעס האָט ניט פּראָגרעסירט גענוג איז דער אידישער.

פון חבר מלך עפּשטיין האָבן מיר געהאַט אַ באַריכט פון זיין טור. ער דערציילט, אַז די אויסזיכטן פאַרן אָרדן זיינען זייער גוטע. נאָר אַז די חברים האָבן אַ סעקטאַנטישן צוגאַנג צו דער אַרבעט. זיי טיילן זיך אָפּ פון די ברייטע מאַסן. ער דערציילט אויך, אַז דער אָרדן פאַרלירט אַ סך מיטגלידער צוליב דעם, וואָס זיי פאָרן אַוועק קיין ביראָ־בידזשאַן.

מיר האָבן באַקומען אַ טעלעגראַמע פון דער דעלעגאַציע דעם 30סטן, אַז זיי זענען זיך אויפן שיף. חבר ר. זאַלצמאַן איז שוין דעמאָלט געווען אויף זיין טור און מיר האָבן געדאַרפט מאַכן די אַראַנדזשמענטס פאַר די טורס פאַר דער דעלעגאַציע. ס'האָט זיך אַרויס־געוויזן אַז אַ טייל שטעט האָבן ניט געוואָלט אָננעמען דעם באַריכט פון דער דעלעגאַציע צוליב דעם, וויל זיי האָבן ניט געהאַט גענוג צייט.

קאָנעטיקוט דיסטריקט האָט פאַרלאַנגט אַ חבר פאַר צוויי וואָכן פאַר דער אָרגאַניזאַציע אַרבעט. מיר האָבן באַשטימט צו שיקן חבר שילערן אָפּצוגעבן זיין באַריכט פון סאָוועטן־פאַרבאַנד און אַז ער זאָל אין יעדער שטאָט פון קאָנעקטיקוט זיין אַן עקסטרא טאָג פאַר אָר־גאַניזאַציע אַרבעט. דעם 5טן יוני איז אָפּגעהאַלטן געוואָרן די קאָנפערענץ פאַר סאָציאַלער פאַרזיכערונג אין ניו יאָרק. די קאָנפע־רענץ איז געווען טיילווייז אַ דערפאָלג. מיר האָבן דערווייל אַ ספּעציעלע קאָמיטע פון די חברים ווייַנער, קעלנער און ר. זאַלצמאַן אַריינצוטראַכטן זיך אין דער פראַגע פון געשטראָבענע מיטגלידער און אויסאַרבעטן אַ פּלאַן פאַר דער קומענדער מיטגלידער קאַמפּאַניע פון דעם אָרדן.

מיר האָבן דערווייל אַ ספּעציעלע קאָמיטע פאַר יוגנט אַרבעט אין וועלכער עס גייען אַריין פאַרטרעטער פון דער אָרגאַניזאַציע קאָ־מיטע, קולטור קאָמיטע, יוגנט סעקציע און די פּיאָנערן פאַר אָרגאַ־ניזירן קינדער ברענטשעס אין דעם אָרדן. נאָך דעם באַריכט פון דער אָרגאַניזאַציע קאָמיטע אַנטוויקלט זיך אַ לייַנגערע דיסקוסיע וועגן דעם אופן ווי אַזוי די דעלעגאַציע איז אויסגענוצט געוואָרן ווען זי איז געקומען צוריק.

עס ווערט באַשלאָסן, אַז די נאַציאָנאַלע עקזעקוטיווע באַדויערט דעם פאַקט, וואָס עס איז ניט אָנגענומען געוואָרן אַלע געהערעקע מיט־לען, אַז די דעלעגאַציע ביי איר צוריקקומען זאָל אויסגענוצט ווערן אויפן ברייטסטן אופן. דער באַריכט פון דער אָרגאַניזאַציע קאָמיטע וועדט גוטגעהייסן.

חבר פינקעלשטיין באַריכטעט פאַר דער קולטור קאָמיסיע. צוזאַמען מיט דער אָרגאַניזאַציע קאָמיטע האָבן מיר אויסגעאַרבעט דעם פּלאַן פאַר זומער אַרבעט און ברייַנגען אים איצט אַריין אין דער שול באַ־וועגונג. מיר האָבן באַשלאָסן אַרויסצוגעבן געדרוקטע לעקציעס איבער היסטאָרישן מאַטעריאַליזם, פּאָליטישער עקאָנאָמיע און געשיכטע פון דער אַרבעטער באַוועגונג. מיר וועלן וועגן דעם אָנפירן אַ ברייטע קאַמפּאַניע סיי אין די ברענטשעס, סיי אין „פונק". מיר פאַנגען אָן אַ קאָנטעסט פאַר אונדזער אָרדן פאַר פאַרפאַסן די בעסטע הימנע. מיר האָבן באַשטימט אַז עס זאָל אַרויסגעגעבן ווערן $150 אין פּרייזן. דער ערשטער פּרייז זאָל זיין $100, דער צווייטער $25, דער דריטער $15 און דער פערטער $10.

דער קאָנטעסט זאָל זיך אָנפאַנגען אין אויגוסט און זיך שליסן אין נאָוועמבער. אין דעצעמבער זאָלן מיר אַנאָנסירן די רעזולטאַטן. די בעסטע לידער זאָלן נאָכדעם געדרוקט ווערן אין „פונק" און אין דער „פרייהייט". די קאָמיטע פאַר דעם קאָנטעסט באַשטייט פון די חברים מרמר, סולטאַן און ר. זאַלצמאַן. מיר וועלן האָבן אַ געמיינשאַפטלעכע זצונג מיט דער נאַציאָנאַלער שול קאָמיסיע דעם 22סטן יולי, סיי וועגן זומער אַרבעט און סיי וועגן די לערער פאַר קומענדן יאָר. די נאַציאָנאַלע שול קאָמיסיע האָט באַשלאָסן אַרויסגעבן אַ פּאַמפלעט פון 8 זייטן. די מעטאָדישע קאָמיטע האָט אונדז אַריינגעגעבן די פאָלגנדע רעקאָמענדאַציעס:

1. אויסאַרבעטן אַ מעטאָדיק פאַר אַנטי־רעליגיעזער פּראָפּאַגאַנדע אין די שולן.
2. אַ פּלאַן פאַרן קינדער ווינקל אין דער „מאָרגן־פרייהייט".
3. אַ פּלאַן פאַר קלוב און סעקציע אַרבעט פאַר די שולן.
4. רעווידירן די פּראָגראַמען און אַריינגעבן אַ ספּעציעלן פּונקט וועגן ראַסן־דיסקרימינאַציע.
5. אויסאַרבעטן אַן איינהייטלעכע אָרטאָגראַפיע פאַר די שולן.

מיר האָבן דערווייל אַ קאָמיטע וואָס זאָל צוגרייטן פּלענער פאַר די שול־פאַראיין קאָנפערענצן אין סעפּטעמבער.

מיר האָבן געהאַט אַ באַריכט פון דעם אַרבעטער אויוועריזיטעט, אַז דער גרעסטער באַזוך איז געווען אין א. ב. פון קאָמוניזם. דער צווייטער גרעסטער באַזוך איז געווען אין פאַרלאַמענטאַריזם און אָרגאַניזאַציע. שוואַך איז געווען דער באַזוך אין פראַטערנאַלער באַ־וועגונג און קלאַסנקאַמף. אין דעם קלאַס פון סעקרעטאַרן זיינען בלויז געווען 9 שילער.

מיר האָבן באַשלאָסן צו געבן דעם אַרבעטער אויוועריזיטעט די זעלבע סובסידיע ווי פאַראיאָרן, $300 אַ יאָר.

באַריכט פון דער קולטור קאָמיסיע ווערט גוטגעהייסן.

חבר פּאָלאַק באַריכטעט פאַר דער אַדמיניסטראַטיווער קאָמיטע. זיי האָבן פאַראַנדלט פיל אַפּילס געגן צוריקגעוויזענע קראַנקן סער־טיפיקאַטן. אין דער אבוועזנהייט פון חבר זאַלצמאַנען האָט זייער סאָב־קאָמיטע געהאַנדלט וועגן סוספּענדירן די ברענטשעס, וועלכע האָבן ניט באַצאָלט זייערע בילס. ווי חבר זאַלצמאַן האָט באַריכטעט, איז געווען זייער אַ גרויסע צאָל, כאָטש די קאָמיטע האָט געהאַנדלט מיט גרויס איינזעעניש.

די דעטאַלן פון דער פאַראייניקונג מיט דער אונגאַרישער סעקציע ווערן צופרידנשטעלנד געלייזט. אין דער קאָמיטע באַטייליקן זיך איצט דריי פאַרטרעטער פון דער אונגאַרישער סעקציע. מיר האָבן אויך באַשלאָסן צו געבן די אונגאַרישע סעקציע אַ פּאָנד פון $300 פאַר פּעטי קעש.

מיר האָבן געהאַט אַ קאָנפערענץ מיט די ספּעציאַליסטן און לאָקאַלע דאָקטוירים, וואו פיל פראַגן וועגן אַפּליקאַציעס, קראַנקן סערטיפיקאַטן און אַנדערע פּראָבלעמען פון מעדיקל דעפּאַרטמענט, זיינען פאַראַנדלט געוואָרן. אין אונדזער דענטל דעפּאַרטמענט האָבן מיר אָנגעשטעלט נאָך אַ דענטיסט דערווייל אַלס עקספּערימענט און אונגיכן וועלן מיר האַנדלען צי ער זאָל בלייבן פּערמאַנענט.

פילע ברענטשעס האָבן פּראָטעסטירט געגן די צו הויכע פּרייזן פאַר באָנדן די סעקרעטאַרן. די קאָמיטע האָט געענדערט איר פּריער־דיקן באַשלוס און פאַרקלענערט די טשאַדזשעס פאַר ברענטשעס ביז 25 מיטגלידער צו $1, און פון 25 ביז 50 צו $2, פון 50 ביז 100 — $3. פון 100 ביז 150 — $5.

נאָך אַ קורצער דעבאַטע ווערט דער באַריכט גוטגעהייסן.

16טע זיצונג

אַ געמיינשאַפטלעכער מיטינג פון דער נאַציאָנאַלער עקז. צוזאַמען מיט דעם ניו יאָרק שטאָט־קאָמיטעט איז אָפּגעהאַלטן געוואָרן דעם 11טן יולי אין אָפּיס פון אָרדן.

פאָרזיצער — ווייַנער.

דער מיטינג איז גערופן געוואָרן פאַר דעם צוועק אויסצוהערן אַן אויספירלעכן באַריכט פון אונדזער דעלעגאַציע, וועלכע איז געפאָרן אין סאָוועטן־פאַרבאַנד. דערביי ווערט באַשלאָסן, אַז אַזוי ווי חבר ליַן, דער ווייצע־פאָרזיצער פון אונדזער אָרדן, איז געווען אין סאָוועטן־פאַרבאַנד אין דער זעלבער צייט וואָס אונדזער דעלעגאַציע, זאָל ער אויך באַריכטן צוזאַמען מיט די דעלעגאַטן.

די חברים ליַן, קירטשטיין, בערעזניאַק און חבר ווייַנער גיבן אָפּ אַן אויספירלעכן באַריכט, וועלכער פאַרנעמט איבער 2 שטונדן. די חברים פון דער נאַציאָנאַלער עקזעקוטיווע און פון שטאָט־קאָמיטעט הערן אויפמערקזאַם אויס וועגן אַלץ וואָס אונדזער דעלעגאַציע האָט געזען אין אונדזער פּראָלעטאַריש לאַנד. חבר ווייַנער שטעלט זיך אויך אָפּ אויף אייניקע עפּיזאָדן אין די קאָפּיטאַליסטישע לענדער, ווי פראַנקרייך, דייטשלאַנד און לאַטוויא און פאַרגלייכטעס מיט דעם לעבן אין סאָוועטן־פאַרבאַנד, און פון דעם באַקומט זיך אַ קלאָר בילד ווי אַזוי די סאָוועטישע אַרבעטער בויען דעם סאָציאַליזם אין סאָוועטן־פאַרבאַנד.

17טע זיצונג

מיטינג פון דער נאַציאָנאַלער עקזעקוטיווע אָפּגעהאַלטן געוואָרן דעם 14טן יולי.

אַנוועזנד: חברים ווייַנער, ליַן, בראַדסקי, פּידלער, בעדאַכט,

גראָסמאַן, האַלפּערן, אקען, קאסטרעל, מענשער, סיגל, לופּין, פּאָלאַק, פינקעלשטיין, קעלנער, קאנדעלא, קארנעווסקי, רעדי, שילער.

אבוועזנד: אייזנמאַן, גרין, שקלאר, סולטאן, שטיינבערג.

פאַרזיצער: ווייַנער.

טאָג־אָרדנונג: 1) פּראָטאָקאָל פאַרלייענען. 2) סעקרעטאַרס באַריכט. 3) באריכט פון נאַציאָנאַלער וואַל־קאָמיסיע. 4) אָרגאַניזאַציע קאָמ. באַריכט. 5) פאַרוואַלטונג־קאָמיטע באַריכט. 6) קולטור־קאָמיטע באַריכט. 7) אַפּיל קאָמיטע באַריכט.

פּראָטאָקאָל פון לעצטן מיטינג פאָרגלייענט און גוטגעהייסן.

סעקרעטאַרס באַריכט. פון די סוספּענדירטע מיטגלידער פון לעצטן קוואַרטאַל האָבן זיך שוין 600 צוריק רעאינסטייטעד. מען קאָן דערוואַרטן, אַז נאָך 200 וועלן רעאינסטייטעד ווערן. אונדזער דעלעגאַציע האָט ביז איצט אָפּגעגעבן באַריכטן אין די פאָלגנדע שטעט: באָפאַלאָ, פּיטסבורג, דעטראָיט, שיקאַגאָ, מילוואָקי, קענעשאַ, סט. לואי, קענזעס סיטי, אמאהא, דענווער, לאָס אנדזשעלעס, פילאדעלפיע, אָלבאני, סיראקיוז, ראטשעסטער, אירי, יאָנגסטאָן, טאָלידאָ, מינעאַפּאָלים, סט. פּאול, דולוט, סטעמפּאָרד, ברידזש־פּאָרט, סאוט־נאָרוואָלק, ניו הייוון, האַרטפאָרד, ספּרינגפילד, ניו יאָרק.

עס ווערן צוגעגרייט נאָך אַ רייע מיטינגען אין פאַרשידענע טיילן פון שטאַט ניו יאָרק, סיי אין אַנדערע שטעט, הויפּטזעכלעך נאָענט צו ניו יאָרק.

אויף אונדזער פאַרלאַנג האָט דער אינשורענס דעפּאַרטמענט אַרויסגעשיקט די אינשורענס עקזאַמענערס צו עקזאַמענירן אונדזערע ביכער. מיר דאַרפן עס נויטיק האָבן סיי צוליב דעם אַז מיר זאָלן קאָנען באַקומען לייסנס אין אַלע אַנדערע שטאַטן, סיי צוליב אונדזער פאַראייניקונג מיט די סלאָוואַקישע און רוסישע אָרגאַניזאַציעס.

אין פאַרבינדונג מיט דער פאַראייניקונג ווייזט חבר זאלצמאן אָן אויף דער נויטיקייט פון אָנשטעלן אַ ספּעציעלן חבר, וועמעס אויפגאַבע עס זאָל זיין זיך אָפּצוגעבן מיט אַלע איינצלהייטן אין דער דורכפירונג פון דער פאַראייניקונג אָרגאַניזאַציאָנעל, ווי אויך פאַר דער אָרגאַניזירונג און אויפבויאונג פון שטאַטישע צענטראַל קאָמיטעטן, וועלכע זיינען שוין אָרגאַניזירט געוואָרן אין אַ רייע שטעט און וואָס דאַרפן נאָך אָרגאַניזירט ווערן אין אַנדערע שטעט. די שטאַטישע צענטראַל קאָמיטעטן נעמען אריין ניט נאָר די ברענטשעס וואָס זיינען שוין אַ טייל פון אונדזער אָרדן, נאָר אויך די ברענטשעס אין דער רוסישער און סלאָוואַקישער קראַנקן קאַסע, מיט וועלכע מיר האָבן נאָך די פאַראייניקונג ביז היינט ניט געקאָנט דורכפירן.

ארום דעם דאיז ביל האָבן מיר באַוויזן צו אַנטוויקלען אַ גוטע קאָמפּאַניע. ניט נאָר זיינען אַרויסגעשיקט געוואָרן אַ ריזיקע צאָל פּראָטעסט טעלעגראַמען צו דעם קאָנגרעס און סענאַט געגן דעם דאיז ביל, נאָר מיר האָבן באַוויזן אויך צו אַנטוויקלען אַן אויפקלערונגס־קאָמפּאַניע אין אונדזערע ברענטשעס דורך אַרויסשיקן זיי אַ ספּעציעלע צושריפט, וואו עס איז אָנגעוויזן געוואָרן אַלע איינצלהייטן וועגן דער באַדייטונג פון דעם דאיז ביל. אַ גאַנצע רייע ברענטשעס האָבן דורכגעפירט פּראָטעסטן און אַלס רעזולטאַט פון די דיסקוסיעס, אָפּן עיר פּראָטעסט מיטינגען.

די קאָמיטע פאַר דער פאַרטיידיקונג פון די פרעמד געבוירענע איז רעאָרגאַניזירט געוואָרן. זי איז איצט פאַראייניקט מיט דער איי. על. די, אַלס אַ זעלבשטענדיקע קאָמיטע דאָרטן. זיי פאַרלאַנגען, אַז מיר זאָלן דערוויילן אַ פאַרטרעטער אין דער קאָמיטע, וועלכע זאָל פאַרבינדן אונדזער נאַציאָנאַלע עקזעקוטיווע מיט דער ארבעט פאַר דער פאַרטיידיקונג פון די פרעמד געבוירענע. מיר האָבן אויך באַקומען אַ בריוו פון דער אַמעריקאַנער קאָמיטע פאַר׳ן וועלט קאָנגרעס קעגן מלחמה אין וועלכן זיי לאָדן איין אונדזער אָרדן צו שיקן אַ פאַרטרעטער אין דער אַמעריקאַנער קאָמיטע און באַזונדער אַ פאַרטרעטער צו דעם קאָנגרעס געגן מלחמה וועלכער וועט אָפּגעהאַלטן ווערן סוף אויגוסט. אויך דער נאַציאָנאַלער ארבעטלאָזער קאונסל פאַרלאַנגט אַז מיר זאָלן האָבן אַ שטענדיקן פאַרטרעטער, וואָס זאָל פאַרבינדן אונדזער אָרדן מיט דעם קאָמף פאַר סאָציאַלער פאַרזיכערונג.

צום שלוס פון באַריכט רעקאָמענדירט חבר זאלצמאן, אַז די נאָצ. עקז. זאָל אָפּהאַלטן אירע מיטינגען אכשטאט איינמאָל אַ חודש, צוויי מאָל אַ חודש, כדי די נאָצ. עקז. זאָל קאָנען אויפנעמען אַלע פּראָבלעמען פון אונדזער אָרדן און ניט ווי ביז איצט, וואָס דער נאַציאָנאַלער עקזעקוטיווע איז אויסגעקומען בלויז צו הערן באַריכטן פון דער אָפּגעטאָנענער ארבעט. דער באַשלוס, ווען דורכגעפירט, וועט אריינציען אַלע מיטגלידער פון דער נאַציאָנאַלער עקזעקוטיווע אין דער בויאונג פון אונדזער אָרדן.

נאָך חבר זאלצמאנס באַריכט אנטוויקלט זיך אַ ליינגערע דיסקוסיע. עס ווערן אָנגענומען די פאָלגנדע אַבשלוסן:

1. חבר בראדסקי זאָל אָנשרייבן אַ קאָנספּעקט פאַר אַן אויספיר־לעכער דיסקוסיע וועגן דעם דאיז־ביל.

2. חבר בראדסקי ווערט דערוויילט צו פאַרטרעטן די נאָצ. עקז. פון אָרדן ביי דער אמעריקאַנער קאָמיטע געגן מלחמה.

3. די אָרגאַניזאַציע קאָמיטע זאָל אויסארבעטן פּלענער ווי אַזוי עפעקטיווער דורכצופירן די פאַראייניקונג פון די סעקציעס אויף די ערטער און זאָל אויך באַטראַכטן די פראַגע וועגן אָנשטעלן אַ חבר פאַר דער ארבעט.

4. עס ווערט דערוויילט אַ קאָמיסיע פון די חברים לופּין, מענשער, פינקעלשטיין, שילער און זאלצמאַן, וועלכע זאָל אויסארבעטן פּלענער ווי אַזוי אריינצוציען אַלע מיטגלידער פון דער נאַציאָנאַלער עקזעקוטיע אין דער אלגעמיינער ארבעט פון בויען דעם אָרדן. עס זאָל גערופן ווערן אַ ספּעציעלער מיטינג פון דער עקזעקוטיוו קאָמיטע צו דיסקוטירן דעם פּלאַן פון דער קומענדער קאַמפּאַניע. יעדע קאָמיטע זאָל באַטראַכטן די פראַגע און ברייגגען רעקאָמענדאַציעס צו דעם ספּעציעלן מיטינג.

5. חבר קעלנער ווערט דערוויילט אַלס פאַרטרעטער צום נאַציאָנאַלן ארבעטסלאָזן קאונסל.

6. חברטע פידלער ווערט דערוויילט צו דער קאָמיטע פון דער פאַרטיידיקונג פון די פרעמד געבוירענע.

באַריכט פון סעקרעטאַר ווערט גוטגעהייסן.

חבר סיגל באַריכטעט פאַר דער נאַציאָנאַלער וואַל־קאַמפּאַניע קאָמיסיע. מיר האָבן געהאַט אַ זיצונג און מיר האָבן באַשלאָסן אַרויסצוגעבן 2 פּאַמפלעטן. איינעם פון חבר בעדאַכט און אַ צווייטן פון חבר אָלגין. מיר רעקאָמענדירן, אַז די נאַציאָנאַלע עקזעקוטיווע זאָל היינט אָפיציעל באַשליסן וועגן אונדזער אינדאָרסירונג אין דעם קומענדן וואָל־קאַמף. מיר האָבן נאָך ניט געקאָנט אַרויסקומען אין דער פּרעסע צוליב דעם, וואָס מיר האָבן ניט געהאַט קיין אָפיציעלע אינדאָרסירונג פון דעם אָרדן. מיר שלאָגן פאָר, אַז די נאַציאָנאַלע עקזעקוטיווע זאָל זיך אויך באַטייליקן אין די זאַמלונגען פאַר דעם $100,000 פאָנד און אַז מיר זאָלן אַרויסלאָזן אַ רוף צו זאַמלען $15,000. דער באַריכט ווערט גוטגעהייסן און עס ווערט באַשלאָסן:

צו דערוויילן די חברים בראַדסקי, קאַסטרעל און זאלצמאַן, וועלכע זאָלן אַרויסלאָזן דעם רוף פאַר אונדזער אינדאָרסירונג אין דער וואָל־קאַמפּאַניע.

חבר ווייַנער באַריכטעט, אַז קומענדיק אין קליוולאַנד האָט ער געפונען אַ ספּעציעלן בריוו פון נאַציאָנאַלן אָפּיס מיט אַ קרעדענשל פאַר אים אַלס דעלעגאַט צו דער קאָנווענשאָן פונם ליטווישן ארבעטער־פאַרבאַנד, וועלכע איז צו יענער צייט אָפּגעהאַלטן געוואָרן אין קליוולאַנד. ער האָט די קאָנווענשאָן באַגריסט אין דעם נאָמען פון דער נאָצ. עקז. פון אָרדן. אין דער באַגריסונג האָט ער אריינגעבראַכט די פראַגע וועגן פאַראייניקן זיך מיט אונדז. אויף אונדזער באַגריסונג האָבן די פירער פון דעם ליטווישן ארבעטער פאַרבאַנד געענטפערט, אַז זיי קאָנען אונדזשער אָרדן, אַז אונדזער אָרדן איז זיי זייער נאָענט, אָבער זיי קאָנען נאָך איצט ניט אויפנעמען די פראַגע וועגן פאַראייניקונג, ווייל זיי האָבן נאָך ניט פאַרענדיקט דעם פּראָצעס פון קאָנסאָלידירן זייערע כחות. זיי האָבן אונדז פאַרזיכערט, אַז צו דער קומענדער קאָנווענשאָן וועלכע וועט אָפּגעהאַלטן ווערן אין 2 יאָר ארום, וועלן זיי זיכער האָבן אויפ׳ן טאָג־אָרדנונג דיפראַגע וועגן פאַראייניקן זיך מיט אונדז. די קאָנווענשאָן האָט אָנגענומען אַ רעזאָלוציע צו שטיין מיט אונדזער אָרדן אין דער נאָענטסטער פאַרבינדונג און אַז מיר זאָלן האָבן געמיינשאַפטלעכע קאַמפּאַניעס, סיי וועגן אלגעמיינע פראַגן, סיי וועגן בויען די אָרגאַניזאַציע.

אויסהערנדיק חבר ווייַנער׳ס באַריכט ווערט באַשלאָסן צו באַגריסן די רעזאָלוציע פון דער קאָנווענשאָן פון דעם ליטווישן ארבעטער־פאַרבאַנד און מיר שלאָגן זיי גלייך פאָר, אַז זיי זאָלן זיין פאַרטראָטן אין אונדזער וואַל־קאַמפּאַניע קאָמיטע און זאָלן באַטראַכטן די מעגלעכקייט פון אָנשליסן זיך אַן אונדזער מעדיקל דעפּאַרטמענט. מיר זוכן אריינצוציען זייערע ברענטשעס אין אונדזערע שטאַטישע צענטראַל קאָמיטעטן.

חבר מענשער באַריכטעט פאַר דער פאַרוואַלטונג־קאָמיטע. מיר האָבן באַשלאָסן אין דעם לעצטן קוואַרטאַל צו פאַרלייגגערן די ציט פון רעאינסטייטמענט אויף נאָך 2 וואָכן. דר. לעוויגען וועלכער איז געווען צייטווייליק אָנגעשטעלט אין דענטל דעפּאַרטמענט, האָבן מיר איצט אָנגעשטעלט פּערמאַנענט. דער דענטל דעפּאַרטמענט האָט דעם חודש אריינגענומען $1,251.45 און האָט אויסגעגעבן $1,198. דער באַריכט פון דער פאַרוואַלטונג קאָמיטע ווערט גוטגעהייסן.

חבר פינקעלשטיין באַריכטעט פאַר דער קולטור קאָמיטע. צוויי פון די געדרוקטע לעקציעס זיינען שוין אין דרוק. אַ צושריפט וועגן דעם איז אַרויסגעשיקט געוואָרן צו די ברענטשעס. אין ניו יאָרק רופן

קאָנקורס פאַר אַ הימן פאַרן אינטערנאַציאָנאַלען אַרבעטער אָרדן

צו אַלע פּראָלעטאַרישע דיכטער

דער אינטערנאַציאָנאַלער אַרבעטער אָרדן האָט באַשלאָסן צו עפענען אַ קאָנקורס פון לידער פאַר זיינעם אַ הימן. פאַר דעם צוועק האָט ער באַשטימט 4 פּרייזן:

$100—1, $25—2, $15—3, $10—4.

אויב קיינס פון די צוגעשיקטע לידער וועט ניט פּאַסן פאַר אַ הימן פון אינטערנאַציאָנאַלן אַרבעטער־אָרדן, וועלן דאָך געגעבן ווערן פאָלגנדיקע דריי פּרייזן צו די דריי בעסטע לידער:

$25—1, $15—2, $0—3.

די ריכטער צו אַנטשיידן איבער דער פּאַסיקייט פון לידער פאַרן הימן וועלן זיין **די קולטור־קאָמיסיע פון דעם אינטערנאַציאָנאַלן אַרבעטער־אָרדן און פאָרשטייער פון „פּראָלעטפּען", „אַרבקאָרן" און „מוזיקאַלישער אַרבעטער פאַרבאַנד".** קיינער פון די ריכטער קאָן זיך ניט באַטייליקן אין דעם קאָנקורס.

דער קאָנקורס ווערט געשלאָסן סוף סעפּטעמבער. דער מאַטעריאַל וועט פאַרעפנטלעכט ווערן ביזן מיטן דעצעמבער. די פּרייזן צו די געווינער וועלן געגעבן ווערן אויף אַ ספּעציעלער אונטערנעמונג אַראַנזשירט פאַר אָט דעם צוועק.

די לידער דאַרפן אונטערגעצייכנט ווערן מיט פּסעוודאָנימען. די ריכטיקע נעמען און אַדרעסן פון די פאַרפאַסער דאַרפן צוגעשיקט ווערן אין באַזונדערע קאָנווערטן (וואָס וועלן געעפנט ווערן נאָך דער אַנטשיידונג פון די ריכטער).

דער הימן דאַרף אויסדריקן קורץ, איינפאַך און קלאָר די צילן פון אינטערנאַציאָנאַלן אַרבעטער אָרדן, וועמעס מיטגלידער באַשטייען פון פאַרשידענע פעלקער און ראַסן.

מיט חברשן גרוס,

קלמן מרמר, קולטור־דירעקטאָר א. א. אָ.

מיר אַ מיטינג פון אַלע קולטור דירעקטאָרן צו אָרגאַניזירן די שטודיר גרופּן. די קורסן אין אַרבעטער־אוניווערזיטעט דעם יאָר וועלן זיין ווי פאָלגט: פראַטערנאַלע באַוועגונג, אָרגאַניזאַציע. רעדנער און אייגליי־טער, פינאַנץ סעקרעטאַרן. א"ב פון קאָמוניזם, פּראָטאָקאָל סעקרעטאַרן. די קורסן פאַנגען זיך אָן דעם 11טן אָקטאָבער. צוזאַמען מיט דער אָרג. קאָמיטע האָבן מיר באַשלאָסן צו אָרגאַניזירן אַ טור מיט דעם מאַדיאַ־קאַט טעאַטער. דער טור וועט זיך אָנפאַנגען אין אָקטאָבער. מיר האָבן אַרויסגעגעבן אַ פּאַמפלעט וועגן די שולן געשריבן פון חבר מייזל. מיר האָבן געעפנט 5 קינדער צענטערן אין ניו יאָרק. חבר קאַמענעצקי איז אָנגעשטעלט געוואָרן פאַר דער אַרבעט. אויסער די 5 צענטערן וואָס מיר האָבן געעפנט האָבן אַ גאַנצע רייע שולן געעפנט אויגענע צענטערן פאַר דעם זומער. אויך זיינען געעפנט געוואָרן צענטערן אין שיקאַגאָ, פילאַדעלפיע און באָסטאָן. אין חודש סעפּטעמבער וועט פאַרקומען אַ דייע קאָנפערענצן איבער די שול פאַראיינען. באַריכט פון חבר פינקעלשטיין ווערט גוטגעהייסן.

חבר לופין באַריכטעט פאַר דער אַפּיל קאָמיטע. מיר האָבן דער־האַלטן אַן אַפּיל פון פרענק מייער פון בר. 177. ער אַפּעלירט סיי געגן ברענטש, סיי געגן דער אַדמיניסטראַטיווער קאָמיטע צוליב דעם, וואָס די אַדמיניסטראַטיווע קאָמיטע און דער ברענטש האָבן זיך אָפּגעזאָגט אים אויסצוצאָלן קראַנקן בענעפיט. אויסהערנדיק די דערקלערונג פון ברענטש און פון דער אַדמיניסטראַטיווער קאָמיטע, הייסט די אַפּיל קאָמיטע גוט די האַנדלונג פון דער אַדמיניסטראַציע קאָמיטע. באַריכט פון דער אַפּיל קאָמיטע ווערט גוטגעהייסן.

חבר קעלנער באַריכטעט פאַר דער אָרגאַניזאַציע קאָמיטע. אין ניו יאָרק איז שוין אָרגאַניזירט געוואָרן די שטאָטישע צענטראַל קאָמיטע. חבר שייפער איז דערוויילט געוואָרן אַלס סעקרע־טאַר. וועגן די געשטראָבענע מיטגלידער פון לעצטן קוואַרטאַל האָבן מיר באַשלאָסן אויפצונעמען די פראַגע מיט אַלע עקזעקוטיווס אין ניו־יאָרק און האָבן אַ קאָנפערענץ מיט אַלע סעקרעטאַרן פון די ברענטשעס. די אָרויספאָרן אין די פּאַרקס זיינען ביז איצט געווען אַ דערפאָלג. מיר טוען אַרבעט אין אונדזערע קעמפּס. די אָרגאַניזאַציאָנעלע זייט פון די קינדער צענטערן ווערט אָנגעפירט פון דער אָרג. קאָמיטע מיר וועלן אָרגאַניזירן אין יעדן קינדער צענטער אַ קינדער ברענטש. מיר האָבן פאַראויסיקט 2 ברענטשעס אין לאָס אַנדזשעלעס. מיר האָבן באַוויליקט אַ באַזונדערן דיסטריקט קאָמיטעט פאַר סאַן פראַנציסקאָ. דעם טור פון די מאַדיאַקאַטן וועלן מיר באַזונדערס אויסנוצן פאַר אָרגאַניזאַציע צוועקן און מיר וועלן שיקן אַ רעדנער מיט זיי. פילאַ־דעלפיע האָט צום צווייטן מאָל געוואונען די פאָן אין דער לעצטער „פּרויהייט" קאַמפּאַניע. מיר האָבן אַרויסגעשיקט אַן אַפּיל צו אַלע אונדזערע פּוילישע ברענטשעס, אַז זיי זאָלן זיך אָנשליסן אַן דער ערשטער אַמעריקאַנער פּוילישער אַרבעטער קאָנווענשאָן, וואָס וועט אָפּגעהאַלטן ווערן אין קליוולאַנד לייבאָר דעי. חבר בראַדסקי האָט באַזוכט דעם אַרויספאָר פון די ברענטשעס אין באָסטאָן. חבר סיגל איז געווען צו אַ מיטינג פון שטאָט־קאָמ. אין פילאַדעלפיע. חבר קעלנער אין פּעטערסאָן און אין האַרטפאָרד. חבר שילער איז געווען אין סאוט נאָרוואָלק. מיר האָבן באַשלאָסן אַז חבר זאַלצמאַן זאָל פאָרן צו דעם אַרויספאָר פון די ברענטשעס אין פילאַדעלפיע. חבר קעלנער האָט אויך באַזוכט דעם פּאַסייקער ברענטש. באַריכט פון אָרגאַניזאַציע קאָמיטע ווערט גוטגעהייסן.